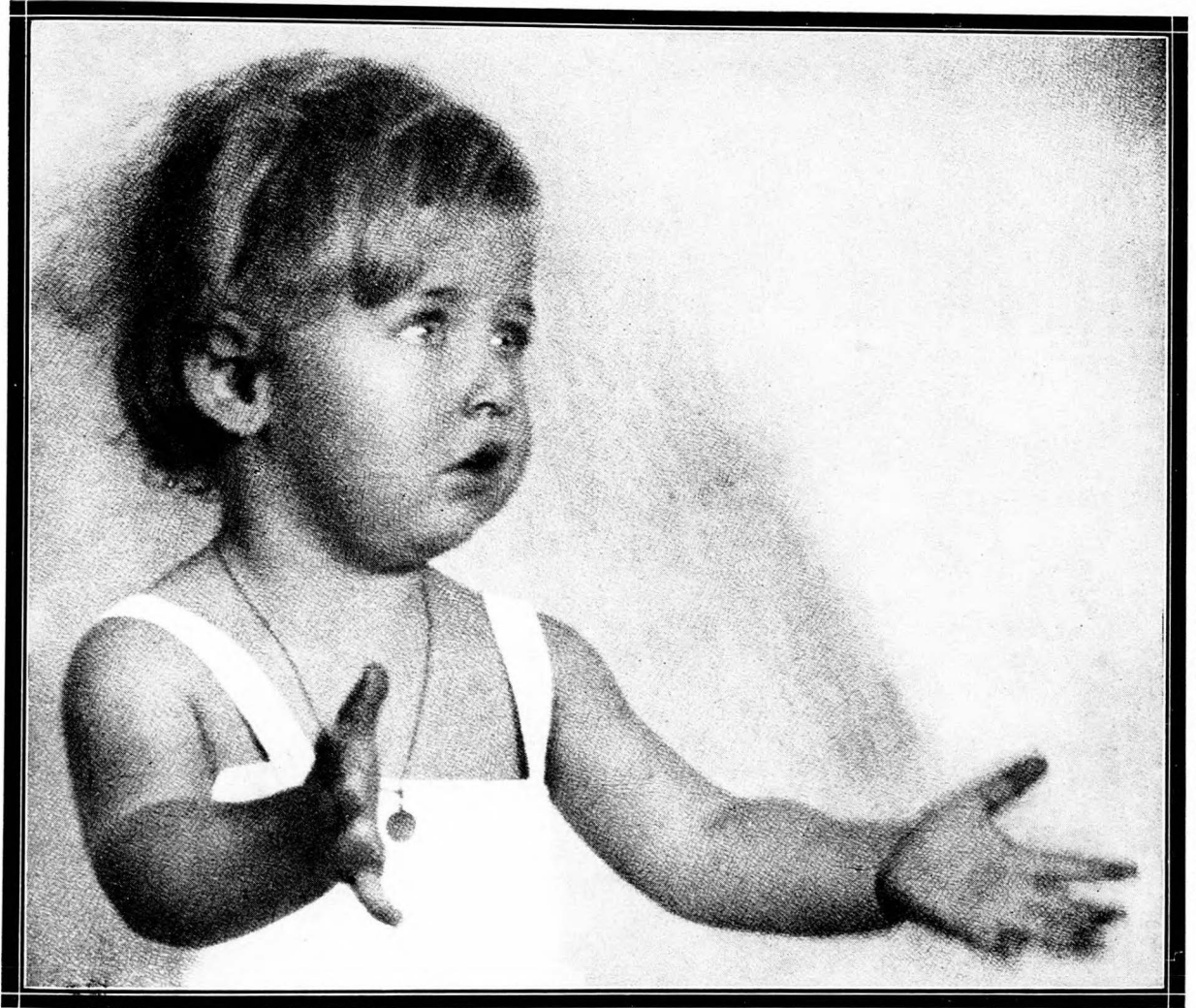

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Veres utvári és kamarai fényképész felvétele, Budapest

Felnőttek . . . mért nem szeretitek egymást ?

MINDEN SZINBEN MOSHATÓ • MAGASFÉNYŰ

MEZ
NAGYATÁDI
GYÁRTMÁNY.

CAMEZA
HIMZŐ-HURKOLÓ
PERLÉ
GYÖNGYFONAL
IRLANDI

MEZ R.T. BUDAPEST

gebhardt

Magyar Királyi

Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Rt.

Budapest, V., Vilmos császár-út 28., földszint

Telefonszám: 27-3-20

SZAB. FOLYTONÉGŐ

JOBBÁGY-KÁLYHÁK

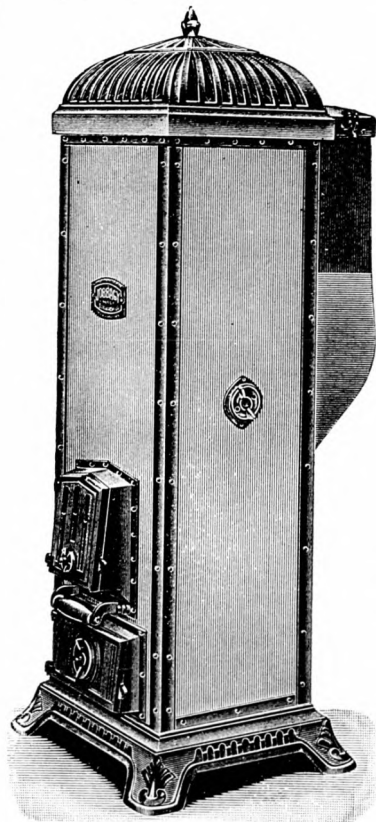
FŐBB ELŐNYEI:

1. Még a legsilányabb hazai barnaszemet is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kivűnően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81,8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhákénál!
6. Egyszeri begyújtással folytonégést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngázok nem fejlődhetnek!

A MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMI VAS-, ACÉL- ÉS GÉPGYÁRAK GYÁRTMÁNYA

HAZAI SZENEK TÜZELÉSÉRE LEGALKALMASABB!

Kérjen ingyenes árjegyzéket!

MAGYAR URIÁSSZÖNYVOK LAPJA

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS HÁZTARTÁSI FOLYOIRAT

Főszerkesztő: KERTÉSZ BÉLA

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR: 1-ÉN, 10-ÉN ÉS 20-ÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VJ., JÓKAI-U. 37 (BERLINI-TÉR SAROK) • TELEFON: AUTOMATA 107—23 • POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI CEKKSZÁMLA: 41.490 • ELŐFIZETÉSI ÁR: MAGYARORSZÁGON ÉS AUSZTRIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 24 P., FÉLÉVRE 12 P., NEGYEDÉVRE 7 P. • BELGIUMBAN, FRANCAORSZÁGBAN, NÉMETORSZÁGBAN, SVÁJCBAN, OLASZORSZÁGBAN ÉS ROMÁNIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 30 P., FÉLÉVRE 15 PENGŐ, ANGLIÁBAN ÉS JUGOSZLÁVIÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 40 P., FÉLÉVRE 20 P. AMERIKÁBAN: EGÉSZ ÉVRE 8 DOLLÁR • EGYES SZÁM ÁRA 80 FILLÉR

Az idegekre pedig mindnyájan vigyázzunk!

A harminchármas parlamenti bizottság hozzájárulásával életbelépett tehát az a kormányrendelet, amely a köztisztviselők fizetését tíz-tizenöt százalékkal csökkentette. Tudomásul vesszük, nem gáncoskodunk, nem tiltakozunk, még csak a minden polgárt megillető alkotmányos kritika górcsőve alá sem helyezük a nagyhatalmú bizottság és a kormány végzését. Ujjabb, tetemes és fájdalmas áldozatot követeltek a tisztviselői társadalomtól, azon a címen, hogy az állam zilált pénzügyi viszonyait orvosolni, rendezni kell. Nos, a tisztviselői kar mukkanás nélkül tűri a nagy érvádat, noha óriási veszteséget szenved, amely egész fizikai és lelki életére visszahat. De azt a jogunkat, hogy a tisztviselőkre rótt köteleiséggel a társadalom több osztályától követelt áldozathozatalt párhuzamba állítsuk, nem vehetik el, mert az igazság és méltányosság álláspontjára való helyezkedés minden időben tiszteletreméltó és a legsúlyosabb helyzetben is megengedhető, sőt minél válságosabb egy nemzet sorsa, annál szükségesebb a felzaklatott kedélyek megnyugtatósága s a közvélemény lelki egyensúlyának helyreállítása szempontjából. Kezünkben az Igazság mérlegével, serpenyőbe kívánjuk tenni azt az áldozatmennységet, amely — ezúttal nem először — a tisztviselők osztályára hárul és azt a terhet, amely — a 33-as bizottságról lévén szó, nagyon is kínálkozik az összehasonlítás — az országgyűlési képviselők vállaira nehezedik.

Mert leszállították a képviselő urak fizetését is. Tizenöt százalékkal. Tehát mindössze öt százalék a különbség a közép- és kistisztviselő, meg a képviselőik illetményeinek leszállítása között. Igen ám, de a képviselőség nem élethivatás, nem pálya, hanem választástól függő véletlen, — ahogy igen helyesen mondják: állapot. Ez után az »állapot« után körülbelül tizenegyezer pengőt kap egy-egy képviselő. A tizenöt százalékos levonás 1650 pengőt jelent. Csakhogy ez az »áldozat« nem jöhet figyelembe olyan embereknél, akik a képviselőség mellett (amely, jól tudjuk, nem kíván állandó munkát és jelenlétet) különféle polgári foglalkozást, még pedig rendszerint igen jövedelmező mesterséget űznek. Az egyik törvényhozó csak úgy »mellékesen« dúsgazdag földbirtokos, a másik nagypraxisú ügyvéd, a harmadik mamutjövedelmű bankár, a negyedik tíz részvénytársasági igazgatósági tag, után húzza a munkanélküli osztályokat, az ötödik nyugdíjazott miniszter, államtitkár, főispán... és így tovább. Más az, amikor Kovács János számtízét havi 140 pengőjéből azt a 14 pengőt faragják le, amely talán éppen cipőtalpalásra vagy téli tüzelőre van számván és más az, mikor a képviselő minden egyéb jövedelme, járandósága, osztaléka, illetménye érintetlenül marad és csak a képviselői fizetéséből vonnak le tizenöt százalékot. Ezt a szembeszökő ellentétet észre kellett volna vennie a bizottságnak s ha volt szívük tíz-tizenöt percent leberetválni a tisztviselőkről, akkor legalább ötven percent erejéig hozhatnának áldozatot a törvényhozók is, akiknek a köteleesség teljesítés maximumával mint jó példátval kellene előjárniok.

De hát döntöttek és úgy találtatott helyesnek, hogy a kistisztviselő jzesse meg egy elhibázott pénzügyi politika következményeit. A számlát prezentálták és az ijesztő summa nagyobbik fele azt az osztályt terheli, amelynek semmi, de semmi tevőleges része nem volt a válságba fulladt gazdálkodásban. Másoké a felelőség, a miénk csupán az engedelmesség, meg a ránszakadt nyomasztó gond: hogyan tartjuk rendben szegényes kis magánháztartásunkat, a

konyhánkat, a lakásunkat, a családunkat. Valahogy csak megleszünk. Még több sóhajjal, még több keserűséggel, még több lemondással, de fegyelmezett sorokban, szerzetesi igénytelenségben és hűségben a nemzet iránt, amelynek mindnyájan áldozatos szolgáló vagyunk. Nem lázadozunk és nem lázítunk. Feket rakunk az ágaskodó idegekre és sűrűn váltott hideg borogatást a lüktető, égő halántékunkra. Nyugodtan a helyünkön maradunk, Jézus kinszenvedéseire gondolva, aki a keresztján csak ennyit mondott: »Elvégeztetett...« Tehát: elvégeztetett.

A Duna tovább is lefelé fog folytani, ősszel lehervadnak a falmok, télen jagyoskodunk, rongyoskodunk, tavasszal nagyot lélegzünk, ha május jütés gondjain tüleztünk, s nem jagtatunk akkor sem, ha májusi esőzések a cipőnk talpán folyik be a víz... várunk, türrünk, szenvedünk, míg nem leperog az a bizonyos egy esztendő, amely az áldozathozatalt végső határa gyantán van megszabva. A magyar köztisztviselő újabb bizonyosságot fog tenni komoly elhivatottságáról, nem gondolkodásmódjáról, lelki fegyelmességéről. A magyar köztisztviselő nem adja oda magát demagóg uszítás eszközéül s marad változatlanul a nemzeti élet megbízható oszlopa, idősejé helytálló értéke. Kötelességtudásban, felelősségérzetben épp oly szilárd, mint amily edzett a türelemben és a nélkülözésben.

Vannak azonban kísérő jelenségek is... a nagy rendelkezésnek, a pénzügyi szanalásnak olyan mellékzöngéi, amelyek elől hiába dugjuk be a füllünket, meg kell hallani őket, mert brutálisan követelőző hangan harsognak felénk. Ugyanakkor, amikor a tisztviselő kar életlehetőségeit tízszázalékkal gyengítették és nyirbálták meg, élénk mozgolódás támadt a profitéhes kartelek, az ipart és kereskedelmet irányító tökéscsoportok berkeiben. Ugyazólván tegnapi mára húsz-harminc százalékkal emelték a legfontosabb közszükségleti cikkek árát. Egyfelől tehát 10—15 százalékkal csökkentették a tisztviselői fizetéseket, másfelől a kartelek 30 százalékkal emelték az ipari és a kereskedelmi cikkek árát, vagyis a két malomkö közé szorított tisztviselők vesztesége meghaladja a 40 százalékot is. Ezt az eljárást — talán senkisé megfogja túlzásnak tartani — a fixizációra utalt társadalmi osztályok elleni merényletnek kell minősíteni, mert lecsökkentett járandóságból megrágitott közszükségleti cikkeket nem lehet vásárolni, vagy legalább is nem annyit, amennyi egy család leegyszerűsített igényeinek megfelel. Ez ellen a vakmerő kartellmanőver ellen már nem volt szava a harminchármas bizottságnak, pedig jól esett volna, ha ugyanazt az elhatározottságot és erélyt szuhogtatta meg a zavarosan halászó nagy spekulánsok felé, mint amellyel a tisztviselő társadalomnak kedveskedett.

Hogyan védekezzék a létjellemeiben megingatott tisztviselő a két oldalról rászakadt baj ellen? Mint annyiszor, most is elő kell vennie a plajbászt és aggodalmasan kiszámítani, mire telik a leszállított fizetésből? Mit is lehetne még kikapcsolni, mellőzni, miről is lehetne még lemondani, mikor a tisztviselő esztendőket óta egyebet se tesz, mint kikapcsol, mellőz és lemond. Két pohár sört ivott hetenként? ... Majd csak egy pohárral iszik, vagy annyit sem. Havonként kétszer elvitte a családját színházba vagy moziba? ... Majd egyszer megy vagy egyszer sem. Gyűjtővel tettek elé ilyen meg olyan kulturális és jótékony célra? ... Egyetlen fillért sem ad a jövőben. Fűszer- és gyarmatárut vásárolt, hogy megízestse az ebédjét? Nem fog venni és ne is vegyen. Elégedjék meg zöldségfélékkel és teremtsé elő — ha ugyan van — a maga kis kertjéből. Aztán a megrágit-

tott fűszer- és gyarmatáru a kartel nyakán marad, sirjanak a nyomorúság vámszedői. Minden áru vásárlásánál vegye alaposan szemügyre a magyar köztisztviselő, mi különbség a hazai és a külföldi árak közt, mert arra valóban nincs szükség, hogy a magas vámokat is a megtépzott, elsorvasztott tisztviselőtársadalom izzadjon ki. Ha megfogadják tanácsainkat és igazán csak a végső szükség eseteiben vásárolnak a tisztviselők, látni fogják, hogy a megremült kartel alkalmazkodni fog a kereslet és kínlat szabályaihoz. Tehát egyideig ne vásároljon semmit egyetlen tisztviselő sem, szorítsa igényeit a legkevesebbre, bojkottálja a szemérmellenül megdrágított árukat és bízva sorsukra a spekulánsokat, akiket úgy látszik, nincs hatalma a harminchármas bizottság urainak. A raktárakban rekedt áruknak az a természete, hogy szabadulni akarnak börtönükből és ha nincs, aki a magas váltásdíjat megfizeti, odaadják végül magukat olcsó pénzért is. Csak ki kell várni. Jó idegek kellene hozzá, akárcsak a háborúhoz. És mi más a mai állapot, mint gazdasági háborúság! Ne hamarkodjunk el a dolgot. Csínyjén kell bánni a redukált jizetéssel. A gazdasági élet törvényeit nem lehet kijátszani. Ott, ahol kevés a pénz és sok az áru, az árunak kell engedni, nem pedig a

pénznek. Ezért mondjuk: egyetlen fillért se költson a tisztviselő mostani sanyarú helyzetében ipari és kereskedelmi cikkekre.

Elfogultság és indulat nélkül tárgyaltuk az égető problémát. Nemcsak a tisztviselői kartól kívánunk jó idegeket, — a magunk idegeit is rövid kantárra fogjuk. És ezzel az idegmentes, tisztánlátó, higgadt mentalitással fogjuk kezelni a ránk szakadt nehéz esztendőben a magyar középosztály minden életkérdését. Nyolc éves multunk tanuskodik önzetlenségünk, hűségünk és szeretetünk mellett, amelyel a tisztviselőtársadalom sorsát, vívódását, kalváriáját kísérjük, jobban-rosszban (fájdalom: többször az utóbbiban) tanáccsal, buzdítással, odaadó támogatással, baráti érzéssel, meleg szolidaritással. Rendületlenül állunk mellettük az elkövetkező megpróbáltatások közt is. Ami tudásunktól, képességeinktől, erőnktől telik s amit a rendkívüli viszonyok kényszere megenged, hiánytalanul rendelkezésére bocsátjuk. Szívünket és hitünket úgy, abban a töretlenségben, ahogyan indulásunk első percétől tapasztalták. S mert tudjuk, hogy hallgatnak szavunkra s mert érezzük a jelénk áradó bizalmat és ragaszkodást, kérjük, őrizzék meg nyugalmukat és hidegvérüket ezekben a súlyos történelmi időkben.

Kutasi Ödön: JÉGVÉRÉS

TÓTPÖZSI JÁNOS felesége, Turcsi Vera, nagylányával künt ül az eperfa alatt, a ház mögött. Pokróc van a földre terítve, azon ülnek. Vasárnap délután lévén, ünneplőben vannak. Ilka, a nagylány is odahaza maradt, mert vásárra ment az apja. Ilyenkor nincs bál a koresmában.

Tótpözsi lovat vitt eladni. Nehéz az élet. A bérföldesekre mostanában rossz világ jár. Évek óta olyan forróságok ereszkednek nyáron a tanyavilág homokjára, hogy minden reményük megsemmisül. Csodálatos erővel lövöldözi alá a magasból égető sugarait a nap, mintha fel akarná forralni a kutakban a vizet. Máshol úgy sem igen találni, mert a vadvizek ilyenkorra eltűnnek, a semlyékek kiszáradnak, sőt sok helyen a bérlő deszkakútjából is kiszökik a víz.

Ez a nagy szárazság aztán nagy ninestelenséget hoz magával. Tótpözsi is a szárazság miatt szánta rá magát a ló eladására.

— Kevés az eleség a jószágoknak is, mindönt lepörzsöl a forróság! Nem győzők takarmány után járni. Eladom a Kicsit! — határozta el Tótpözsi multkoriban.

Az asszony némi ellenvétést tett.

— Most szépen mutatkozik a vetemény. A semlyék is füves.

— Hászén, — válaszolt János, — éppen azonért adom el mostan a Kicsit, mert ára lősz a lónak. Ijenkor köll vásárra vinni, nem pedig len inségkor. Lészakadhat ebben az esztendőben is a nap lángja erre a nagyon cifrázkodó világra!... Aztán miből telik a puccra?!...

Igy határozott János és azután nem lehetett az asszonynak tovább beszélni. János ugyanis igen józan gondolkodású kisbérlő, aki szidja ugyan csüvestől a városi urakat, mert, hogy igen magas a föld árendája, amit a csudarossz homokra kivetettek, de másként meg amúgy számít, hogy ha kiárendálta, hát fizeti az árendáját.

Sok, nagyon sok gond szakad így a János nyakába, de azért János nem csügged, fizet, ahogyan lehet. Részletekben, mikor mennyit. Csak az Ilkával van sok baja. Az mindig ruháért kuncog. Tegnapelőtt is parázs feleselés keletkezett az asszony és a János között. Az asszony azt erősítgette, hogy Ilka már nagylány, ruhára van szüksége.

János mérgesen rávágott az asszony szavára.

— Tán nincs neki?!... Ruhába jár most is!... Mi köllene még neki?...

— Ünneplőre való ruha! — mondja az asszony.

— Az is van!...

— Viseltes!...

— Húsvétkor kapta!...

Az asszony arca elfakul, látszik rajta, hogy keserűséget fojtogat magában. Nagyon csöndesen felel János epés szavaira.

— Nem magamért harcolok! Neköm jól van, ahogy van. De az Ilka nagy lány, nem löhet utolsóbb a másiknál.

János élesen és nagyon gúnyosan felkacag.

— Hahaha!... Szép nóta!...

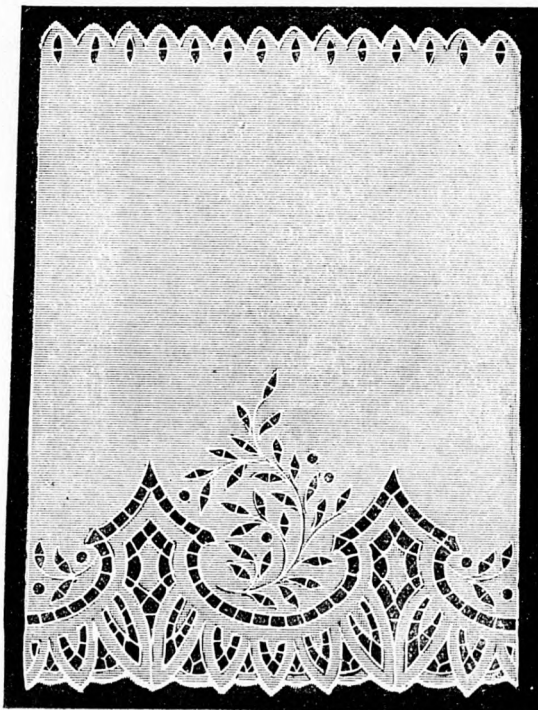
Ezt mondja a Daru Mária is, mög a Sutús Éva is. Mind ezt mondja!... Mind, mert a cifrázkodás ördöge belétök bujt!... Uri divat köll a lányaitoknak!... Majmoskodtok!... Vágjátok lé a lányotok haját, aggyátok el a bőrbénak!... Azon vögyetök ruhát, hamán cifrákodni akartok!...

— Apjuk! — szölt az asszony.

— Né beszélj!... Mőgabajodott az egész világ. Tán tük is ojan csüngős ruhát akartok most mög, amijent a városon hordanak? A' köllene ide a harmatba!...

— De apjuk!... Hát mért haragiti kend föl úgy magát!... Nem divatozik az Ilka. De kend is beláthati, nem járhat úgy, mint a mi üdönkben jártak. Kinevetik, kicsüfolják!...

— Ne vessék, csüfolják!... Né mönnyön séhuva, majd akkor nem csüfolik!...

Vitrázs (ERMA kézimunkaház terve)

Turcsi Vera, a János felesége, ezt nagyon a szívére vette. Felkelt, bement a házba és ott sirt a karospad szögletében. Ott akadt rá Ilka.

A szoba sötét volt és hűvös, mint amilyen a vályogból készült tanyai ház. A suglón a pohárban rozmaring és bazsalikom ágak díszeltek. Ezeknek illata betöltötte a földes szoba levegőjét. Ilka mikor belépett a verőfényes udvarról, szinte tompultan állt meg a besötétített szoba közepén. Anyja szipogott, szaggatta belsejét a keserűség. Ilka ezt a szipogást hallotta meg. Akkor szólt:

— Anyám, miért rin kend?

Az anyja nem szólt. Ilka szemei is lassan hozzászoktak a sötétséghez és meglátta, hogy ott ül az anyja a padszögletben és kötényében könnyét morzsolgatja. Odament hozzá.

— Mért rin kend? ... Tán apám kötekedett?

Vera asszony nem tud most már szólni a zokogástól. Szólna, kiöntené a szíve keserűségét, de a szó a torkán akadt. A lánya mellé ül, simuló szóval nógatja:

— No, anyám!... Ne ríjjék kend!... Anyám!...

A simogató szóra felbuggyan torkából a lefojtott sírás és bugyborékoló szavakkal vegyesen tör ki a panasz:

— Miattad!... A ruha miatt!... Mindég csak amiatt!...

— Ezért van a civakodás, az én ruhám miatt?

— Azé!... Apád mostanában mindég nagyon mérges, ha ruhára kérők pénzt!... Neköd kéröm!...

— Hát ne kérjön, anyám!... Nem mék én séhuva ezen a világon!...

— Apád is azt szeretné!...

— Azt, azt!... — mondja Ilka és az ő szava is síró fuldoklásba csuklik. — Mért nevelnek hát akkor föl? ... Mért is löttem nagylány? ... Hogy a tanya utolsója lögyek? ...

János a pitarban mindent hallott. Megbánta már, hogy az asszonnal olyan keményen bánt. Belátja ő is, hogy ruhára szüksége van Ilkának, de mikor az élet olyan nehéz; a szárazság, a rossz árak mind csak arra valók, hogy Jánosékat a nincstelenségbe vigye. És mindemellett

látja János a cifrázkodást, a fiatalok divatozását, hát bizony felháborodik az indulatja és olyankor kitér, mint a forrás közben bedugott boroshordó dugóját kilövi a gyülemelő szénsavgáz. Olyankor aztán fröccsen az indulat szava, mint a háborgó seprős bor kilövelő sugara.

Igen, János bánja, hogy hites társával östörködött és most jön, hogy megengesztelje. Áll a pitarban és mindent hall. Lassan benyit! Azok megtorpannak, amikor János belép. János áll tompa szemekkel a sötét szobában, majd lassan előre tapogat az asztalhoz. Ekkorára halvány kör-

vonalak rajzolódnak elébe. Ott ül a felesége a padon, mellette a lánya. Viaszkodnak a keserűséggel. Azzal a keserűséggel, melyet János gyújtott meg a lelkükben.

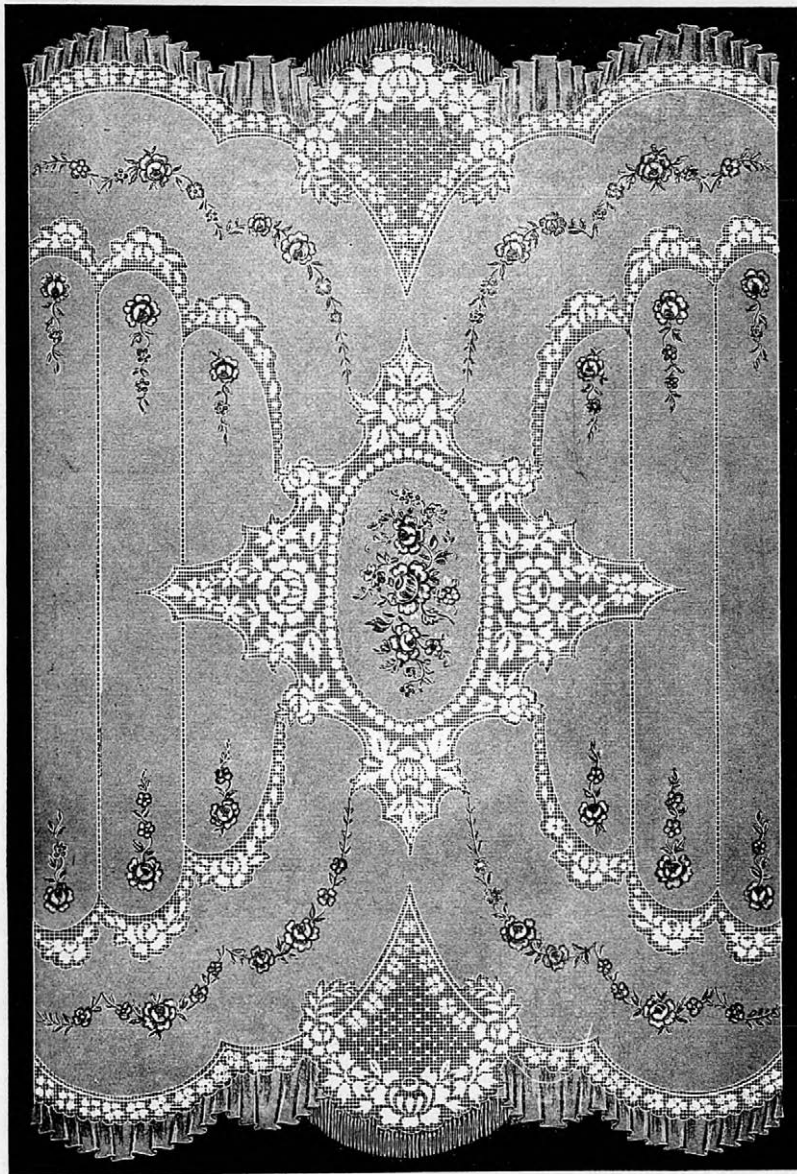
— Haj! cselédeim, de sokkal jobb volna, ha e' hejött léhordanátok! ... Hát mi rájja az én belsömet, mit gondoltok? ... A keserűség! ... A töhe-telenség! ... A nincstelenség! ... Látjátok, hogy akár mi-höz fogunk, mindön a semmibe mén! ... Mindön! ... Gyün a szárazság! ... És vége mindönnek! ... A gyümölcs léférgesödik, a krumpli nem köt, a dinnye föl-puffad! ... A szőlőnek mög nincs ára, a bor nem köll! ... Aztán éljünk, éljünk és ruházkodjunk! ... És né lögyek tele méröggel, keserü dü-hösséggel! ... Aztán mög ahol ni! Tük is úgy vigasztaltok! ... Hát élet ez? ...

Eltompul a szó, megakad a léleket is. Igaz, nagyon igaz! Csupa keserűség az élet. De bármennyire is nehéz az, nem lehet megállítani a kerék forgását, vele kell haladni és bízni

a jobbrafordulásában. Aki elbukik, az azután nagyon mélyre zuhan, mert az élet kereke mély utakat vág. Csak mindig megalkudni, bízni és erősnek lenni. Most a kerék lefelé fordul, menjünk utána.

A csöndben ezek a gondolatok születnek meg Vera asszony lelkében. Már vigasztaló szó pattan ki a száján.

— Apjukom! ... Igaz a kend szava ... Kend jobban gondolkozik ... Mögtévesztött engömet az a sok szépség, ami kint a földbe van ... Mindön ojan szép, mindön! ... Bízik az embör, tervell! ...

Díszágyterítő (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

— Hej, anyjukom, né terved! Mindön elveszhet még! — sóhajt fel Tótpözsi és megsíogatja leelőgő bajuszát.

Leül a padra ő is és keserves szóval panaszkodja el az élet nehéz sorát. És bármennyire is fáj neki az étellel való küszködés, nem csügged el. Fél a jövőtől, fázik rá gondolni, de nem ijed meg tőle. Szembeszall vele! A hite erős! Ebből az erős hitből ered János elhatározása.

— Eladom a Kicsit!... Nem lehet ezön a szögény földön két lóval uraskodni. Eladom!... Ha bevág az ős, vöhető ősre másikat!... Most köll a péz! Vögyetők ruhát, ami nagyon köll!...

Ilka bodogan ujjong fel:

— Apám! — sikong föl benne a repeső kiáltás.

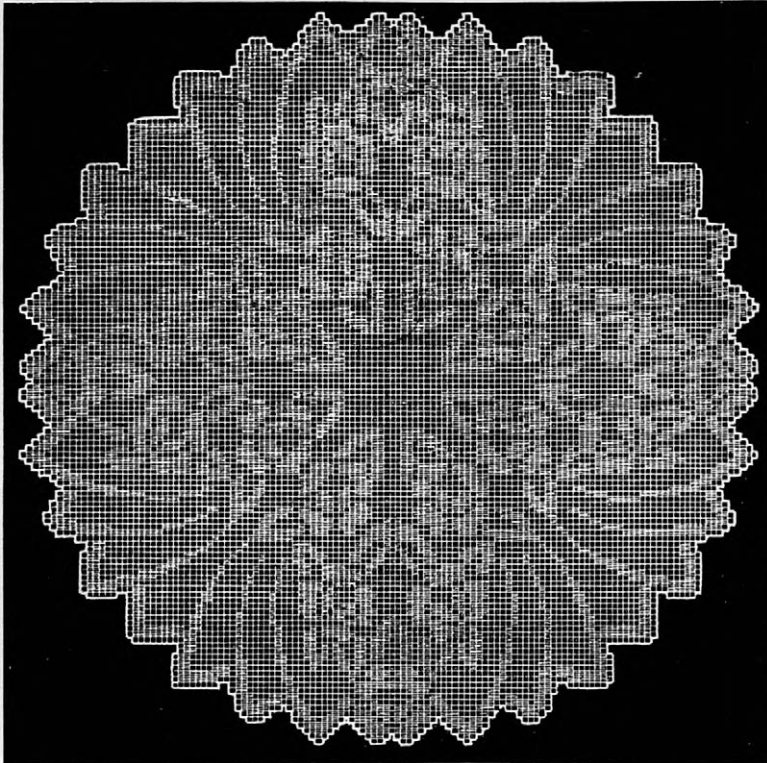
— Ügön lányom! En tudom, hogy köll a ruha!... Vögyetők!... Tüztösségöset!...

És Tótpözsi elment a vásárba. Elvitte a Kicsit is. Szegény kicsi milyen áldott jószág volt. Szelid is, takaros is, meg aztán jószándékú.

Tótpözsi meg Ilka ott ülnek az eperfa alatt és ezt tárgyalják, meg azután nagyon is várják haza a vásárról Tótpözsi Jánost.

Olyan üres ilyenkor a tanya. A gazda egész napon viaskodott a lócsiszárokkal, a szűrő napsugárral, szomjúsággal és fáradtsággal.

S amint így tépelődnek, nyugat felé sötét felhők jelennek meg a láthatáron. A nap mind erősebben süt szinte minden sugara szúr, mint a tű. Nagy hőség ereszkedik a homokos táj növényeire. Minden eltikkad. Csak a fecskék csapkodnak villámgyors röpködésekkal a napsugaras magasságban. Mintha valamit éreznének. Mintha belátná-

Receterítő (ERMA kézimunkaház terve)

de már valami ideges mozgás kel útra. Aztán jó a szél. Veri a ritka homokszemeket. Már tombol is.

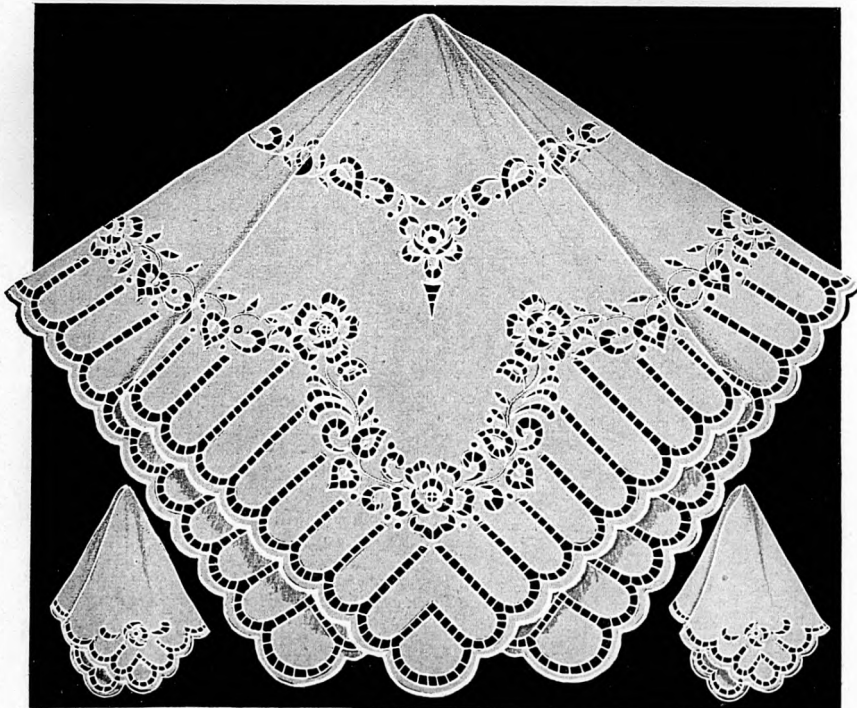
Ekkor érkezik meg Tótpözsi János. Csak egy lóval jött. Kicsi odamaradt. Jóáron elkelt. Kétszázötven pengőt kapott érte János. Igaz, érte is. Nagyon érte.

De János elfáradt és ledőlt az eresz alatt a kiságyra. A felhőből vihar közben áztató nagy eső esett. Aztán csend lett. János jót aludt. Ilka meg az anyjával a ruháról tárgyalt, hogy milyent vesznek, hogy varratják azt meg.

— Kása Tera elég szépen és jól varr, majd ahhoz visszük! — mondja az anyja és nemsokára ők is elalsznak.

Csöndes a tanya környéke. Eső után olyan tiszta a levegő, mint az erdők mélyén. Milyen boldogan szemlélik holnap gazdáink a felüdült vetést.

De korai az öröm! Pár óra múlva a láncrakötött kutya szűkülni kezd. Forog, szaglász, aztán vonit. Tótpözsi felébred... Kinéz. Sötétség. Mély dörgés, világitó cikázások.

Díszasztalkészlet (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

— Mi ez? — döbben meg János.

Néz, meredt szemmel néz.

— Jégfelhő!...
Jön... száguld!...
Jaj!...

Bekiált.

— Asszony!...
Gyün az itélet!...
Jég lösz!...

Vera asszony kendőt borít magára. Kijön.

A vihar kitör. Szél tépi a fákat. Tombol, zúg, morog a zivatar. Máskor kékes fénybe borul minden. Hogy reszketnek a levelek!... Reszegnek a fák!... Hull a nád a tetőről!...

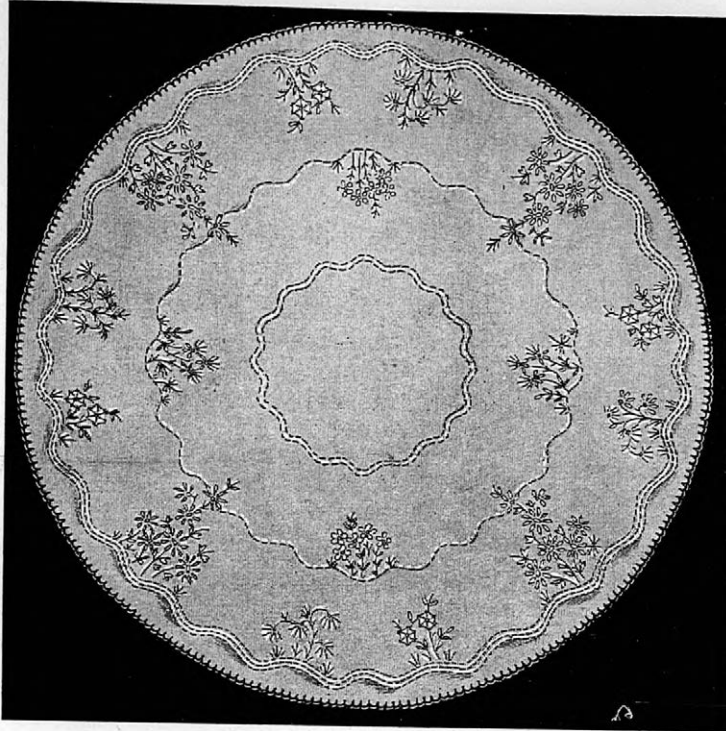
— A kutyát! — sikolt az asszony.

János elengedi a kutyát. Az befut az eresz alá. Minden tagja reszket. János ágya alá bújik.

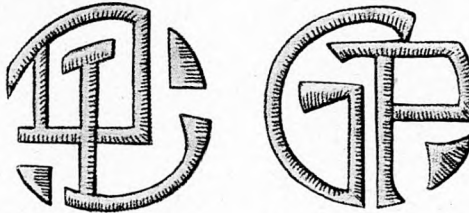
Az asszony Jánosba fogódzkodik. Ilka is ott van már. Sir.

— Apám, jaj, apám, mi lösz velünk?

János áll, mint az oszlop. Nézése eltompult, de mellét kifeszíti. Így csüng rajta a két asszony. Patog a jég, esőrómpöl az ablak üvegje. Egyszer aztán megszólal János a

Szines hímzésű terítő (ERMA kézimunkaház terve)

Monogrammok (DL és GP)

nagy tombolásban. Dörgően, keményen tör elő a szava.

— Büntet az Úr!...
Büntet, mert telhetetlenek vagyunk és gonoszak!...

És csak nézi a rombolást. A két nő meg zokog.

— Istenöm!...

— Jézusom segíts!...

— Büntess Uram, hogy gonoszágunk mögtörjön!...

Aztán János bevezeti családját, odail melléjük és hallgatja, mint fuldokolnak. Majd vigasztaló szóval fordul hozzájuk.

— Imádkozzatok, hogy adjon az Úr erőt a csapás elviselésére!...

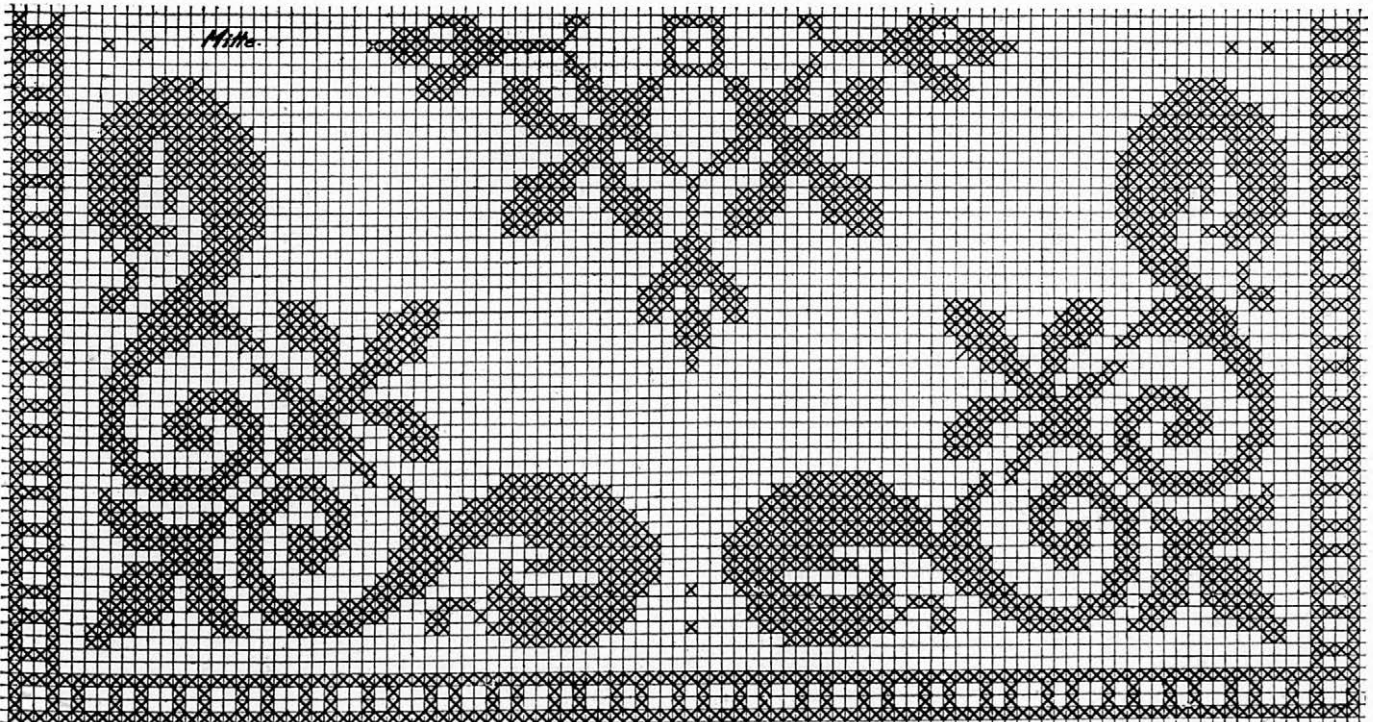
Aztán János feje is lekókad, megtörik és sörtés, összecsapzott bajusza között csak

annyt morog:

— Uram, nagyon is kemény a te büntetésöd!...

Csönd van a szobában, csak az ima mormolása hangzik. A zivatar is továbbvonul keletnek...

Jól végezte munkáját, pusztá lett a homokvilág...

Recemiliő (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

HURAY ISTVÁN: Furcsa válópörök

Az utolsó évtizedekben, sajnálatosan, egyre jobban elharapóznak a válópörök, s világszerte tömegesen válnak el évente a házastársak. A családi élet szentsége azt kíváná, hogy akik örök hűséget esküdtek, »holtomiglan-holtodiglan« kitarssanak egymás mellett; helyett azonban sokszor igen hamar szétválnak a házások utai. Ahol nagyon súlyos esetek forognak fenn, ott, természetesen, kívánatos lehet az elválás, de a tények azt mutatják, hogy az emberek még a kákán is csomót keresnek, csakhogy a válópört megindíthassák. Az elmúlt esztendő alatt is furcsábbnál-furcsább válópörök indultak a különböző bíróságok előtt. Összegyűjtöttük az ezekre vonatkozó adatokat, mert érdekes váltokaiknál és helyzeteiknél fogva különös figyelmet érdemelnek. Amellett felsorolásuk hasznos is talán, mert okulni lehet belőlük.

Tavaly télen érdekes válópör került a newyorki bíróság elé. Egy férfi, akinek első feleségétől tizenegy gyermeke született, másodsor is meg-nősült. Felesége előzően szintén férjnél volt és hozományul tizenhárom gyermekét hozta a házhoz. Összesen huszonnégy gyermek nyüzsgött tehát a kis lakásban. A lurkók azonban az étkezésnél mindig összemarokodtak, mert nem fértek el az asztalnál s nem lehetett nekik egyszerre tálni. Ebből aztán nagy bajok lettek. A férj kijelentette, hogy ő keresi a pénzt, megkövetelheti hát, hogy az ő gyermekei kapjanak előbb enni. Az asszony viszont azzal érvelt, hogy ő főz az egész családra, tehát az elsőség az ő gyermekeit illeti. A házaspár ebben a kérdésben sehogyan sem tudott megegyezni, a viták egyre szenvedélyesebbek lettek s a dolog vége válópör lett. A bíróság képtelen volt békét teremteni közöttük, ezért a nagycsaládú férj és feleség házasságát fölbontottanak nyilvánította.

Egy másik házasságot a feleség pontatlansága miatt bontotta fel az oaklandi bíróság. A válópört Clothier Ferenc vegyész indította a felesége ellen, azon a címen, hogy az asszony állandóan és mindenben késlekedett. A bíróság a férjnek adott igazat. Ítéletében kimondta, hogy ötpercnyi késés általában megengedhető, de ha valaki rendszeresen többet késik, pontatlanságával megbolygatja és földúlja a házasság békéjét. Az ítélet az asszonyt hibáztatta.

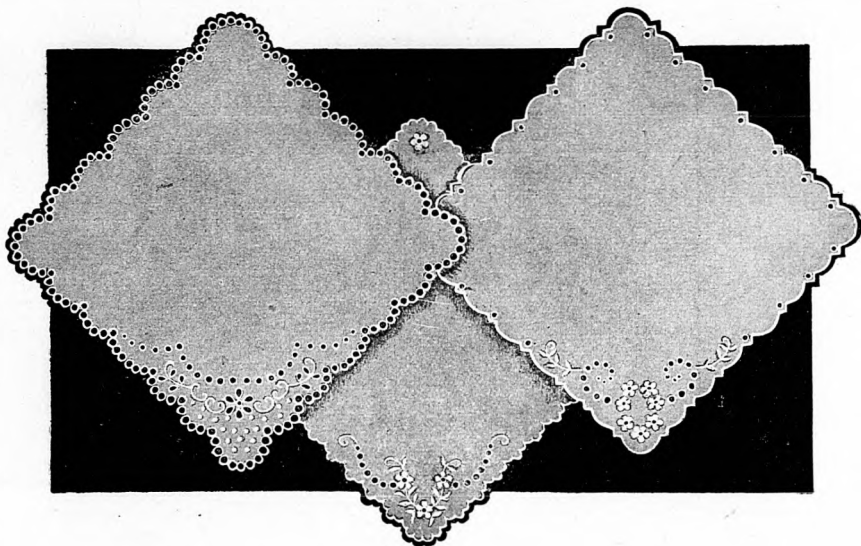
Ennél a válópörnél jóval furcsább az, amelyet egy gazdag newyorki asszony, Wemanné indított. Wemanné már három férjétől vált el, amikor negyedszer is férjhezment. Okulva azonban a házasságai tapasztalatain, pénztelen férjével úgy egyezett meg, hogy az tartozik őt kiszolgálni. Ha mint férj megbecsüli magát, évenként utólag ötezer dollárt kap; ha pedig mint háziszolgára sem lesz rá panasz, külön heti huszonöt dollár bér a járandósága.

Férjje megkötötte a különös házassági szerződést, s kerek egy esztendeig nem is volt hiba. Tavaly ősszel azonban pört indított a felesége ellen, mondván, hogy az asszony szerződésszegést követett el. Hetibérét megkapta ugyan tőle, de az ötezer pengőt nem, s amikor emiatt zúgolódni kezdett, felesége kitette szűrét az utcára. Az érdekes pörre Wemanné válópörrel felelt, s a negyedik férj még most is csatázik válni akaró feleségével.

Elszomorítóbb válóokot keresett az az amerikai polgár, aki pedig már három évtizeden át együtt élt feleségével. Keresete szerint felesége a házasság alatt teljesen elformálanodott. Amikor nőül vette, testsúlya mindössze ötven kiló volt, az idei év elejére azonban százhusz kilóra gyarapodott. A férj hiába hangoztatta, hogy ki nem állhatja a kövér nőket, az asszony — mondja a beadvány — továbbra is a legzsírosabb ételekkel táplálkozott. A válópör a Nevada északamerikai államban levő rensi bíróság előtt folyt, ahol tudvalevően igen könnyen elválasztják a házasságokat. Az asszony azzal védekezett, hogy az utolsó években farkasétvágya volt, s jóllehet hajlani akart férje szavára, nem tehetette ki magát az éhenhalásnak. A bíróság mégis felbontotta a házasságot. Az ítélet hibásnak mondotta ki a feleséget, mert »a hitvesnek általában nincs joga a saját kedve szerint táplálkozni«, hanem dolgoznia kell és tornászni, hogy így a fogyókúrával megőrizze teste ruganyosságát és alakatlan hájtömegé ne váljék idő előtt.

A mult esztendőben Otte H. Ernest dollármilliomos házasságát bontotta föl az amerikai bíróság. A tárgyaláson meglepő dolgok derültek ki, a többi között az, hogy ez a házasság ötezeréves volt. A férj előadta, hogy feleségével együtt hisz a lélekvándorlásban. Hitvese ötezer évvel ezelőtt egyiptomi királyleány volt, Amnerisnak hívták és ő egy piramis tövében ismerkedett meg vele. A fáraó azonban tudomást szerzett szerelmükről, s tömlöcbe csukatta őt, ahonnan sikerült megszöknie. Ezután titokban megesküdött a hercegnővel s menekülni akart vele Egyiptomból, de a sivatagban oroszánok támadtak rájuk s mindkettőjüket felfalták. Most, ötezer év multán ismét föltalálta Amnerist s folytatta vele a házasságot. Az asszony ugyancsak kijelentette, hogy hisz a lélekvándorlásban; a baj csak az, hogy házukban a lelkeken kívül az ingóságok is vándorolnak, mert férje legutóbb is egy aranytálat vágott hozzá. Már pedig ő, mint hercegnő és évezredes multú királyok ivadéka, nem hajlandó túrni, hogy bántalmazzák. A bíróság az asszony kérelmére, természetesen elválasztotta őket egymástól.

Furcsa válópör volt az is, amit Jenks Tamás los-angelesi gazdag polgár a felesége tudta nélkül folytatott le. Jenks

Díszsebkendők (Wieg Testvérek kézimunkaháza terve)

tavaly novemberben a halálos ágyán feküdt, amikor lel-
kére kötötte feleségének, hogy halála után nézze majd meg
a pénzzeszekrényt. Az özvegy a temetés után okiratot talált
a pénzzeszekrényben és ebből legnagyobb meglepetésére azt
tudta meg, hogy férje évekkal előbb Mexikóban elvált tőle.
Hogy Jenks hogyan tudta a válást kieszközölni, azt az ok-
irat nem árulta el, de hogy miért tette, arra csakhamar vilá-
gosság derült. Az asszony, aki azt hitte, hogy a kétszáz-
ötvenezer dollárnyi örökség egyedül az övé lesz, csak-
hamar megbizonyosodott, hogy az örökségen osztozkodnia
kell. Pár nap mulva ugyanis csinos fiatalasszony kopog-
tatott be hozzá, aki kisírt szemekkel közölte, hogy a
szegény megboldogultnak ő a második számú öz-
vegye...

Hasonlóan rosszul járt Ovin Marcell vancouti gazdász,
aki az idén kora tavasszal vonaton utazott. Az egyik álló-
máson leszállt, hogy szivart vegyen, s amikor visszatért,
szerencsétlenségére beleült egy asszony tojáskosarába.

Miután az okozott kárt meg-
térítette, hozzálátott, hogy
nadrágját letisztogassa. Meg-
feledkezett azonban arról, hogy
a nadrágzsebében kis doboz
volt, amelyben négy élő méhet
vitt. A tisztogatás közben a
méhek kiszabadultak s nagy
riadalmat keltek a vasúti
kocsiban. Két méh mindjárt
Ovin lábászarába dőtte fullánk-
ját, a másik kettő pedig a
többi utasnak esett neki. A
gazdász ekkor le akarta rántani
az ablakot, hogy a méheknek
utat nyisson a szabadba, de
olyan balszerencse üldözte,
hogy izgatott kapkodásával
betörte az ablaküveget. Az
utasok és a jegykezelő szentül
meg voltak győződve, hogy
Ovin bolond: ezért üres sza-
kaszba záratták őt. Amikor
végre egyedül maradt, leve-
tette a nadrágját, hogy letisz-
títsa s egyben saját sebeit
is megszemlélje. Csakhogy
ugyanakkor ment el a fülke előtt

Régi hajviselet

a főkalauz, aki ezekután szintén bolondnak nézte, minél-
fogva a legközelebbi állomáson leszállította a vonatról.
A gazdász a rendőr kezébe került, onnan pedig a téboly-
dába. A bolondházból hamarosan kiszabadult ugyan, de
balszerencséje csak ekkor tetőződött be, mert felesége váló-
pört indított ellene. Válóokul azt hozta föl, hogy
nem teheti magát neveltségessé férjével, aki ennyire a világ
csúfja lett.

Ezzel szemben egy bécsi asszonynak arra van meg min-
den oka, hogy a makarónit átkozza el. A kárhuzatos eset
tavaly októberben történt, amikor önagsága betért vacso-
rázni a bécsi olasz vendéglőbe. Vele volt férje és egy fiatal-
ember is, akivel csak azokban a napokban ismerkedtek meg.
A makarónit ebben a vendéglőben nápolyi-módra készítik;
reszelt pármezánt szórnak rá s ennek hatása alatt a tészta
hajszálvékonyságú fonalakra bomlik, úgyhogy néha mé-
ternyi hosszúra nyúlik. A három vendég már éppen a ma-
karónit fogyasztotta, amikor a villany hirtelen kialudt.
A sötétség csak egy-két percig tartott, ezután újra fölgyl-
ladtak a lámpák. A férj a feleségre és a fiatalemberre nézett.
Szerényen, szótlánul ültek egymás mellett, s a férj már-már
ügyet sem vetett volna rájuk, ha valamit észre nem vesz.
Csakhogy az asszony ajkától vékony fonál vezetett a fiatal-

ember ajkáig... A makaróni tehát árulójuk lett. A férj
nyomban beadta a válókeresetet felesége ellen, s azóta
már el is váltak egymástól.

Sokkal fogasabb probléma elé állította a bíróságot az
idei télen egy svájci kereskedő. A kereskedő, aki feleségével
együtt Nizzában üdült, este hazatérőben volt a kávéházból,
amikor az egyik parkban karcsú, sudártermetű hölgy suhant
el előtte. Utána iramodott és üzőbe vette, de a hölgy annál
jobban iparkodott. Végre az árnyas fák tövében utolérte,
s nem törődve a hölgy makacs hallgatásával, bókákat kez-
dett suttogni a fülébe. Önagságának végül is gyanus lett a
suttogás; tekintetét a kereskedő felé fordította s a férj ekkor
megdöbbenve látta, hogy a saját feleségével akart meg-
ismerkedni! Persze igyekezett tréfára fordítani a dolgot,
azonban eredménytelenül. Felesége mindjárt másnap haza-
utazott és megindította a válópört. Az ügyben még nem
ítélkezett a svájci bíróság, de mindenesetre nehéz lesz eldön-
tenie, hogy ok-e a válasra, ha a férj a saját feleségével
ismerkedik meg.

Ezzel a végére értünk
az utolsó esztendő furcsa
válópörei fölsorolásának. Ter-
mészetesen, az említett né-
hány esettel nem adunk
teljes képet a riasztóan
szenvedélyes válási lázról, de
ezúttal nem is ez volt a
célunk. A házaselet védel-
mezőinek kétségtelenül gyön-
ge vigasz, hogy minden
házasság mégsem végződik
elválással. Az már megnyug-
tatóbb, hogy minden váló-
pör sem ér véget válással.
A bíróság ugyanis számos
esetben nem bontja föl a
házasságot, sőt az is gyakran
előfordul, hogy a válni ké-
szülő idejekorán visszavonja
a válópört. Ezek között szin-
tén jócskán akadnak furcsa-
ságok.

Befejezésül elmondunk
egy ilyen történetet, Dros-
dov Mihály orosz emigráns
történetét, aki szokatlan

módon bírta feleségét a válópör visszavonására.

Drosdov Szófiában él bolgár feleségével és nagyon szer-
etik egymást. A baj csak az, hogy a derék orosz néha alapo-
san a korsó fenekére néz. Az asszonyt boldogtalanná
tette ura italossága s már kétszer is hazament a szülői házba.
Másnap aztán mindkét esetben megjelent nála kijózanod-
ott férje s javulást ígérve, könyörögve kérte bocsánatát
és visszatérését. Drosdov azonban csak egy hónapig tudta
állani fogadalmát s tavaly nyáron újra beborozott. Amikor
éjszaka dülöngélve botorkált haza, felesége elsírta magát,
kirohant az utcára s ismét szüleihez menekült. Az asszony
másnap reggel megindította a válópört, férje pedig ugyan-
akkor kijózanodva ébredt föl és sokáig töprengett: mitévő
legyen, hogy feleségét kiengesztelje? Hosszú, esdeklőhangú
levelet írt, ezután kiment a konyhába és a konyhakéssel
levágta balkeze kisujját. A levágott ujjat a levélhez csatolta,
zálogául annak az ígéretének, hogy már ezután soha, de
soha többé egy korty bort le nem nyel. Amikor a bolgár
asszony megkapta a levelet a véres újjal, ez annyira
meghatotta, hogy a válópört visszavonta és harmadszor
is visszatért urához.

Azóta zavartalan és tökéletesen harmónikus boldog-
ságban élnek.

A HOLDVILÁG TALLÉRJAI

Elbeszélés ~ Irta: Terescsényi György

Asoktornyú Bagdad északi kapujához közel, mindjárt az öszvérhajcsárok piacánál, ott, ahol a macskaköves járda sikátorra szűkül, a mézeskálcsosok és piláfkészítők bódéi mellett elhaladva jut el az igazhívő Juszuf karavánszerájához.

Komor, vastagfalú, négyszögbe épített házcsoport ez, a messzi utakról megérő karavánok kaszárnyája, háromnegyed részét tevestállók, mállharaktárak, színek foglalják el, az utcára néző épületrészen nincsen ablak, de az irdatlan, vaspántos kapu napközben tárva-nyitva áll és csak az utolsó szura eléneklése után záratja be azokat a kókuszfejű Juszuf, a beszálló gazdája.

Éjtelre csak a hajcsárok, mállahordók és tevépásztorok maradnak az épületekben, elfoglalva az emelet szűk hálófülkéit, a földszint boltozatos pincéje is kiürül, a városban lakó ügyesbajos népek, alkuszok, utazók és kereskedők jobb szállásaikra térnek és mire leszáll az alkonyat, az elcsendesült sikátorokban csak a hulladékok után szimatoló ebek és a nyugalomra vigyázó dárdások járkálnak.

Ramazán böjtje után, nagybairam első ünnepén, egy forró nyárvégi alkonyaton három jókedvű férfi lépte át utójára a kapuküszöböt. Az egyik tagbaszakadt, kalapácsokli ember, Hasszán, a katona. A másik Omár, az adószedő, a harmadik Szelim, a vándorénekes.

Jókedvűek voltak a méhsertől, amivel az adószedő vendégelte meg két barátját. Délután akadt rájuk a téren, ahol hivatala dolgait végezte, beszéde a helypénzeket és tizedeket véve a datolyaárusok, narancskalmárok rakományából.

Hasszán Iszkender basa arnémiai seregéből tért meg az ünnep napjaira és párheti szolgálatmentességet élvezett, Szelim viszont valahonnét Anatóliából, egyik kóbor útvjáról, mert ő vásári hegedős képében működött egy komédiáscsapatban.

Régi barát volt a három ember, egykorúak, egy városból, a rózsakertes Amidából valók, csak később kanyarodott el életük útja, most itt találkozza nagyon megörültek egymásnak. A Dídszelet emeletes hídja felé ballagtak, amelyen túl el kellett búcsúzniok és egyedül ballagniok haza, ki-ki a saját szállására.

— Mondd csak, te, Hasszán, szólt az adószedő, ugyan mit cselekednél te százezer aranypénzzel, ha Allah mindenható kegyelme lábaid elé pottyantaná ezt a kincset, gyöngyös zacskóban, véletlenül és nem volna senki körülötted.

— Hagyd a pénzt, Omár, iszonyú sok az, százezer arany drachma...

A vámos igen szerette a pénz körül forgó gondolatokat és nem hagyta nyugton a társát. Szelim, az énekes, halkán jutyörészve ballagott utánuk és a hold aranyсарlóját vizsgálva,

könnyű ének sorait forgatta elméjében a felhők között guruló roppant aranytallérról, amely százezer és millió apró aranypénzcskére váltja fel sugarait lent, a jobyó tükrében.

— De mégis...

— De, mégis... tudni szeretném... Hiszen bizonyosan gondoltál már ilyenre...

A híd közepén megállottak. Az ív tetejéről messze el lehetett látni a pihenő roppant város fölött, túl a lapos tetők, falak és ormok rengetegén, ki az olajfaerdős síkságra, a kalifa kéjlakaira, amelyek sápatag elefántcsontdarabkáknak látszottak a homályba tompult látóhatár szélén. Közel a mecsetek karcú tornyai óriási dermedt fűszálaknak tüntek innét, egy varázslatos rengeteg kövénált fasudarainak, kupolák síma és ellapuló gombái emelkedtek a tetők fölé és a mennyboltozat homlokáról a telni kezdő hold színarany tallérja gurult mint egy csodálatos aranypénz.

— Mondd hát, — sürgette Omár a harcost.

A sötétképű, izmos férfi most felszelve fejét, nagyot szívtolt a hűvösödő levegéből.

— Halld tehát, barátom, — mondta és kiterjesztve két karját, megrázta csuklói éüstkarikáit, míg mellén és derékövén megcsörrentek a kard tartóláncai.

— Százezer aranyon felülázitanám a csapatokat, megöletném Iszkender basát, azt a borívó ser'ést, kardom és seregem erejével ledönteném a nagyvezért, száműzném a kalifát, elfoglalnam a tróni, függő kereteket építtetnék Amida cédrusligetében és százezer szüzet vennék feleségül.

— Nagyravágó vagy, Hasszán, — suttopta a vámos, — telhetetlen és nagyravágó. Másnak semmit sem juttatnál,

a pénz gazdáját semmibe sem vennéd.

— Pénzt, erőt és hatalmat nem szabad elveszíteni. Akitől eltávozik, bizony nem is érdemelte az.

— Nem érdemelte... — mondotta utána a vámos.

Szelim, az énekes még mindig jutyörészett és a repülő holdat figyelte.

— Hát, te, tiszteletreméltó Omár, adószedő és a törvények barátja? Hát te mit cselekednél ennyi sok pénzzel?

A tisztviselő fontoskodó mozdulattal tűrt szakállába, felhúzta vállait és előre görnyedt.

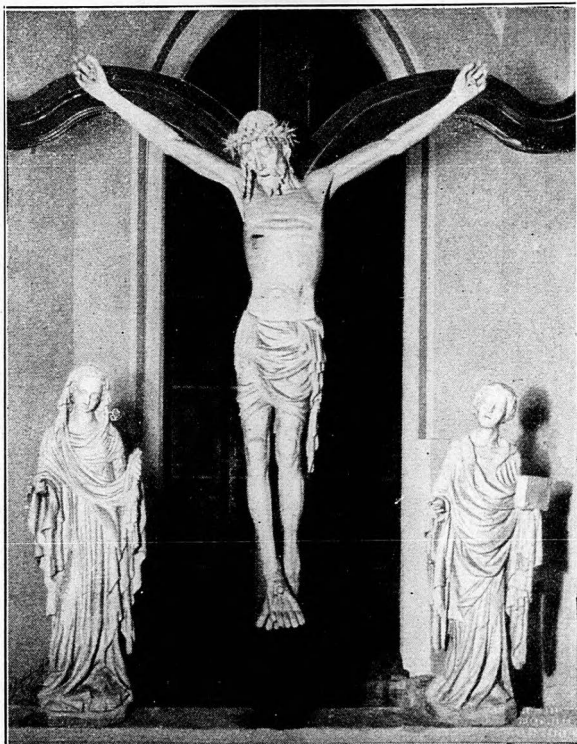
— Nem merném elvenni az egészet... Én nem... Nálam megtalálnák... Rajtam nem segítene... Elfognának és börtönbe vetnék...

— Mit cselekednél tehát? — sürgette a katona.

— Visszaadnám annak, aki elvesztette.

— És?

— És megvámolnám. Keveset előbb is... Nem venné észre, mert talált marha olvasatlan... Keveset kapnék is,

Feszület egy keletporoszországi templom bejárata előtt

jutalmazást . . . Ennyi kevés már elég is volna nekem. Aztán vennék egy gyümölcsös-kertet Musseib-ben.

Megint elhallgattak, de Szelim, az énekes még mindig nem szólt, csak bámult és füttyörésett.

Feléje fordultak tehát mind a ketten:

— Hát te, Szelim, hat te?

A sovány ember abbahagyta a dudorászást és lemutatott a vízbe:

— Én beszórnám ide mind . . .

A hold megállott a fejük felett és a megszakadt felhők tisztaságról besugározta őket gazdagon és kéretilenül csorgatott arany-sugárzással . . .

— A vízbe, mind, — ismételte Szelim és összemosolygott a holdvilággal.

Aztán továbbmentek csöndben. A híd tulsó végén így szólt Szelimhez a katona:

— Gonosz a te lelked, Szelim . . .

— Miért volna az, bátorszívű harcos? . . .

— Mert elpusztítod a kincset, holott a szegényeknek is adhatnál.

— Hát, te, te miért használnád azt csupán a magad hatalmára?

— Mert, habár egyet is, de emeljen a kincs . . . Ugy is egyet emel, mindig egyet emel . . . arra rendelte Allah . . .

— Nem arra rendelte, — szólott az énekes. — És bizony mondom, beléd bújtak az imént a dzsinek, megkísértették a lelkedet.

— Asszony-szívű vagy . . . Merni kell, vakmerőké a világ, — legyintett a katona.

— Bolond vagy, — dörzsölte össze markát az adószedő, — ügyeskedni kell, okosaké az élet.

De az énekes körülhordozta pillantását az ég és a föld között lebegő nagyvároson, felnézett a csillagporos égre, majd aláhorgaszta fejét, sokáig számlálta a szent folyó vizébe pergő arany-sugarakat, miket a pazarló holdvilág öntött alá a magasból. Aztán feléje fordulva nagy, erős hangon szólott:

— Vigyázz magadra, Hasszán és te is, Omár! Jól vigyázzatok, mert én mindenkitől elvettem az imént azt a kincset . . . Magamtól is elvettem, hogy mindenkinek újra visszaadjam azt. Így kell cselekedni, nem másként.

Amazok felkacagtak és azután elbúcsúztak egymástól.

Hasszán balra kanyarodott, a kaszárnnyák felé. Omár jobbra tért, mert a gyöngyköszörűsök utcájában lakott. Szelim visszafordult, mert az ő lakása Alinál volt, a lepény-készítőnél, akinek a kalyibája a karavánszeráj mellett állott.

Így ért megint a híd közepére a vándor énekes. És imhol az út felén, ahol a híd íve legmagasabb, az elhagyott gyalog-

járó közepén, mintha a zeniten álló hold sugárzásával hullott volna alá az égből, ott volt a kincseszacskó.

— Allah hatalmas! — kiáltotta Szelim és jelemelte a nehéz erszényt.

Gyöngyös, bojtos, aranyos zacskó volt és benne, mintha éltek és kiáltoztak volna, édesen csendültek meg az arany-lemezek . . . Elrántotta a zsineget, belenézett.

— Arany! — tapadt szájjapdlásához a nyelve. — Ime, itt a rengeteg arany!

Szél csapott át a hidon, messze, kelet felől távoli kaszárnnyák riadó kürtjelei remegtek a levegőben, de a város aludi még, ember nem járt semerre.

— Most a vízbe kellene dobnom, ahogy eltökéltem . . .

Megnyitotta a zacskót és bal markát teleöntötte a pénzzel. Az aranyak megsörrentek és felkiáltottak:

— Esztelen, megállj! Mibennünk élet van, csókok árja és vér tengere . . . Iszonyú hatalmat hajítasz el magadtól, rettentő erőt, amivel meg tudod állítani alattad a hőmpölygő vizet, mosolyt tudsz fakasztani és véres könnyeket ontani . . .

Az énekes dobogó szívvel várt, jönnek-e a dárdások, rohan-e az elvesztett kincs gazdája, riadnak-e a lárma-dobok?

— Amde az éj becsukva tartotta száját, a csillagok csak láttak, de nem beszéltek . . .

— Mit csinálnak? — tündökött, — mert hát ha amazoknak van igazuk mégis? . . .

Visszaöntötte a többihez a marék aranyat, elrejtette a zacskót és nekiindult a félbenhagyott útnak, hazafelé.

— Holnapig várok, — lihegte és mindjobban meggyorsította lépteit. — Holnapig meggondolom . . .

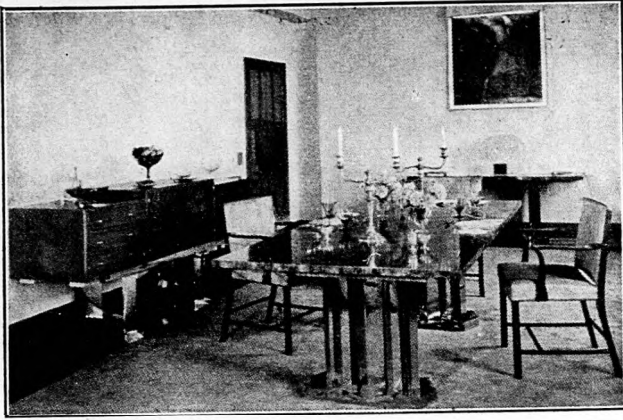
Közel volt már a hajnal és mire Ali kalyibájához ért, már szaladoztak a kenyérsütő legények, nyitogatták bódéikat a bazárosok, mézeskalács-készítők . . . A vén gyöngyköszörűs aludt még és Szelim vacca alá rejthette a kincset. Végignyúlt a priccsen és elaludt.

Sokáig, végtelennek tetsző időn keresztül tartott az álma. Azt álmodta, hogy felkelt és visszament a kincessel a városba. Ott bejárta a szűk sikátorokat, a koldusok és teherhordók negyedeit, ahol mocskos hombarokban, pinceoduk mélyén, falak szögletébe feszített sásfonatok alatt fetrengtek a nyomorultak . . .

És ő szétosztotta közöttük a töménytelen aranyat. Keshedt condrajú betegek rongyai közé lopott egy-egy marékkal . . . beszórtja az ablakhasadékokon, ahol hörgést és alvó emberek sípoló légzését hallotta . . . Tovább futva felkereste mind a nyomor oduiba bújt szegényeket, mindenivé juttatott, egyet sem felejtett ki . . . Sokáig, nagyon sokáig tartott ez a munka,

A hágai Béke-palota

Ebédlőrészlet

mert a zacskó kifogyhatatlan volt, úgy ürült csak, amint az elesettek bejárt helyei fogytak... Mignem egyszerre csak üres lett az erszény...

— Mindenkinnek jutott, — sóhajtott fel az énekes, — szétosztottam és ugyanazt tettem, mintha a vízbeszörtam volna... Most már boldogok lesznek mindnyájan...

Teste verejtékben úszott és halántékait az izgalom pörölyei döngették.

Nagyon sok idő telt el ezután... Órák, hetek, évek végtelensége. Ezalatt csak a zúgás volt állandó, ez töltötte be az alvó fejét, a kalyibát, a várost, az egész világot...

Végre egy irtózatossá csattanás megállította a dobogó zajt és Szelim végső erőfeszítéssel kapta el a lét elszakadni készülő fonálát...

Felriadt.

A kalyiba deszkafalán túl embermoraj, láрма... Aztán fegyverek csörgése és kaspuzárnay bevágódó dübörgése hallatszott... A levegőt keserű pnyeszag töltötte be, hőmpölygött és erősödött az ordítózás.

— Mi ez? Tűz? Ellenség?...

Magára kapva öltözéket, kiugrott az ajtón...

A síkatoron kidülledt szemü emberek rohantak végig. Sikoltozó asszonyok, nyöszörgő gyermekek, vénék...

— Mi az?... Mi történt? — kérdezte tőlük.

— Lázadás!... Gyilkosság!... Tűz!...

Most az áradat felkapta őt is és elsodorta a piacérig.

Rengeteg ember ordított ottan. A közepén emelvény, körül katonaság... Előrefurakodott és látta, amint egy megkötözött embert hurcolnak és az emelvényre rángatnak fel a poroszlok. Előállott a törvényhirdető, erős hangja túlkiáltotta a morajlást:

— A gyilkos rabló pedig vegye el büntetését...

E szóra előlépett a bakó a bárdal. Az elítélt fejét üstökénél fogva a tökére feszítették... A törvényhirdető jolytatta:

— ...Büntetését, a halált, mert megölte és kirabolta Mahmud el Gházit, a kalifa kincstartóját...

Ekkor a bűnös eltorzult arcát Szelim megpillantotta a tökén... Megállott a szívverése...

— Omár! — sikoltott fel lelkében a rémület, — szerencsétlen barátom, hát te vagy?...

Ő volt, Omár, az adószedő... Az énekes pillanatok alatt megértette, hogy mi történt... Hogy azt a kincset barátja is megtalálta, de rajtavesztett. A gyilkos helyett őt fogták el, megtalálták nála a kincset... most fejét veszik...

— Ne bántsátok! Ártatlan!... — rebegték elsápadt ajkai...

De a suttogást elnyelte a lecsapó bárd tompa zuhanása és az utána felharsanó ordítás.

Szelim eltakarta arcát köpenye szélével. Menekült.

Alig haladt el három utcanyílást, egyszerre csak rohanó katonák sorai közt találta magát... Együtt kellett velük futni a kalifa palotája felé.

— Mi van ott? Hová szaladtok? — kérdezte egy mellette rohanótól.

— Nem tudom... Riadó... Lázadás... Ég a város!

Most egy óriási tér nyílt eljük. Háttérben lángolt a palota és látszott, hogy vad mézárllás folyik a lépcsőkön. A mellvédeket lábiókön közelítik meg a támadók, csapatok hőmpölyögnek fel és alá... vállát egy eltévedt nyíl súrolja...

Szegletkő mögé hasalva nézte Szelim a harcot...

Nem sokáig tartott. A támadókat leszórta a falakról a védőserég. A lármakürtök recsegése szűnt, alábbhagyott a dobok puffogása is.

Ekkor a külső falpárkány pereméről véres fej emelkedett a magasba. Duzzadt ajkú, majdnem fekete arc volt, a halálban szinte sötétlőkre válva. Ide-oda hintáztott a lengő dárdanyélen, amelyre fel volt szúrva...

— Hasszán! — kiáltott fel Szelim és összefacsarodott a szíve. — Hát te is? ... Te is megtaláltad? ...

Lassan oszlott a nép, csendesedtek az utcák, kelet felől közeledett az éjszaka.

Szelim lehajtott fejjel szédelgett hazafelé. Otthon bebukott az ajtón, eltapogatózott a fekvőhelyig és benyúlt a rongyok közé...

— Hátha nincs is ott már, hátha eltiint, ahogyan jött... A zacskó ott volt.

Kirántotta, köpenye alá rejtette, kijutott...

Sötét éjjel volt már, mire megint a hídra ért, ahol két izben állott meg a tegnapi napon... az ív tetején.

Ott kinyitotta az erszény sötét torkát és nyugodt szívvel csorgatta alá tartalmát a vízbe.

— Ne! Ne! — sikoltottak az aranyak, de az énekes nem kegyelmezett.

— El tőlem, gonoszság záloga... élet megrontója... világ mérgezője, sápadt kincs... arany...

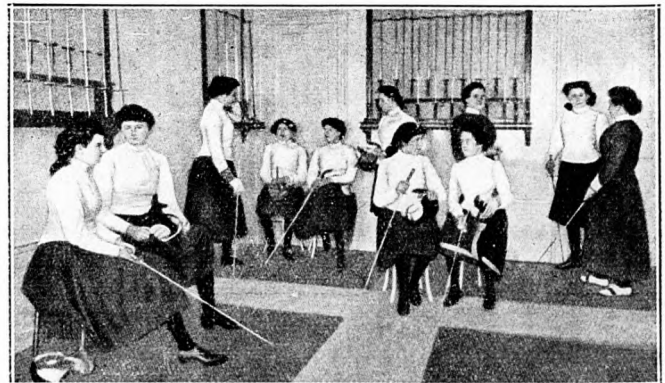
A tallérok sirdogálva csobbantak meg alant, de csakhamar újra csend lett. Nyugalmas, nagy csend. Szelim erős lendülettel a gyöngyfonatos zacskót is elhajította magától.

Ebben a pillanában messze, a narancsligeteken túl meghasadt az ég és előgurult a vérvörös, óriási tallér...

— Így szép vagy, — suttogott feléje az énekes, — így messze elhajítva vagy szép... Holdvilág... arany világ... hideg világ!...

Szénézett még a füstölgő háztetők felett és ajkai köré lassan visszazüremkedett a mosolygás. Füttyörészni kezdett és fúrge lépésekkel vágott neki az útnak. Át a városon, a kapukon, a kerteken...

Neki a végtelen, szűz és szabad pusztaságnak...

Női vivósportfelvétel — húsz év előttről

RUDOLF MAYR:

A K É M

Az írógép kattogott. Percegték a tollak. Odabentről, a főtítkár szobájából egyre érthetőbben hallatszottak ki a beszédfoszlányok.

Hussinszky letette a tollat és szórakozottan bámult a tapétás ajtó felé. Talán ugyanebben a pillanatban Banner is abbahagyta a munkát és mohó, szerelmes tekintetével végigsimogatta Gretl kisasszony aranszőke fejét.

A leány megérezte a forró pillantást, hosszú, selymes pillái alól feltekintett s ez a tekintet meleg és odaadó volt, olyan, hogy a szerelmes fiúnak forró vérhullám szökött tőle a fejébe.

Hirtelen felpattant az ajtó, a főtítkár kísért végig a szobán egy magas, őszszakállas urat.

A fejek újból a munka fölé hajoltak. Kattogott az írógép, Hussinszky körmölt tovább, Banner lázas buzgalommal forgatta az aktákat.

A főtítkár pár percig ott beszélgetett tovább a szobában, Banner nem hallotta, mit beszélnek, folyvást arra gondolt:

— Csak észrevenne, csak szólna hozzá... csak egyetlen egyszer elismerné, hogy sokat dolgozom... ráveregetne a vállamra itt, mindenki előtt, Gretl előtt... és azt mondaná: jól van fiam, tudjuk milyen önfeláldozóan dolgozol a pártért, nos légy nyugodt, majd a Nemzeti Párt is tudni fogja kötelességét...

Az öregúr elköszönt, becsukódott utána az ajtó, a főtítkár megfordult. Banner szíve nagyot dobbant:

— Most... most fog idejönni hozzám, csodálkozni fog, hogy ezt a temérdek aktát mind én dolgoztam fel...

Mire mindezt végiggondolta Banner, a tapétás ajtó már be is csukódott a főtítkár szikár alakja mögött. Rögton halkabban kattogott Gretl gépje, Hussinszky kezében megint pihent a toll. Banner dühösen a fiókba csapta az aktákat, felállt, öltözködni kezdett.

— Nem jön, Gretl kisasszony? — kérdezte.

— Nem... sajnos még dolgom van... pedig bizony már én is szívesen mennék... — felelte a leány és nagy kék szeme megint bekapcsolódott Banner apró szürke szemébe.

Ez a pillantás felért mindennel, holmi főtítkári vállveregetés elenyésző semmiségnek tűnt mellette...

* * *

Tovább sorakoztak egymásmellé a szürke napok. Banner egyre kevesebb reménységgel fogott munkához a pártirodában. Most már világosan látta, hogy egészen céltalan volt az

az önfeláldozó munka, amelyet egy hosszú esztendőn keresztül minden este itt végzett a pártban. Ha ma eszébe jutna, hogy megváljon innét, a főtítkár legfeljebb egy udvarias »köszönöm«-mel búcsúzna tőle, hiszen ez a rideg, hozzáférhetetlen ember talán még azt sem tudja, hogy ő egy fillér ellenszolgáltatás nélkül dolgozott itt eddig.

— Nem is leszek bolond tovább dolgozni itt ingyen... holnap bemegyek hozzá és megmondom, — határozta el Banner, de eljött a holnap s éppen amikor nekikészült, hogy bemerjen a főtítkári szobába, Gretl olyan édesen talált ránézni, hogy szilárd elhatározása tüstént ellillant. Maradt boldogan tovább, nézgette lopva Gretl finom profilját, selymes szőke haját és hosszú órákra megfelekezett arról, hogy céltalanul, ingyen dolgozik.

* * *

— Banner úr... — szólta ki a főtítkár. Banner összerendezte, elsápadt, majd hirtelen vörös lett. Nem akart hinni a fölének.

Emőd Tamás:

Őszi áldomás

Most kinn ülünk a kertben
és hullnak a virágok
és szürke tücsök cirpel
a lomb alól kacagva.
A dombtetőn aranylő
nagy tőkék tikkadoznak,
kékellik már a jürtök
türkize és topáza.
Mögöttünk zeng az ének,
sok őszi hegedűhúr
siratja most a multat
utolsó áldomással.
A multat és a mámort,
az óbor ifjú lángját,
poros kancsók nedűjét,
amiknek édes lize,
felesztő hús zamatja
ott párolog a bodzák
gravid nyárillatában.
Míg halkan hajladoxva
életipeg az Alkony
strásó vén legénye
és halkan hajladoxva
kisepreget bennünket
az őszi kert zugából
a csönd kertjébe, ámen.

— Kérem Banner úr egy percre... — szólta újra a főtítkár.

— Nekem szól, csakugyan nekem... hát tudja a nevemet... hát ismer... — lelkenedett magában és már rohant is a tapétás ajtó felé.

— Foglaljon helyet Banner úr... — szólott hozzá udvariasan a főtítkár.

Banner szeme előtt forgott a szoba, szédítő táncot jártak a bútorok, alig taláta meg a legközelebbi karosszéket.

— Nézze, Banner úr... — folytatta a főtítkár — most eljött az idő, amikor ön igen fontos szolgáltatásokat tehet a pártnak, sőt tovább menve, az egész hazának. Ha lelkiismeretesen elvégzi a feladatot, amelyet önre bízunk, a jövője meg van alapítva. Nem könnyű feladat, de én olyan embernek ismerem önt, hogy végre is tudja hajtani...

— Nem tudom, miről van szó, főtítkár úr, — hebegte Banner, — de ha az életem kívánják, azt is szívesen odaadom a pártért...

— No, ne menjünk olyan messzire Banner úr, egyelőre arról van szó, hogy önnek össze kell barátkoznia Hussinszkyval. Pontosan be kell számolnia életkörülményeiről. Be kell furakodnia bizalmába, ami talán nem fog nehezen menni, hiszen ön tudomásom szerint beszél is valami szláv nyelvet, a közös nyelv mindenesetre nagy kapocs. Azt a látszatot kell keltenie, mintha elégedetlen volna a helyzetével és rá kell ügyesen bírnia, hogy beavassa terveibe. Bizalmas értesüléseink szerint ugyanis Hussinszky lengyel kém, létérdekünk, hogy ártalmatlanná tegyük... Hát csak ügyesen fiam, a többi már magára bízom... — fejezte be a beszélgetést a főtítkár és barátságosan megveregette Banner vállát.

Banner szédülve, ingó léptekkel hagyta el a szobát. Lerogyott íróasztala mellé, a nagy esemény, a hatalmas feladat, a tervek, gondolatok, a szebb jövő reménye egyszerre rohanta meg, szinte összeroskadt alatta. Sietve felöltözött, elment úgy, hogy még Gretlre is elfelejtett ránézni.

* * *

Ejszaka apróra kitervelt mindent, már a szavakat is tudta, amelyekkel beszélgetést kezd majd Hussinszkyval. Érdekes mesét talált ki lengyel származásáról, fantasztikus módon egy lengyel gróft csempészett be ősei közé, mint törvénytelen úkapát.

— Ez le fogja venni a lábáról — gondolta boldogan és már valósággal játéknak látta az egész nagy feladatát.

Berkó Lili, színművésznő

Másnap este megszólította Hussinszkyt, megkérdezte tőle, hogy nem ismerős-e Pinszkben, mert neki lakik ott valami rokona.

Hussinszky még sohasem járt ugyan Pinszkben, de a lengyel rokon igen érdekelte. Még a nevét is megkérdezte és Banner szerencsére tartott már készleltben egy pár jóhangzású lengyel nevet. A nevet ismerősen találta a lengyel és beszélni is kezdett egy ilyennevű családról, ezeket persze Banner nem ismerte. A közös téma már megvolt és a barátság is elkezdődött akkor, amikor Banner Hussinszky legnagyobb ámulatára megszólalt oroszul.

Másnap már egyszerre mentek el, harmadnap együtt sétáltak egy darabot, negyednap betértek egy kávéháza és Banner nagy titokzatosan leadta a mesét a lengyel ősről.

Hussinszky csillogó szemmel hallgatta, majd hogy a nyakába nem ugrott az új honfitársnak. Hamarosan olyan bőbeszédű lett, hogy Banner alig győzte hallgatni. Beszélt mindenről, könyvekről, utazásokról, széplányokról, perzsa szőnyegekről, repülőgépről és háborúról, csak éppen az életéről nem árult el egy szót sem. De egyelőre ez is elég volt.

A hét végén Banner sugárzó arccal állított be a főtítkárhoz:

— Főtítkári úr, alázatosan jelentem, már igen jóba itok vagyunk, minden este együtt feketéziünk az Európában...

Barátságos mosoly, vállveregetés és Banner dagadó önérzettel hagyta el a szobát. Érezte, hogy már csak néhány lépés választja el a feladat megoldásától. Lerántja a leplet a lengyelről, ártalmatlanná tesz egy veszedelmes kémet...

Egész Németországot hálára kötelezi, mindenki róla fog beszélni, magasztalni fogják, talán a köztársasági elnöknek is bemutatják majd... Megtudják a hivatalban is, rögtön kinevezik osztályfőnökké, nagy fizetés, biztos előmenetel, megkéri Gretl kezét... eljegyzést nem is tartanak, hanem mindjárt esküvőt...

Mire mindezt végiggondolta Banner, szinte elszédült a boldogságtól. A szíve olyan hangosan dobogott, hogy attól félt, még utóbb a lengyel is meghallja. Majd meg azon kapta rajta magát, hogy önfeledt boldogságában Gretl fölé hajolt és majdnem megcsókolta a nyakát.

* * *

— Mondja Banner, nem lenne kedves feljönni ma este hozzám?...

— szólalt meg egyik délután a lengyel — kaptam a nővéremtől valami jóféle hazai itókat, szeretném, ha megkóstolná.

Banner boldogan kapott a meghíváson. Hussinszky előre ment, mint mondta, előbb tüzet akar rakni. Banner még egy ideig türelmetlenül tett-vett a pártirodában. Ma valahogy nem volt kedve dolgozni.

— Maga nagyon ideges ma, Banner úr, — szólalt meg Gretl, — azt hiszem túlsokat dolgozik, félek, hogy meg fog ártani magának... még utóbb belebetegszik... — mondta olyan végtelen gyöngédséggel Gretl, hogy Banner legszívesebben rögtön beteg lett volna, csak hogy ez az édes teremtés sajnálhassa.

— No és ha beteg lennék? És ha meghalnék? Utánam ugyan nem sírna senki... — mondta Banner tettetett szo-

Régi hajviselet

morúsággal, de lopva feltekintett, vajjon mit szól erre a keserű kijelentésre a leány.

Gretl nem felelt, de olyan sokatmondóan, olyan mélységesen szomorúan nézett a fiúra, hogy Banner legszívesebben a karjába kapta volna.

— El is határoztam, hogy segíteni fogok magának, Banner... — szólalt meg újra a leány — Én... én igazán boldog lennék, ha... ha könnyíthetnék valamit a munkáján... hiszen... hiszen mindentől eltekintve, mégis csak én vagyok az egyetlen itt, aki fizetést kap...

A vége tényleg az lett, hogy Gretl kedves erőszakossággal elvett Banner elől néhány fontos aktát és elkezdte másolni. Banner pedig vette a kalapját és sietett Hussinszkyhez.

* * *

A lengyel lakása nem olyan volt, amilyennek Banner elképzelte. Rideg, szinte kietlen hónapos szoba volt ez, semmi sem árulta el, hogy veszedelmes kém lakik benne. A nagy titkos jövedelmet Hussinszky ügylátszik nem merte a saját kényelmére fordítani, mert a szobájában csak egyetlen rozszant szék volt, annak a nádfonatán is tekintélyes lyuk tátongett.

Erre az egyetlen székre ült le Banner, a házigazda az ágyra telepedett.

— Hát nem valami barátságos az otthonom, — kezdte a szót a lengyel, — de hát lehetne még rosszabbul is... Jobb sorom már volt, ez ugyan elég sovány vigasz... — mondta nevetve.

— Pedig ön bizonyára jól keres, amint hallottam, kitűnő állása van valami gyárnál, — csodálkozott Banner.

Pilóta-nő

— Igen, mint munkás dolgozom az elektromos gyárban, annyit keresek, hogy éppen éhen nem halok, meg egy ilyen nyomorúságos zugban meghúzhatom magamat.

— Hallatlan, ilyen értékes ember, mint maga, Hussinszky úr és kénytelen munkásnak menni... persze, mert szegény és nincs protekciója... hallatlan állapotok... ez a korrupció... hogy ez a kormány mit akar...? — terelte a szót Banner ügyesen a politikára.

— Nincs igaz, ha a kormányt szídjá, elvégre egy vesztes háború után még szép, hogy itt tartunk... Hiszen hívnak haza jobb állásba, de hiába, én csak Németországban tudok élni... már kora ifjúságomban az volt a vágyam, hogy valaha németek között élhessek, mert higgye el, a világ legelső nemzete mégiscsak Németország. Imádom a hazámat, tűzbe mennék a honfitársaimért, meghalni Lengyelországban akarok, de élni, dolgozni, csak itt tudok.

Elkesen, szinte magával ragadó hévvel beszélt a lengyel, egy pillanatra szinte elfelejtette Banner, hogy kívül áll szemközt, egy pillanatra már hitt is neki.

— De egyet nem értek, mint munkás dolgozik délelőtt, alig keres valamit s délután mégis ingyen dolgozik a pártnak...

— Ugyanezt kérdezhettém én is...

— Én?... Én a karrierem miatt teszem, gondolom, egyszer majd csak ráterelődik a figyelmük s előbbre lendítenek a pályámon, de ön? Ön idegen állampolgár, ha szereti, becsüli is a németeket, tudhatja, hogy politikai úton karriert nem csinálhat...

A lengyel nem felelt mindjárt, érdekes,

Divatos hajviselet

finom arcát szomorúság árnyékolta be, nagyon halkán szólalt meg:

— Milyen különös az élet... éppen önnek kell megvallanom az okot... de nem baj... talán... talán ön fog legjobban megérteni, hiszen, hiszen ön is...

Banner szíve nagyot dobbant. Tudta, mi fog következni ezután.

Hussinszky be fogja vallani, hogy kém... neki be meri vallani, hiszen az ő ősei között is van lengyel... reméli, hogy ő meg tudja érteni.

Már szinte sajnálta is ezt a magával vívódó embert, úgy érezte, talán ő is képes lenne kémkedni a hazájáért. Már-már segítségére is akart sietni:

— Nézze Hussinszky úr, tudom, hogy nehezebbre esik a vallomás... ha... ha nem akarja, ne mondjon semmit... — szaladt ki Banner száján.

— De... de elmondom, most már magamba sem tudnám többé fojtani... hát, hát vegye tudomásul, hogy én... én azért járok a pártirodába, azért körmölök ott órák hosszat ingyen... mert...

— Mert?

— Szerelmes vagyok... —

— Szerelmes?

— Sze... szerelmes? — álmélkodott el Banner.

— Igen, szeretem Gretlt, szívből, mélységesen, férfiasan, úgy ahogy csak egyszer szeret az ember az életben...

— No és?... folytassa kérem, — vágott a szavába Banner izgatottan.

— És... és Gretl nem szeret

engem... magát szereti, Banner... halálosan szerelmes magába...

— Be... belém? — szédült hátra a rozszant széken boldogan Banner.

— Igen, magába... őtöle tudom, megmondta nekem, azon a szomorú estén, amikor szerelmet vallottam... megvallotta, hogy nem lehet az enyém, mert magát szereti...

— És?

— És... én szégyelem magamat és mégis kénytelen vagyok mellette maradni, szenvedek, kínlódom, már nem is remélek semmit... mégis kimondhatatlan gyönyörűség a számomra mellette lenni, látni a haját, szemét, finom, karcsú alakját, hallani a hangját, nevetését... Szégyelem magamat, gyenge vagyok... sajátmagamat teszem tönkre ezzel az önkínzással, tudom, hogy menekülnöm kellene előle, a saját szerelmem elől... mégsem tudok elszakadni... Hát most tudja, most megértheti, miért dolgozom ingyen a pártirodában...

Hussinszky szájában elakadt a szó, ráborult az asztalra, vállát rázta a zokogás.

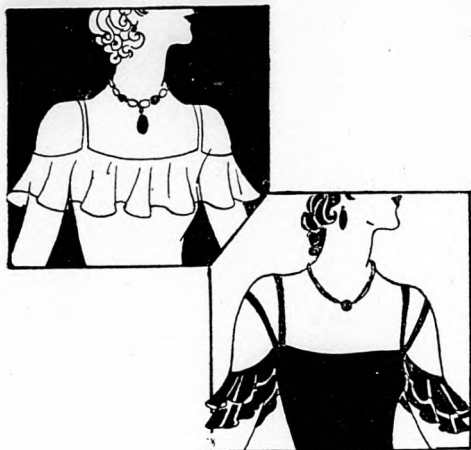
Olyan heves, olyan megrázó volt a fájdalom, hogy Banner valósággal megrendült a láttára. Megértette és mérhetetlenül sajnálta ezt a szegény, szenvedő szerelmes embert, aki élete nagy szenvedélyét siratta. Tudta, érezte, hogy ez az ember nem lehet kém, hiszen itt van, odamutatta neki az életét, elébetárta egész szenvedő vérző belsejét. Nagyon nyomorultnak, aljasnak érezte magát egyszerre Banner, szinte elviselhetlenül mardosta a lelkiismeret, hogy erről a tisztalelkű, szerencsétlen emberről fel mert tétélezni akkora aljasságot.

Macedón novicius

Halmay Tibor, az Ufa magyar sztárja

A lengyel nagynehezen magához tért. Banner leverten távozott.

***

Hussinszky másnap nem jött be a pártirodába, harmadnap, negyednap, ötödnap se...

— Elmegyek szegényhez, megnézem mi van vele... még utóbb öngyilkos lett... — ijedezett Banner. Már útban is volt, amikor a főtitkár behívatta:

— Nos mi van Banner úr?... Sejt már valamit?

— Hát főtitkár uram, tisztelettel jelentem, szegény Hussinszky aljas rágalomnak esett áldozatul, mindent tudok róla, a legtisztább, legnemesebb jellemek egyike, akiket valaha láttam...

— Úgy, gondolja Banner úr?... Nos jól van... köszönöm... — mondta és valahogy elfelejtett kezét fogni a fiatal emberrel.

Banner most még ezzel sem törődött, sietett a lengyelhez. A munkát már csaknem mindennap Gretl végezte el helyette. A barátság napról-napra szorosabb lett köztük, Banner már célzásokat is mert tenni szerelmére és tudta, érezte, hogy az első csók sincs már messze...

***

Jól sejtette Banner, Hussinszky öngyilkos lett. Szerencsére azonban nem vett be eleget a méregből, egy alapos gyomormosással meg tudták menteni az életnek. Már vissza is hozták a mentők, ott feküdt halálsápadtan a rozzant ágyban.

Banner tejet hozott, bozogatást tett a fejére, ott állt mellette amíg elaludt,

megvárta amíg felébredt, vigasztalta, ápolta. Titokban még örült is, hogy tehet valamit ezért a szerencsétlenért, úgy érezte, így levelezki, amit ellene vétett.

Nap-nap után ott volt nála. Minden fillérjét rákötötte, nagy jószágában még az is eszébe jutott, hogy a sarkon ibolyacsokrot vásárolt és azt átadta neki Gretl nevében.

— A menyasszonyom küldi... — füllentette, mert bár az első csók már elcsatant, a leánykérésig még nem jutottak el.

Hussinszky hálásan szorongatta a kezét. Az ő karján tápáskodott fel az ágyból és tette az első bátortalan lépéseket.

Napról-napra javult az állapota. Egy szép napon Banner már teljesen felöltözve találta, sőt egy bőrönd is állt a falnál.

— Elutazom barátom... belátom, hogy itt nem maradhatok tovább... hazamegyek a nővéremhez. Hat órákor indul a vonatom, elfelejtem Németországot, megpróbálom elfelejteni Gretl... csak, csak önt nem fogom elfelejteni soha, egy édesanya nem tehetett volna értem többet... Köszönöm, nagyon köszönöm, Isten fizesse meg...

Banner mélységesen elpirult, úgy érezte, soha még érdemtelenebbül nem kapott dicséretet. Nem bírta tovább, ha belehal is, megvallja ennek az embernek, hogy mit vétett ellene.

Odaült melléje az ágyra és elmondott neki apróra mindent, a beszélgetést a főtitkárral, a kitalált mesét a lengyel származásról, az apró fogásokat, ravaszkodásokat, amelyekkel be akarta csalni a csapdába...

Végre Banner elhallgatott, kínos csend támadt a szavai után. A lengyel nem szólt egy szót sem, olyan volt, mintha hirtelen szoborrá vált volna... és ez a szobor merev mozdulattal felkelt és indult kifelé.

Banner utána, még az ajtóból visszafordult, eszébe jutott, hogy ittmaradt a bőrönd... Szegény ember annyira megdöbbsent az ő vallomásától, hogy egészen megfedkezett róla... pedig biztosan a pályaudvarra siet... egy fél óra múlva indul a vonatja...

Hussinszky ment elől tétova lépéssel... Banner utána, karját lehúzta a nehéz bőrönd.

Hussinszky jegyet váltott a pályaudvaron, felszállt a vonatra, gépiesen kinyúlta a bőrönd után, egy szó nélkül átvette Bannertől és eltűnt egyik fülke belsőjében.

Banner még percekig ott állt, mint akit odaszegeztek.

Már indult a vonat, mozogtak a kerekek... az ablakban megjelent Hussinszky érdekes, szomorú arca, erősen a szeme közé nézett Bannernek és halkán, egészen halkán, a foga között mondta:

— Azoknak igazuk volt... kém voltam...

A vonat tovarobogott.

***

Másnap a pártirodában egy levél fogadta Bannert; rögtön megismerte a borítékon Gretl gyöngybetűit, izgatottan tépte fel:

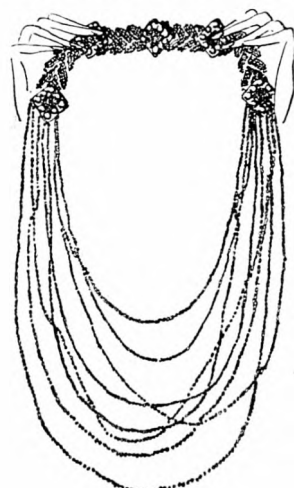
»Isten vele, Banner, nagyon kedves volt hozzám, de hiába, én csak Hussinszkyt szeretem, elmegyek utána Lengyelországba, ott fogunk megesküdni... mire ezt a levelet olvassa, már messze leszek... ne haragudjon rám.«

Banner már-már összeroskadt, amikor valaki mögéje lépett. A főtitkár szolgálja volt, jelentette, hogy a főtitkár úr a bizalmas aktákat kéri.

Banner keresni kezdte... nem voltak sehol...

Másnap kémkedésért megindították ellene az eljárást.

Fordította: K. Lányi Piroska

A NŐI ÖLTÖZKÖDÉS SZABÁLYAI

Ez a kis ismertetés hasznos útmutató kíván lenni, anélkül, hogy fölösleges költséget okozna annak, aki elolvassa és a benne foglaltakat magáévá teszi. Ritkán mondható ez olyan közleményekről, amelyek a nő ruházódásával kapcsolatosak. Tanácsainkat az a szempont irányítja, hogy minél könnyebben, olcsóbban és praktikusabban elégtésk ki a nők öltözködési szükségleteiket s amellet minden időben és alkalommal megfelelő csinos és tetszetős külsőben jelenjenek meg. Áttekintés kedvéért hat fejezetre osztjuk a kérdést és külön tárgyaljuk, hogyan öltözködjék a nő otthon, mit viseljen az utcán, nyilvános helyen, sportolás közben és utazáskor.

I. **Otthon**, házi munkák végzése közben is lehetőleg rendszeren, izlésesen öltözködjünk. Régi, divatjamult ruhákat kevés átalakítással háziruhának lehet felhasználni. Könnyen szakadó vagy kényes anyagok (mousseline, georgette, fényes selymek) nem alkalmasak erre a célra. A bársony sem, amely fölszedi a port és nehezen tisztogatható. Amelyik asszony főz, vagy takarít, természetesen kötényt vesz fel és bokánál nem tovább érő, nem túlszűk ruhát visel, nehogy a mozgásban akadályozva legyen. Cserélhető kis batiszt- vagy mosható csipegallér és kézelő még a régi ruhát is elfogadhatóvá teszi. Konyhai és szobamunkához könyökig érő ruhaujj alkalmasabb. Fodros, díszes ruhát mellőzni kell. A háziruha könnyen mosható és tisztítható legyen. A mai technika mellett az ilyen ruhákat már otthon is lehet kifogástalanul tisztítani. Házimunkánál, úgyszintén egész délelőtt, ha nem is dolgozik a nő, minden ékszer fölösleges. Magassarkú cipőt vagy kismustrált bali selyempipőket, sőt egészen világos színű bőrcipőket sem szabad viselni, az utóbbiakat azért nem, mert minden folt meglátszik rajtuk. Harisnya nélkül izléstelen otthon körüljárni, s erre a háztartási alkalmazzottakat is szigorúan kell figyelmeztetni. Konyhában legyen bekötve a nő feje, de ne fátýollal, hanem fehér batiszt-kendővel.

II. **Utcan** az elegáns asszony délelőtt

kosztümöt visel mosható batiszt-, krepdesin-, japán selyem-blúzzal, vagy a most annyira divó pamut-jumperrel. Akinek módjában van, prémoát hord, ami meleget tart és tetszetős is. A költségesebb prémoát a kosztümtől kevésbé elütő selyemsál is pótolhatja, amelyet sokféleképen lehet viselni. Egy kis bőr- vagy selyemvirág a kabát gomblyukában vagy kihajtóján fiatalosan és hangulatosan hat. Akinek nincs kosztümje, az praktikus, nem túlságos hosszú kabátja alatt síma, könnyű szövétruhát vagy kötött ruhát hordjon. Az ilyen kabát rendszerint egyenes angol szabású és egyszínű, esetleg diszkrétén sávozott vagy kiskockás, úgynevezett férfiszövetből készül. Délután is viselhető, de estélyi ruhához nem való. Télen prémmel díszítik a gallérját; ha nem hosszúszerű a prém, a kézelőjét is lehet vele díszíteni. Tavasszal és nyáron fölösleges a prém. Télen egy sötétkék, fekete, barna, vagy szürke ruha, tavasszal és nyáron beige-színben, mindig angolos fazonban elkészítve, egyszerű cserélhető gallér- és kézelőgarnitúrával minden alkalomra megfelelő. Az angolos fazonú ruha soha sincs annyira a divatnak alávetve, mint a franciás, s így a csináltatás időpontja sem látszik meg rajta annyira. *Délután* a komplé az elegáns viselet, amely tavasszal és nyáron egyszínű drapp, szürke, vagy sötétkék szövetből való; ugyanolyan színű selymruha, kalap és cipő. Ha módunkban, áll, még egy — a kabáthoz illő alapszínű de mintás — kis selymruhát csináltunk. Ezzel a délutáni ruha gondja el van vetve. Évek óta s ez évben is erősen

divatos a színes, virágos mousseline-ruha, amelyet nagyon praktikusán lehet csináltatni. Az ilyen ruhát ujj nélkül varratjuk és ugyanabból az anyagból hosszú ujjas, rövid kis kabátkát. Így délután a kabátkával, este pedig, ha táncra van alkalom, kabát nélkül, egy kis virágdíszsel ékesítve megvan a nyári estélyi ruha. Ha azután egy sötétebb és egy világosabb színű alsóruhát (kombinét) csináltatunk és felváltva vesszük fel, más-más hatást érünk el a mousseline anyagával. Nyáron, főleg fürdő- és nyalalóhelyeken virágos, tarka vagy egyszínű rojtos selyemkendő pótolja az esti köpenyt.

III. **Nyilvános helyen** (cukrárszda, kávéház, vendéglő, mozi, színház, hangverseny) hosszúujjas selymruhát kell viselni. Lehetőleg nem ríkító színekben. Kivétel a hangverseny, ahol ujjatlan és élénk színű, könnyű anyagból készült ruhában jelenhetünk meg. Ugyanez áll az Operában a földszinti jobb helyekre és páholyokra. A megrajzolt *összefoglaló táblázat* minden alkalomra felvilágosítást nyújt.

IV. **Sportoknál**. *Tennishez*: lehetőleg fehér mosóanyagból készült, harangszabású vagy berakott szoknya; a ruha felsőrése legtöbbször ujjatlan. Mindig fehér harisnyát és fehér, sarok nélküli vászon- vagy antilop-cipőt kell hozzá viselni. Az öltözetet kötött pamut- vagy flanell-kabátka egészíti ki, amely lehet színes. *Vitorlázáshoz*: fehér ruha, fehér vagy sötétkék sapka, fehér, vagy a sapkával azonos színű kabát és crépe-talpú fehér cipő illik. *Uszadáshoz*: karcsú nőknek egyszínű fekete, legfeljebb kétszínű —

a felsőrése sárga, fehér vagy zöld — trikó való; kövérebbek kis szoknyát viseljenek a trikó felett. Pizsamát, díszes fürdőruhát nagy fürdőhelyeken viselnek csak, ahol az úszásnál fontosabb a strandolás. *Turisztikához*: nem gyűrődő gypjúanyagból berakott szoknya, mosóblúz, hozzá ujjatlan vagy ujjas, kötött mellény és a praktikus, vízálló trench-coat. Nyáron nagyon csinos a diszkrét mintájú »dirndl« (oszt-rák parasztviselet Karinthyában és Tírolban). Lapossarkú cipő.

Milyen alkalomkor P	Szövet-ruha	Selym-ruha	Ujjas	Kalap	Kéztyű	Kis estélyi	Nagy estélyi	Kabát	Blúz	Kosztüm	Cipő	Kézitáska
Utcára	*	—	*	*	*	—	—	*	*	*	trotteur	nagyobb bőr
Látogatáskor	*	*	*	*	*	—	—	—	—	—	ruhához illő	kisebb-fajta
Színház és koncert	—	*	*	páholyban ligen	*	*	—	—	—	—	estélyi	selyem
Esti társaság	—	*	—	—	belépés-nél	*	—	—	—	—	estélyi	estélyi táska
Bál	—	—	—	—	*	—	*	—	—	—	estélyi	estélyi
Délután	—	*	*	*	*	—	—	—	—	—	lakkcipő	kicsi
Eljegyzési vagy esküvői üdvözlésnél	—	*	*	*	*	—	—	—	—	—	ruhához illő	kicsi

Magyarázat. * annyit jelent az illető rovatban, hogy a fölébe írt ruházati vagy egyéb tárgy használandó. — annyit jelent, hogy nem használandó.

HOGYAN KELL JO ÖSSZEKÖTTETÉSEKET SZEREZNI?

TÉMA, AMELYRŐL AZ ASSZONYOK BESZÉLNEK LEGTÖBBET

Hányszor halljuk társaságban mondani: »Hja, könnyű neki!... Kitűnő összeköttetései vannak!« Minél bonyolultabb életviszonyok közé kerülünk, annál nagyobb varázsa van ennek a fogalomnak. Hogyan is kellene meghatározni az »összeköttetés«-t? Talán úgy, hogy minden olyan ismeretséget, amely bizonyos dolgainkban akár közvetlenül, akár közvetve segítségre lehet, különösen a hivatásunkkal való vonatkozásban, összeköttetésnek, még pedig jó összeköttetésnek nevezhetünk. Minél nagyobbak az akadályok, amelyek valamely cél elérésében gátolnak, annál nagyobb értékük van a jó összeköttetéseknek. Férfiaknál sokkal jobban tudják a nők, férjeknél a feleségek, apáknál az anyák: mit és mennyit használ adott helyzetben egy barátságos szó, egy támogató kéz, egy szives levél vagy üzenet, hányszor mozdított ki kátyúban veszteglő ügyeket, hányszor fordított jóra kockázatos és veszélyes dolgokat! A nő tudniillik előbb szokott gondolni az összeköttetésekre, mint a

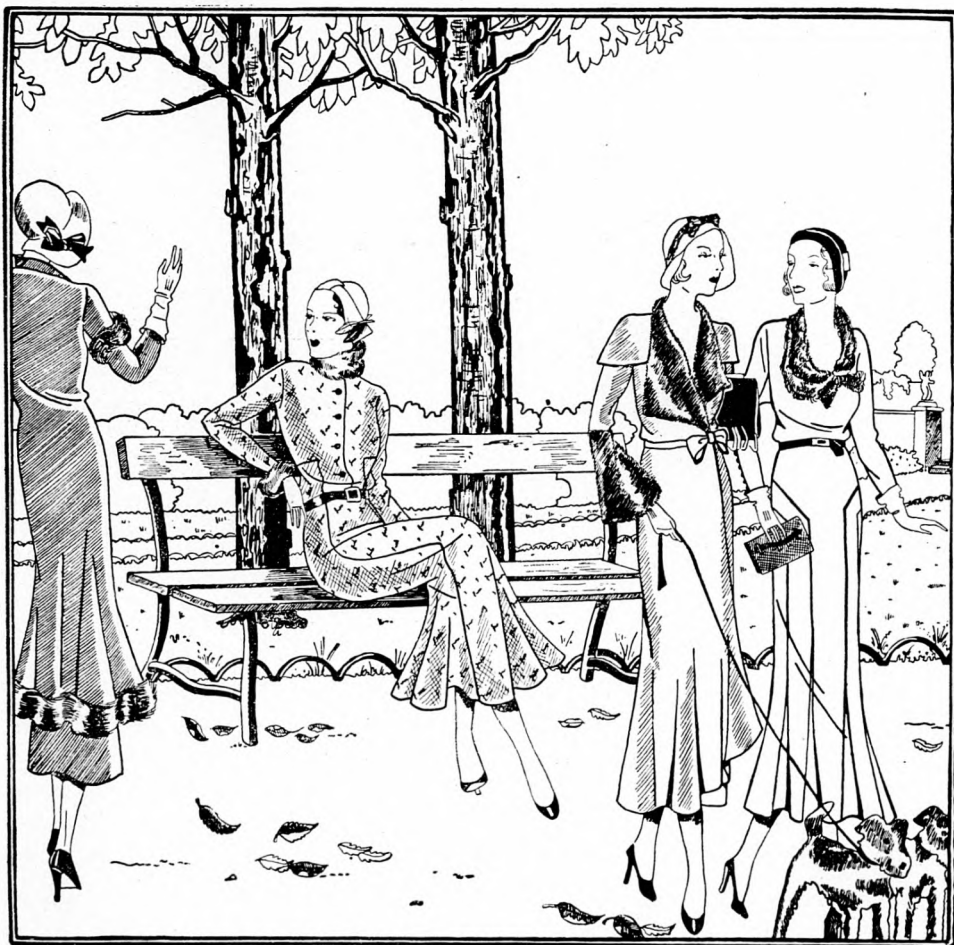
férfi, mint ahogy elsősorban a nő az, aki társadalmi érintkezései során az összeköttetések hálózatát kiépíti, más szóval: a családi kört a baráti kör szélesebb talapzatára helyezi.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a jó összeköttetések megszerzése születéstől vagy társadalmi állástól függ. Minden ember, még az is, aki úgyszólván nem él társadalmi életet, máról holnapra értékes összeköttetésre tehet szert. Csak egy példát! X. úr valamelyik bank pénztárhelyiségében teljesít szolgálatot és rendkívül előzékeny minden ügyfél iránt. Gyakran megfordul a bankban Z. úr, akihez épp oly nyájas X. úr, mint mindenki máséhoz. Egy napon a bankhivatalnokok felét elbocsátják a szolgálatból, mint feleslegeseket. Z. úr megtudta, hogy X. úr is a szerencsétlen felmondottak közt van, elmegy a bankba és szerződést kínál neki a saját vállalatához. Ebből a nagyon egyszerű, de rendkívül jellemző esetből azt a tanulságot kell levonni, hogy a jó összeköttetés szerzésének első feltétele: a jó

modor és a szolgálatkészség. Nagy hibája sok férfinak, hogy rideg és mogorva, nagy hibája sok nőnek, hogy gőgös és elbizakodott vagy affektált. Az ilyen embereknek nincsenek őszinte barátaik és szükség esetén mozgósítható ismeretségeik. Sohasem tudhatja az ember, hogy vajjon holnap nem arra az úrra van-e szüksége, akinek tegnap valahol a tyúkszemére hágott, anélkül, hogy bocsánatot kért volna tőle. Vagy: nem engedted át a helyedet a villamoson egy hölgynek és pár óra múlva ugyanabban a házban találkoztok, mindketten ugyanahhoz a családhoz vagytok meghíva és ismeretséget kell kötni. A villamosbeli udvariasság után vajmi rossz véleményt alkothat magának rólad az illető hölgy. És viszont: milyen kellemes lesz a hölgy első benyomása rólad, ha a villamoson mint ismeretlen fölkelteél és átengedted neki a helyedet! Sohasem fogja ezt elfelejteni.

Most pedig szívleljünk meg egy bölcs mondást, amely így hangzik: Nem szabad elnézni az emberek feje fölött. Pes-

ten ezt így mondják: Nem szabad »dobni« (el-dobni) az embereket. Mit jelent ez? Eltekintve attól, hogy — mondjuk — A. úr maga is rátarti és nem túlságosan szimpatikus ember, abba a helyzetbe kerül, hogy B. úrral, aki szintén rátarti és nem rokonszenves, meg kell ismerkednie. Most ha A. úr elnéz B. úr feje felett, vagyis — pestiesen szólva — dobja őt, akkor B. úr sértve érzi magát. Ez a B. úr ettől a perctől kezdve »rossz emberek« A. úrnak. Ellenben ha A. úrnak van annyi esze és barátságos, közeledik B. úrhoz, akkor ez máris le van fegyverezve, mert megtiszteltetésnek tartja, hogy a szintén önérzeti túltengésben szenvedő A. úr figyelemre méltatja. Utóbbi nem veszít semmit, »nem esik le fejről a korona«, ellenben egy jó barátot vagy ismeretséget szerzett. Nem szabad elfeledni, hogy a nagyobbangú vagy tehetségűknél fogva kiváló emberek (nőknél a vagyonosabbak, »előkelőbb« származásúak és szebbek) épp annyira érzékenyek a maguk becses személyére nézve, mint amilyen

érzéketlenek a náluknál csak valamivel is kisebb értékű felebarátaikkal szemben. Semmiféle demokrácia nem képes ezt a típust megrendszabályozni.

Okos asszony sohasem tartja vissza a férjét és a felnőtt fiait az úgynevezett klubéletől. A saját hivatása vagy szakmája körében mindenkinek minél számosabb összeköttetésre kell törekednie és nem szabad kivonnia magát a terheseknek látszó kartársi kötelezettségek alól. Az élet sok példát nyújt arra nézve, hogy alacsonyrangú hivatalnokok, szürke kisemberek az ügyes társadalmi szereplésük révén gyakran többre viszik, mint azok a kollégáik, akik a kötelességük pontosabb teljesítése után, mint a mormoták visszavonulnak odjukba és elzárkóznak minden érintkezés elől.

A férfinak ezt a rossz szokását az asszony kell, hogy észrevegye és kiküszöbölje. Mondanunk is fölösleges talán, hogy a társadalmi érintkezésnek ezt a módját nem szabad a végletekbe vinni, részint azért, mert elveszti a varázsát és a megszokottság unalmába fullad, részint azért, mert elvonja a nőt és a férfit komolyabb munkájától. Főleg attól kell óvakodni, hogy terhére legyünk másoknak, hogy túlsokat szerepeljünk, mert az ilyen nyüzsgő, »minden lében kanál« emberek nagyon hamar nevetséges figurákká is válhatnak.

Apró szivességek teszik a barátságot, de apró figyelmességek teremtik meg a jó ismeretségeket is. Azt a kis hivatalnokot, aki a főnökének előzékenyen ajtót nyit, vagy fölsegíti a kabátját, senkisémet fogja hízelgéssel vádolni. Viszont nagyon megjegyzi magának a főnök (akárcsak az iskolában a tanár) a rosszmodorú vagy figyelmetlen alantását. Alárendeltségi helyzetben nagyon csínyján kell bánni, az úgynevezett »igazság« kimondásával. Nemcsak azért, mivel az igazság

nagyon relativ valami, hanem azért is, mert nem tudhatja az ember, mikor követ el tapintatlanságot és mikor vét ezzel a saját jól felfogott érdekei ellen. Másfelől a mézes-mázos beszéd, a folytonos köpönyegforgatás, az úgynevezett napraforgó-taktika is elhibázott dolog, mert előbb-utóbb kiderül a turpisság s nincs kiábrándítóbb, mint az, ha megtudjuk valakiről, hogy alkalmazkodik, színlel, félrevezet, szóval: nem őszinte. Hasznos összeköttetést nem lehet őszinteséghiánnyal szerezni. Nők ezenkívül gondolják meg azt is, hogy a túlságos közlékenység szintén nem megfelelő eszköz az ismeretségek szerzéséhez. A nagy közlékenységgel ugyanis rendszerint visszaélések történnek azok részéről, akiket feltétlen bizalmunkkal tiszteltünk meg, ebből pedig gyakran igen nagy kellemetlenségek származnak.

Mindenkinek, nőnek úgy, mint férfinak, a saját érdekében latba kell vetni minden különös képességét, amelynek a társaságos életben keletje van. Így például a zeneértők, a társasjátékok ügyes rendezői, a jó táncosok igyekezzenek hasznossá tenni magukat. Lányos mamák különösen hálásak azért. Élettapasztalattal bíró férfiak jól tudják, hogy a férfiak barátságához vagy ismeretségéhez az asszonyokon és leányaikon

keresztül vezet az út. Akit a főnökének a felesége nem szívlel, annak veszett ügye van, s mivel a nők emberismerete különb, mint a férfiaké, föltehető, hogy ilyen esetben a hiba a férfiben keresendő. Nyilván figyelmetlen, udvariatlan volt, vagy elmulasztott cselekedni valamit, ami a jómodor, a társadalmi konvenció követelménye.

Csak nagyon kiváló emberek nélkülözhetik az ismeretségeket. De hánszor olvashatjuk, hogy ez meg az a művész, tudós, fölfedező évtizedeken keresztül nem tudott érvényesülni, mert nem volt »mecénása.« Ezek az emberek rendszerint idegenkednek a társadalmi élettől, visszavonultan élnek és nagy képességeik tudatában megvetnek minden »közönséges« dolgot. Az ő szemükben a jó összeköttetés megszerzése is ilyen nyárs-polgári ügyeskedés. S inkább nélkülöznek, szenvednek, nyomorognak. A lángelme, a kiemelkedő talantum megengedheti magának ezt a »fényes elszigeteltséget«, de a közepes tehetség, vagy éppen a szürke ember igyekezzék alkalmazkodni a társadalom kialakult formáihoz. Annyival is inkább, mert a társadalom túlnyomó többsége, talán kilencvenöt százaléka is, se nem a lángelmékből, se nem a nagy tehetségekből áll, hanem egyszerű halandókból, teli gyarlósággal és hibával.

Asszonyok, higgyétek el: nem is olyan rosszak a férfiak!

(Egy asszonyriporter jegyzeteiből)

Annyit beszélnek a férfiak hűtlenségéről. Főként arról, hogy a változottságot szeretik és hogy ezt a vágyukat kielégíthessék: minden más asszonyt a feleségük elé helyeznek.

Meg akartam tudni, hogy így van-e ez a valóságban is és ha így van: mi ennek az oka? Megkérdeztem néhány férfit és mosolyogva tagadó feleletet kaptam. De láttam a szemükből, hogy őszintén beszélnek.

Higgyétek el, asszonytársaim, nem is olyan fekete az ördög, mint amilyennek festik. Ne mosolyogjatok ezen a kijelentésemem. Őt férjet kérdeztem meg — de olyankor, amikor a feleség jelenléte nem befolyásolhatta szavahihetőségüket és igazmondásukat — és mind az öt ugyanazt felelte.

Más indoklással, de — ugyanazt.

*

A »teremtés egyik koronája« ezt a választ adta:

— Soha nem leszek hűtlen a fele-

ségemhez! Az én asszonykám elragadó teremtés. Nagyon jó ért ahhoz, hogy mindig bizonyos távolságban tartsa magát tőlem. Ezt olyan öntudatosan cselekszi, hogy nekem mindig és mindig újra meg kell hódítanom... Természetesen sok pénz kell neki, főként a ruháira. Sokat kell dolgoznom, hogy ezt a pénzt előteremtsem. Minden erőmet igénybe veszi a munka. Nem gondolok, nem is gondolhatok más asszonyra, mert egész életem a munkás vagy a feleségemé. A feleségemért élek és a feleségemért dolgozom! Meg se látom a többi asszonyt!...

*

A második férj ezt felelte:

— Az otthon békéje és harmóniája jelenti számomra a legnagyobb boldogságot. Nem bírnám elviselni a családi jeleneteket és szemrehányásokat. Az én asszonykám nagyon féltékeny teremtés. Romboljam szét a házi békét ostoba és bűnös szeszélyből?!... Soha!...

A harmadik így válaszolt:

— Az én álláspontom ez: mind a két felet ugyanolyan jog illeti meg. Érzem, hogy nem bírnám elviselni, ha a feleségem engem más férfi miatt elhanyagolna. Bevallom, féltékeny vagyok. Nem tűrném el, hogy más férfiakkal foglalkozzék, más férfiakkal járjon sétálni, szórakozni. Ha tehát ezt kívánom tőle, ugyanez a szabály énám is vonatkozik...

*

A negyedik férj így nyilatkozott:

— Ha látok is olyan nőt, aki pillanatnyilag megtetszik nekem és akivel szeretnék megismerkedni, sőt akibe talán szerelmes is tudnék lenni: ezt az érzést azonnal kioltja szívemben a feleségem iránt érzett hála. Jól tudom, hogy szótlanul és némán tűrne és minden fájdalmát önmagába rejtene el. De vége volna a jó kedvének és minden életörömeinek! Ezt pedig én nem bírnám elviselni. Minden érzést leolvas az arcomról, semmit sem titkolhatok el: tehát soha nem leszek hűtlen hozzá!...

*

Az ötödik férj válasza pedig képen hangzott:

— Hűtlenség?!... Mindenkinél jobban szeretem a feleségemet! Minden gondolatunk és érzésünk közös, egy test és egy lélek vagyunk. Csak akkor vagyok nyugodt, ha a közelemben érzem. Hivatalomból hazasietek, megpillantom őt — és nagyon-nagyon boldog vagyok!...

*

Úgy látszik tehát: a férfihűség még sem elérhetetlen álomkép. Őt férj, őt felelet, őt indoklás: — kétségtelen, hogy melyik a legszebb felelet. Minden asszonynak az a vágya, hogy férjének egyetlen, lángoló szerelme legyen! Szó sincs róla, jönnek viharok az életben, amik talán pillanatokra felkavarják a boldogság harmóniáját, — de ilyenkor az asszonynak kell okosabbnak lenni, hogy újra visszaállítsa a békét.

És pedig — alkalmazkodva a férj érzéseire.

Ez a hűség megőrzésének művészete!

AZ ÖTVENÉVES FÉRFI

Sok asszony döbrent rá arra, hogy férje, aki a házasság egész tartama alatt figyelmes, jókedélyű volt és családjának minden dolga iránt őszintén érdeklődött, ötvenéves kora körül hirtelen megváltozik és olyan lesz, amilyennek azelőtt sohasem mutatkozott: rosszkedvű, szeszélyes, ingerült, másrészt pedig embergyűlölő, zárkózott és magába vonult. Szegény asszony hiába töri a fejét azon, mi történt az ő nyugodt természetű és megértő férjével, — nem bírja megtalálni az okot. Az ideg orvosok egybehangzó véleménye szerint ez a változás és átforgalmódás annak tudható be, hogy a férfi belépett az úgynevezett »veszedelmes életkorba«.

A férfiak legnagyobb részénél ez a változás a 45. és 55. életév közé esik, vannak azonban férfiak, akiknél már 40. évükben kezdődik és vannak olyanok is, akiknél csak 60. életévükben. Az ideg orvosok vizsgálatai szerint a legényembereknél és az özvegyembereknél hamarabb kezdődik el a »veszedelmes« életkor, mint a házasságembereknél. Ennek a beteges átmeneti állapotnak a felismerhető tünetei majdnem minden esetben azonosak: gyakori láz, hőemelkedés, izzadás, reumatikus bántalmak, a tagok merevsége, szívdobogás, lélekzési zavarok, álmatlanság. Ezenfelül a kedély lehangoltsága és korábban egyáltalán nem ismert síró vágyakozás. Ráadásul: képtelenség a testi és szellemi erők koncentrációjára, az emlékezőtehetség gyöngülése, menekülés a gondolatok elől és néha az öngyilkosságig fokozódó hipochondria.

Ezek a tünetek mind nem írhatók az öregedés rovására. Olyan embereket is elér ez a változás, akik addig a legnagyobb mértékben jókedvűek és vidámak voltak, akiknek mindig optimista volt az életrajzunk és akik a családjuk körében és a pályájukon soha semmi gondot nem ismertek. Makkegészségű és egyáltalán nem ideges férfiak márol-holnapra hirtelen félénkek, nyugtalanok, ok és alap nélkül bizalmatlanok, depimáltak és ingerültek lesznek.

És ebből a nyugtalan kedélyállapotból származik aztán az a legsúlyosabb változás, ami felidül a családi életet, hogy az életnek ebbe a válságos korszakába kerülő férj, aki eddigi életében a hűség mintaképe volt: idegen nők után kezd érdeklődni és nem törődik hitvesével, meg gyermekeivel. Szerencsére — és ez szolgáljon az asszonyok vigasztalására —

a legtöbb férfi életében ez a változás gyorsan és minden különösebb veszedelem nélkül következik be. Ideg orvosok kezelése pedig még könnyebbé és veszedelmesebbé teheti lefolyását.

Az asszonynak pedig két kötelessége van a »veszedelmes korba« kerülő férjével szemben: teljes megértés és a férfi érzékenységének csöndes lecsillapítása.

Négy portré — ugyanarról a nőről.

(Vers, prózában)

I.

Haján az álom aránya, a remény ezüstje csillog... Szemében boldog, tiszta elcsodálkozás, mert szép és jó az élet... Ajkán a bimbó hasadó szirma... Hangja csilingel, mint vidám báránycsengő, az álomréten...

Szívében mosolygó érzés, amely átöleli az egész világot, az egész életet... Lelke csöndes tó, amit nem érhet vihar...

Illatos bimbó, amiből valakinek a boldogsága lesz, — derűs akkord a szomorú életben, — igéret, reményesség, — szívárványhídon nyugodtan táncoló tündér: — —

l e á n y k a . . .

2.

Szalad az úton, de hirtelen megáll és pír önti el arcát... Szemében felvillanó tüzek, amik hirtelen kialsznak, de újra lángolni kezdenek... Piros ajka megremeg, de a következő pillanatban vértelenül válik... Hangja vidáman dalol, aztán fátyolba takarózik, mintha mély bánatot rejtene magában...

Szívében szerelem, amely egyetlen férfit ölel át... Lelke hullámozó tenger, amit a boldogság és a féltő aggodalom korbácsol fel...

Félig nyílt bimbó, — csöndes muzsika, amely lassan fortisszimóba fejlődik, — öntudatos léptek, amelyek még bizonytalanul megremegnek: — —
m e n y a s s z o n y . . .

3.

Szemében diadalmas láng, amit egy másik szív érzése szít... Ajka kinyílt róza bársonyos szirma... Hangja telt, magabizó, ünneplés, mint az esküvői harang csengése.

Szívében túlradó érzés, amely elszakíthatatlanul lánccol magához valakit... Lelke az óceán, nyári napsütésben, mély és végtelen, mint maga az élet...

Kinyílt virág, — az élet diadalmas himnusza, — valóság, amely már tudja, merre visz az út: — —
a s s z o n y . . .

4.

Jóság és szépség, boldogság és féltés, ujjongás és aggodalom, büszkeség és gond, remegés és elszánt akarat, lábujjhegyen járás a kis ágy mellett és öntudatos léptek az életúton, simogató tenyér és védelmező ököl, minden érzés és minden érzés a legnagyobb lángolásban: — —

a n y a . . . !

(dödy)

Norvég parasztcsaládok ünneplőben (Foto: Wilse, Oslo)

Fordított világ

A férfi : az értelem, a nő : az érzés. Mért van mégis, hogy sok férfi nem érti meg a nő érzéseit és sok nő nem akarja átérzeni, hogy mivel tartozik a kiválasztott férfinak és önmagának?

*

A szó a gondolat és érzés kifejezője. Mért van mégis, hogy sok ember csak arra használja a szavakat, hogy elrejtse mögéjük gondolatait és érzéseit?

*

A szeretet a szív virága. Mért van mégis, hogy sok embernek csak az ajkán nyil ki a szeretet, a hangos szavak lármás bíbor-pompájában?

*

A tettek jelzik a férfi útját. Mért van mégis, hogy a legtöbb férfi olyan tetteket követ el, amiknek jobb volna titokban maradniok?

*

A becsület a lélek hófehér vértete. Mért van mégis, hogy sok ember csak akkor kezd törődni ennek a vértetnek a tisztaságával, amikor már rabruhába öltöztetik?

*

A jóság fölemel, a bűn pedig a sárba ránt. Mért van mégis, hogy sok embert éppen a bűn röpit föl a vagyon és hatalom csúcsára, másokat pedig a jóság ránt le a nyomorúság porába?

Grand-Guignol

Szánthó Dénes

KANCSÓKA messze külföldről származott hozzánk. Az egész mező félt tőle; még tán az erdő is. Senki se tudta: kicsoda, micsoda. Csak nagy ritkán ereszkedett beszédbe a környezetével, akkor is csak úgy ridegen vetett oda néhány szót. Indiából származott, azt mondja s valami távoli rokonságban van az Orchideákkal. Többet nem lehetett belőle kivenni. Misztikus, félelmetes híre volt, amely mindig nőtt, terjedt. Tisztelték, gyűlölték. Úgy élt a fűvek, fák sorában, mint fehér emberek közt valami vad fakír, vagy kígyóbüvölő. Kancsóka érezte, hogy nem tartozik a népies virágok közé és ezt érezte is. Kacsával felkapaszkodott a legmagasabb fára és onnan csüngött le hátborzongató komorsággal.

Pedig szép volt Kancsóka. Csodás, buja színei távolról csábították a vándort. Halványzöld levelei alatt vérvörös kancsók csüngtek, mint ártatlan virágok, a levelek pedig simák és fényesen ragyogók voltak, ha rájuk sütött a nap. S a legédesebb méz illata áradt belőlük. Messziről érezni lehetett ezt a csábító szagot, amely édes mámorba zibbasztotta minden bogár agyát. Lehetetlen volt ellentállni színei és szagai vonzásának.

Kancsókát imádták és félték. Furcsa dolgokat meséltek róla. Hogy vérszomjas gyilkos. Hogy magához csábítja a rovarokat és a legkegyetlenebbül megöli őket. Egyesek azt állították róla, hogy láttak bogarakat körülötte röpdösni, akik aztán eltűntek örökre. Néha segélykiáltások hallatszottak volna, de mire valaki odaért, bogárnak se híre, se hamva és Kancsóka némán és fölényesen mosolyog. Biztosat senkise tudott, Kancsókát senki se merte megkérdezni és Kancsóka nem felelt a pletykákra, hírekre, rágalmakra.

Ő volt a mező démona. Hajadon és fúria együtt.

*

Az egész mező a vén Szurony esetén mulatott. Szurony volt a legöregebb és leggazdagabb szunyog. Barna potrohát lomhán vonszolta vézna szárnyain és hangja úgy szólt, mint egy rekedt békáé. És szerelmes volt Ciripába, a legszebb lányba, akinek lábszárai után még a hangyák is megfordultak.

Az öreg Szurony hosszú, kitartó ostrom után egy éjszaka szerenádot adott

Ciripának. Leült nem messze Ciripa bokrától és egészen napkelteig döngte, nyögöcsélté szerelmének kesernyés melódiáit.

Azt hitte, mire megvirrad, Ciripa végre az övé lesz.

És mire megvirradt, a bokor mögül hatalmas szökkenésekkel ugrott ki Bongó, egy erős, fiatal szunyogfickó.

A rászédett Szurony a dühtől fuldokolva sántikált el. A fűvek kacagása kísérte útján.

De már másnap újra felkereste a lányt. És meghatottan simogatta meg szárnyát.

— Ciripa, — mondta, — belátom, hogy nem vagyok méltó fiatal szerelmedre. Bongó, ha szegény legény is, derék és bátor. Szeretitek egymást: legyetek egymáséi. Az éjjel álmodt láttam, az vitt rá, hogy felkínáljam nektek barátságomat. A fiatalok sze-

Szörnyű szél!... Csak meg ne ártson!...

Tente, baba... tente...

ressék egymást. Én már vén vagyok.

Könnyezett. Ciripa és Bongó őszintén meghatódtak.

— Boldoggá teszlek benneteket. Fogadjátok tőlem nászajándéku Kanacsókat, hét rét legszebbik virágát. Az én kastélyom. Én már régen lakom. Pompás az illata, színei káprázatosak. Töltsétek ott nászjéteket és maradjon a tiétek örökre!

Ciripa és Bongó alig találtak szavakat a hálálkodáshoz.

— És ne fejtetek tőle. Csak a nire veszedelmes. Rettegnek tőle, mert előkelő és nem áll szóba akárkivel. Levelei bársonysímák, virága mézédés.

Modern fémlábú zsúr-asztalok

A ti szerelmeteket senki semmi nem fogja háborgatni.

Ciripa és Bongó hát felkerekedtek. Fűvek és bogarak integető sorfala között mentek a vén Szurony után, aki előttük bicegett és egész úton nem szünt meg Kanacsóka csodálatos bájjait dicsőíteni.

És odaértek. Kanacsóka levelei halványzölden mosolyogtak, kancsói vérvörösen bőlogattak.

A fiú és a leány megbor-zongtak egy percre, mikor meglátták a kísérteties kastélyt. De Szurony megállás nélkül vezette őket, szerelmi vágyuk pedig eloszlatott minden aggodalmat...

Mindhárman rászálltak az egyik lecsüngő kancsó boltozatos széle alá. Itt Szurony még egy pár meghatótt szót mondott a fiataloknak, aztán tapintatosan magukra hagyta őket.

Ciripa és Bongó kézenfogva indultak a virág belsejébe, új kastélyukba.

Egy lépést tettek előre a levélen. Símább volt a selyemnél és vakítóan ragyogott, mint az üveg. És hirtelen lejtős lett. Ezt föntről nem is lehetett észrevenni. Bongó és Ciripa nekilendültek és zuhanni kezdtek. Meg akartak kapaszkodni, de nem volt mibe. Szárnyra akartak kapni, de már arra se volt idejük. Egy pillantás

alatt odaértek a kancsó tor-kához, amely olyan volt, mint egy szűk akna bejárata. És ott borzalmas látvány tárult eléjük. A kancsó alján erős maró folyadék búzlott és benne már megölt, rothadó, vagy még haldokló, vonagló, nyöszörgő testvérek testeinek sűrű tömege. Kanacsóka a leg-furfangosabb tömegyilkolási módszert találta fel. És menekülés seholy, sehogy. Lentről hörgés, halálsikoly, fulladozók bugyborékolása s a tükörsíma úton milliméterről-milliméterre közeleg a megállíthatatlan halál...

Fentről még hallatszott a vén Szurony rekedt röhögése és Ciripa és Bongó féláljultan zuhantak bele az akna mérges tavába.

*

Kint sütt a nap és Kanacsóka színe és szaga csábítóan rezgett át a légen.

Legényember — házasember

*

A legényember sokkal udvariasabban viselkedik mások feleségével szemben, mint sok férj a saját asszonyával szemben. De soha nem lesz olyan udvarias, mint amilyen a hű és szerető férj tud lenni.

*

A legényember sokkal szebben és szórakoztatóbban beszél, mint a legtöbb férj. Csak éppen a szerelmes szív szavait nem bírja megtalálni.

*

A legényember sokkal divatosabban köteles öltözködni, mint a férj. Érzéseinek eleganciáját a ruhával kénytelen pótolni, mert máskülönben észre sem vennék az asszonyok.

*

A legényember drágábban él és mégis rosszabbul, mint a férj, pedig egyedül van. Csakhogy a házasságban nincs meg a számtalan kérlelhetetlen törvényszerűsége, amely szerint kettő, vagy három (esetleg: több) kétszer, vagy többször annyi, mint — egy.

*

A legényemberből még lehet jó, hűséges és szerető férj. A férjből azonban már soha nem lesz rendes legényember. Különösen akkor nem, ha — elválik a feleségétől. Mert aki egyszer megkóstolta a házaset boldogságát, az mindig sívárnak, kietlennek és keserűnek fogja találni a — legényéletet.

*

Mindebből pedig — a nők véleménye szerint — az a tanulság, hogy minden legényember a legsürgősebben nősüljön meg. A férjek véleménye is ugyanez, de egy kis módosítással: nősüljenek meg, de ne hamarkodják! ezt a döntő jelentőségű lépést. Elvégre az egész életükről van szó. Sőt: nem csak a — maguk életéről (e)

AZ EMBER ÉS OTTHONA

AZ OTTHON ott kezdődik, amikor a tervező az építető lelkének melegét korunk szellemében felolvasztva átviszi a néma falakra, hogy azok hangulatosakká váljanak, hogy sugározzon belőlük a derű, a kényelem és a lelki békeség harmóniája. Ne külsőleg éljünk csupán, hanem vigyünk a házainkba művészetet, mert a művészet nemesíti a lelkünket, tisztultabbá és gazdagabbá formálja azt, mert otthonunkat csakis művészet teheti kívánatosá. Hány családi boldogtalanság elkeseredett végső oka volt már a művésztelen, rideg, csúnya lakás. Az ember otthona egyébként is tükrö, lakója lelki világának. Ha véletlenül betekintünk egy ma épített ház nyitva felejtett ablakszemén át, mint nyitott könyvből olvashatjuk izlését, műveltségét, társadalmi állását és eltitkolt tulajdonságait. Ezért öleli a régi magyar házakat körül valami csodálatos báj.

Nem is lehetett akkor látni oly sok kétségbeesetten hazug külsejű felcíromázott házat, mint manapság. Valósággal sír az ember lelke, amikor látja ezeket a sablon szerint agyondíszített és egymásmellé zsúfolt egészségtelen légvárakat, amelyek maholnap már végkép elcsúfítják nemcsak Budapest környékét, hanem a legkedvesebb vidéki városaink hangulatos környékét is.

A modern házak legfontosabb kiindulópontja, egyszersmind alkotó eleme az

alaprajz, amely úgy tökéletes, ha kifogástalanul bele tud illeszkedni az égtájak által irányított környezetbe. Elgondolásában legyen a lehető legegyszerűbb, falai simák, de azért arányosak. A teteje legtöbbször lapos (de nem feltétlenül szükséges), hogy rajta napfürdőzni, ruhát szárítani és a gyermekeknek játszani lehessen. A földszint közelebb lévén a külső élethez, itt legyen egy közös nagy társalgásra szánt szobánk, s ezt kövessék az emeleten a szükség szerinti számú hálószobák és mellékhelyiségek, rajtuk a padlótól a mennyezetig érő ajtóval kombinált ablak, hogy a levegő és napfény minél könnyebben bejuthasson a lakásba. A padlók linoleummal borítottak, a falak moshatóan festettek, a szekrények s ha kell az ágyak is falba építettek, hogy a ház asszonyának minél kevesebb munkája legyen. A szerénységgel párosult izlés még sohasem jelentett szegénységet, hanem ellenkezőleg: *művészetet*.

Igazán örvendetes volna, ha elárvalt magyar építészetünkben egy egészségesebb, realizmus következne. Háunk és otthonunk megteremtésénél ne a »Lajosok« korát csodáljuk, hiszen a világ arca azóta már igen megváltozott. Az akkor úrnak hitt batár helyett autókön, repülőgépeken, sőt léghajókon közlekednek az emberek.

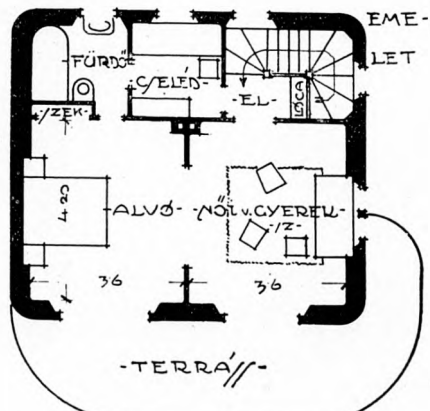
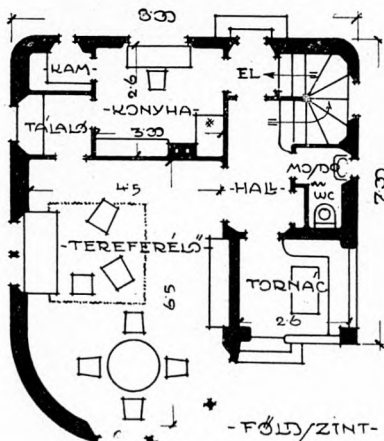
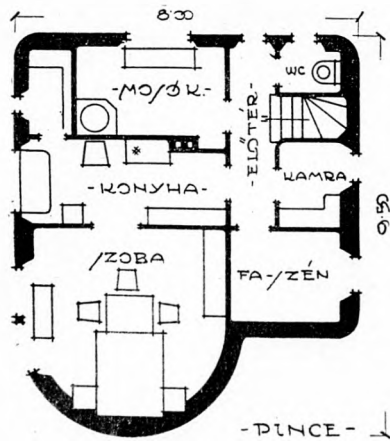
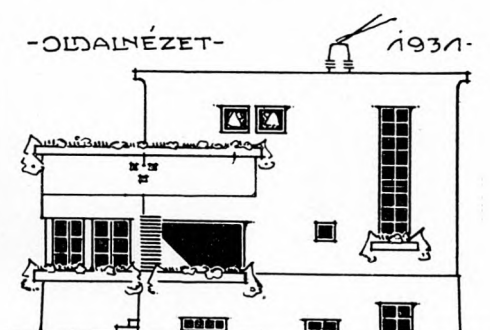
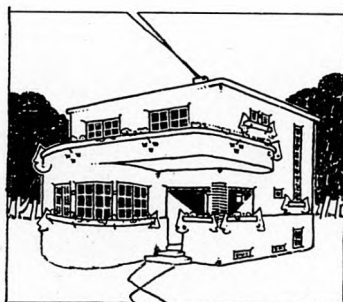
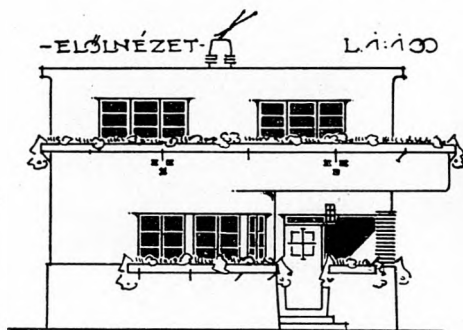
Ha a házépítés is akkorát fejlődött

volna, mint technikánk, akkor ma már legalább is olyan házakban kellene laknunk, amelyeket bármikor forgozhatunk a nap felé.

Tájékoztatásul a mai építkezés helyes irányának megvilágítására, mellékeltem bemutatom kis családi ház-tervemet. A rajzban bemutatott terv egy teljesen komfortos 1 emeletes családi ház terve, amelynek építkezési költsége a souterrain elhelyezett házmesterlakással cca 15—16.000 pengő, míg házmesterlakás nélkül ugyan ezen ház építkezési költsége cca 13.500 pengőt tesz ki, egyszerű, de tartós masszív kivitelben.

Meg kell még emlékezni a kertről, mert hiszen ügyes elrendezés mellett nyáron kibővített lakásunk lehet. Ezért ennek és a háznak közös a lelke. Egyszerű, egyenes vonalakkal határolt és természetkövető szegélyezett néhány ómódú tarka-barka virágágyat kis veteményes és tágas pázsit váltja fel, a középen elhelyezett kis fürdőmedencével, a kerítés melletti és a házhoz vezető utat hasznos növényű egres, naspolya, ribizkebokor övezza, az ablak alatt pad, előtte néhány gyümölcsfa tökéletesen kiegészítik szerény, de azért mégis bájos otthonunkat, amelynek azonban mégis legszebb élő díszje az egészséges, ujjongó gyermek kacagás.

Bozó Gyula, építész

GYERMEK, KI ANYJÁÉRT A HALÁLLAL HARCOLT

Írta: DÁNIELNÉ LENGVEL LAURA

Andersen csodaszép meséjének ellentétéként hadd mondjak egy mesét a gyermekről, ki elindult, hogy édesanyját visszakönyörögje, visszavegye, ha kell: visszarabolja a haláltól. Mert volt egyszer egy fiatal leány, ki azt képzelte, hogy nem bír, nem tud az anyja nélkül élni.

Fellázadt a természet parancsa ellen s mint ahogy a mesebeli édesanya elindult gyermeke után a halál birodalmába, az a fiatal leány is elindul, hogy visszahozza azt, aki legdrágább volt szívének: az édesanyját.

Szent áldozás

Este volt, sötét rengetegbe ért és nem tudott tovább menni, mikor hirtelen megszólalt egy hang:

— A két nagy kék szemed ragyogását kell ideadnod, hogy az út megvilágosodjék előtted.

A leányka bölintott és egyszerre kivilágosodott az erdő. De az ifjú teremtes kék szeme megtört, fátyolba borult és szürke lett. És tudta, hogy azt soha többé tűz, öröm, melegség fel nem világosítja. Odaadta leggyönyörűbb kék szempár fényét és ment tovább.

Egy nagy fekete tóhoz ért, ahol sötét, komor óriás állt.

— Átviszel ezen a tavon engem, jó ember?

— Nem vagyok jó ember és nem viszlek át, ha csak az ajkad mosolyát ide nem adod nekem.

És a leány, kinél szebben, melegebben halandó nem tudott mosolyogni, csak a fejével intett és ettől a perctől kezdve két mély árok húzódott végig ajaka mellett. Ezekon az árkokon futott le a mosoly arcáról.

Aztán elért a beláthatatlan magasságú hegyhez, melynek oldala és teteje éles, hegyes üvegcserepekkel volt borítva.

— Ki segít itt át engem? — mondta a fénytelen szemű és mosolyogni nem tudó leány, aztán felnézett az égre.

— Én átviszlek, — szólalt meg hirtelen egy óriási szürketollú griffmadár, — de meguntam már ezeket a szürke tollakat, a te szép, dús, barna hajad kellene nekem. Ide adod?

— Oda adom, — felelt a leány szemrebbenés nélkül.

— Szürke fakó lesz a hajad ezután, — kacagott érdesen a griffmadár, — és ha a tükörbe nézel — —

— Az anyám szemébe fogok nézni — felelt a leány — és abban én leszek a legszebb a világon!

A griffmadár felvette hátára és átvitte az üveghegyen, aztán letette a Halál országának kapuja előtt. Egy fekete, alacsony kapu előtt álltak.

— Látod, milyen alacsony ez a kapu? — kacagott a griffmadár. — Csak az tud bejutni rajta keresztül, aki meggyörnyesztett háttal, leesett vállal megy át rajta. És tudod-e te leány, hogy aki a fekete kapun át bement, az többé fel nem emelheti a fejét és ki nem egyesítheti a derekát.

A leány egyetlen szó, egyetlen sóhaj nélkül lehajolt és így, meggyörnyedt háttal, leesett vállal átment a kapun, amely a halál birodalmába vezet.

Ott volt Nagy Ur országában, ment előre, nem félt, nem borzadt, nem remegett. Olyan szép csönd, béke, nyugalom mindenfelé. Az egyik úton fehérhajú, szelid, nyugodt tekintetű öreg ember jött

vele szemben. És a leány a fénytelen szemű, a ráncos szájú, a görnyedt hátú, a fehérhajú fiatal leány, megszólította az öreg embert.

— Olyan jóságos az arcod. Segítségédért könyörgök. A Halálhoz jöttem. Mondd meg, merre található?

— Én vagyok a Halál, — mondta a nyugodt, szelid arcú öreg ember.

— Te? — bámult riadtan a leány. — Hiszen...

— Tudom, azt hitted, hogy csontfejű rém vagyok, kaszával a vállamon és hogy könyörtelenül kaszálok a rendet... pedig hát...

Legyintett a kezével és elmosolyodott. És mennyei, békés kiengesztelődés volt a halál mosolyában.

— Az anyámért jöttem hozzád, — mondta a leány felemelve összekulcsolt két kezét. — Az anyám nélkül nem bírom az életet.

— Önző és kegyetlen vagy, mint minden halandó, — mondta a Halál és keményebbé vált a hangja.

— Önző és kegyetlen? — ismételte a leány. — Hát nézz végig rajtam. Nézd, hogy mivé lettem én az úton, mely a te birodalomba vezet.

— Odaadtad a szemed tűzét, a hajad színét, az ajkad mosolyát, ifjú termeted délcegségét... hát jól van. Te vagy az első gyerek, aki eljött az anyjádért énhozzám. Mert ide csak az anyák szoktak eljönni kérni, könyörögni, viaskodni, veszekedni, harcolni velem. Te vagy az első gyermek, aki a kapumat átlépted. Hát gyere velem. Majd én mutatok neked valamit.

A lány felemelte fejét és elszántan nézett a Halál szemébe.

— Tudom, annak a szegény asszonynak is megmutattad gyermeke esetleges jóvendőjét és az anya visszariadva attól, ami gyermekeére várhat, itthagya azt a te birodalomban. De én nem vagyok ám gyáva. És idehallgass, Halál! Én rossz, kegyetlen és embertelen vagyok. Mi vár arra, akit visszaviszek, visszakönyörgök, visszaharcolok föléd, én nem bánom. Nem tudok, nem akarok nélküle élni. Nekem hiába mutatod meg a jóvendőt, ami az anyámrá vár.

— Nem a jóvendőt mutatom én meg, hanem a multat, amit át kellett élni az anyádnak, míg idejutott az én kertembe, a nyugalom, a békesség, a csöndesség kertjébe.

És egy mély kút széléhez vezetve a lányt, hangosan rászólt:

»Engedjétek hozzám a kisdedeket...!«

— Most nézz le a mély vízbe, annak tükreben meglátod anyád egész elmúlt életét.

És a leány látta a gyötrelmes, a gályarabsághoz hasonlatos gyermekkort, a szegény, árva, betegesen érzékeny, mindig idegen emberek között élő gyermekét. Látta kifosztott ifjúságát, az elvesztett szerelmet, az örömtelen házasságot, a szakadatlan, gyötrelmes, pihenés, megállás nélküli való munkát, látta, amint a boldogtalan asszony emberfeletti erőfeszítések árán egy talpalatnyi biztos kis helyet harcol ki magának, aztán letaszítják onnét és valahányszor félénken, reménykedve fel meri emelni a fejét, egy-egy durva ököl megint a víz alá nyomja. És hallotta a korbács suhogását,

látta a kárörvendő ellenségeket, a tehetetlen jóbarátokat, a segítséggel mindig elkésző rokonokat és látta amint az agyondolgozott, elkínzott betegszívű asszony kinyújtja kezét egyetlen megmentője, jöttvéje, megszabadítója, egyetlen egy igaz barátja : a Halál felé.

— Látod, — mondta a Halál csendesen. — Én megértettem ki nem mondott szavát, megkönyörültem rajta és irgalmas voltam hozzá. De ha akarod, ha nem tudsz nélküle élni, hát a tied, visszaviheted.

A leány felemelkedett és elfordult a tó tükrétől. Krétafehér arccal nézett most farkasszemet a halállal és azt kérdezte :

— Hol az anyám?

És a Halál elvezette őt a csendesen, békésen nyugvó asszonyhoz, kit immár nem hajszoltak a gondok, nem gyötört az elvesztegetett élet miatt való keserűség, kit nem tört tovább a pihenést, nyugodalmat, megállást nem ismerő munka. Ott feküdt előtte nyugodtan, megleve a pihenést, a békét, mire egész életében elérhetetlenül és hiába vágott.

És a fiatal leány csendesen lehajolt, megcsókolta anyját, viaszfehér két kezét, lehunytt két szempilláját, vértelen ajakát, aztán megfordult és mikor a Halál megegyeszer megkérdezte :

— Magaddal akarod-e vinni? — hát csak csendesen megrázta

fejét, mert igazságos lelkű, jó gyermek volt és érezte, hogy az anyja mindenképpen megérdemelte azt, amit az élet megtagadott tőle s amivel a Halál megajándékozta.

Megfordult és immár hátra sem nézve, elhagyta a Halál kертjét.

A Halál a kapuig kísérte, ott azt mondotta neki :

— Visszafelé könnyű az út annak, ki megismerte az Élet és a Halál igazságait. Ne félj, kisleányom, visszafele az utat minden baj nélkül megteszed.

És végighúzva kezét a leány fején, visszaadta hajának ragyogó barna színét, csókot lehelt a leány szájára és a leány megint mosolyogni kezdett. Vállára tette ujjait és az ifjú termet kiegyenesedett, aztán csendesen felemelte fejét és a leány szeme közé nézett. És ime, a kék szem még mélyebb, még tisztább, még ragyogóbb lett, mint valaha volt.

— Eredj leányom ! Köszönts az Életet és jobban tudd felhasználni, mint az anyád. Isten veled !

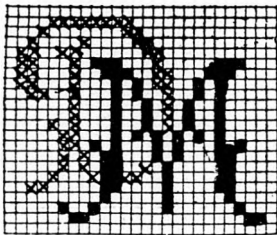
A leány pedig büszkén, gögösen felvetette a fejét. Bátran, merészen ment ki a Halál kapuján. Nem félt, nem borzongott, tudta, hogy az övé lesz a diadal, az övé lesz a siker, a boldogság, csak soha, soha rá nem szabad tévedni az útra, melyen valaha az anyja járt.

Kézimunka-rajzaink ismertetése

Felkérjük előfizetőinket, hogy kézimunkarendeléseknél, lapunkra való hivatkozással, sziveskedjenek közvetlenül az illető céghez fordulni.

Wieg Testvérek kézimunkaháza, Budapest, IV., Deák Ferenc-utca 23.

Vitrázs angolmadeira hímzéssel (2-ik oldalon), *ERMA* kézimunkaház terve. 80×50 cm méretben finom batiszt-siffonra előrajzolva P 2. Hozott anyagra előrajzolás díj 60 fillér, szúrt sablonja P 1.20.

DM monogramm

Díszes ágyterítő (3-ik oldalon), *Wieg Testvérek* terve. A terítő alapja nyerselyem, vagy dupla vékony tüll. A csipkemotívokat recével, vagy horgolva készítjük. Horgoláshoz 50-es számú horgolócérnát használunk. Ha a recealapot készen vesszük, úgy 5 mm-es hálót vesszünk hozzá. A hímzést fehér vagy ekrü gyöngyfonállal készítjük. Ha az alaphoz tüllt használunk, akkor a hímzést színes zsemléval készíthetjük. Ezen díszágyterítő nyers selyemből teljesen készen P 270. Dupla tüllből teljesen készen P 225. Ugyanez nyers selyemre előrajzolva a szükséges filéhálóval, pamuttal, mintalappal, hímzőanyaggal, valamint a montirozáshoz szükséges tüllrel és rojttal P 140. Ugyanígy összeállítva nyers selyem helyett dupla tüllből, előrajzolva P 95, hozott anyagra előrajzolás díj P 8. A hímzés szúrt sablonja P 6, a rece nagytott mintalapja P 4.

ERMA kézimunkaház Budapest VIII., József-körút 11.

Receterítő (4-ik oldalon), *ERMA* kézimunkaház terve. 10 mm-es lyuknagysággal 130×130 cm nagyságú terítőt kapunk akár horgolva, akár recével készítjük. Hozzávaló receanyag és perlé P 4.80. Leolvasható mintája 60 fillér.

Díszasztalterítő-garnitúra (4 oldalon), *Wieg Testvérek* terve. Finom lenvászonra előrajzolva, a terítő mérete 160×180, a szalvéták mérete 30×30 cm. Ezen terítő szalvétákkal együtt előrajzolva P 32, szúrt sablonja P 4. Hozott anyagra előrajzolás díj P 6.40. A terítő szélére 20 cm széles rece, vagy horgolt csipkét is tehetünk, ha azt akarjuk, hogy díszesebb legyen.

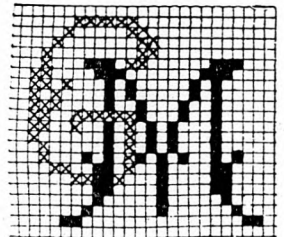
Színes hímzésű kerek terítő (5-ik oldalon) *ERMA* kézimunkaház terve. Minden csokor más-más színnel, s amellett harmonikus tarkaságban hosszú öltéssel készítenőd. 80×80 cm. méretben előrajzolva P 2.80, 130×130 cm. méretben kitűnő anyagon P 5.60. Mintamegkezdéssel az ár 50 fillérre.

magasabb. Hozott anyagra előrajzolás díj P 1.20—1.50. Szúrt sablonja P 1.50—2.

Rece-milió (5-ik oldalon), *Wieg Testvérek* terve. 8 mm-es nagyságú lyukkal készítő 88 cm átmérőjű miliót kapunk. A hozzávaló kész recealap gyöngyfonállal együtt P 6.40. Horgolva 20-as számú horgolócérnából készítjük. A terítő szélére kétszer eszmózott 25 cm hosszú rojtot teszünk.

Díszsebkendők (6-ik oldalon), *Wieg Testvérek* kézimunkaház a terve. 30×30

GM monogramm

cm méretű, kézzel, vagy géppel hímizzük. Opál batisztra előrajzolva darabja 60 fillér, lenbatisztra előrajzolva 96 fillér. A három különböző minta szúrt sablonja P 1.20. Teljesen készen, kézzel hímözve darabja P 4.50. Hozott anyagra előrajzolás díj darabonként 30 fillér.

Hit, remény, szeretet

A hit:
turisták vaskeze
Remény:
a csákány érchegey
A szeretet:
acélkötél.
A három együtt átsegél
minden sziklán, minden hegyen:
az Életen.

Erdős Béla, Eger

A TÁRSASÁGBÓL

Halló! Csókolom a kezét, Nagyságos Asszonyom... Méltóztassék megengedni, hogy előljáróba elmondjam azt a derűs »tengeri« történetet, amit azonban a magyar tenger hullámai fölött hallottam, egy balatoni hajóskapitánytól. Szakállas, öreg barátom ugyanis fiatalabb éveiben az igazi tengeren teljesített szolgálatot. Ott történt meg vele, hogy az óceánjáró gőzös egy kódós és viharos reggelen nekiment egy jéghegynek. Óriási pánik támadt. Az utasok jajveszékelték, a hajó kapitánya pedig a fedélzetre rendelt mindenkit és imára szólította fel az utasokat és a személyzetet. Ő maga, a hajóskapitány is letérdelt a kétségbeesett utasok közé és elkezdett imádkozni. Csak egy pléh-pofájú és gúnyos tekintetű angol férfi állt zsebredugott kézzel a hajó korlátja mellett.

— Maga nem imádkozik?! — rivallt rá a kapitány.

Az angol gúnyosan vállat vont:

— Miért imádkoztam?!... Nekem nem lehet bajom! Nem én veszítem el az állásomat, ha elsüllyed a hajó.

Társasági híreim a következők: Széchenyi Zsigmond gróf édesanyjával, Széchenyi Viktorné grófnővel Drezdában tartózkodik. — Czartoriszky Mária hercegnő, Csekonics András gróf, Zichy Gábor gróf, Bothmer Károly báró, Janky Kocsárd lovasági tábornok és Berzeviczy György Ausztriában üdülnek. — Verebely Tiborék, Buzáth Jánosék és Huszka Jenőék Bélatelepen töltötték a nyarat. — Álgya-Papp Sándorék, báró Kemény Pálék és Gyengő Kornélék Balatonlellén nyaraltak. — Friedrich Istvánék és Forbáth Frigyesék a Svábhegyen pihentek. — Majthényi Béla báró hosszabb francia- és németországi utazásra indult. — Kertész Elek hirlapíró, lapunk főszerkesztőjének fia, tizenháromhónapos külföldi tanulmányútról, amelynek során beutazta Ausztriát, Csehországot, Németországot, Belgiumot és Hollandiát, hazaérkezett.

A posta a következő kedves előfizetőink jöleső üdvözlősorait hozta el hozzánk: dr. Mészáros Ferencné Tapolcafürdőről, Bucsek Mária Alsó-Kékedről, Lendvay Ica és Hajnalka Blankenbergheől, Szathmári Endrené Gleichenbergből, dr. Babóczy Jenőné Bécsből, Bencsics Ilona tanítónő Zánkából, Hegedűsné Markovics Gabriella és családja Vrútkyból, Tischler Anna Máriazellből, Bognár Kálmánné Hévizről, Tricska Viktorné Iglórol, Pesztalics Józsefné áll. pénzt. tan. neje Tihanyból, Langer Matild Szombathelyről, Riemer Gyuláné Balatonszemesről, Gyuricza Endrené Luhácvince-fürdőből, BaumannSán-

dorné Balatonlelléről, Likmann Lászlóné és Kőszegi Istvánné Balatonfüredről, Nikolics Ignácné tanker. kir. főigazgató neje Siófokról, Miklós Antalné áll. főnök neje Bruck a. d. Murból, Sándor Jenő pü. főtanácsos és családja Bécsből. Vízgyörgyné Gmundenből, Rampacher Pálné Máriabesnyőről, Flórián Rencike Siófokról, Varinszky Józsefné Balatonlelléről, Besnyák Alexandra Balatonalmádiból, Greschó Gyuláné Roznavából, Szlavkowszky Istvánné Békéscsabáról, Brunner József Jenőné Acsa-Erdőkürtől, Mátyás Gézáne a Semeringről, Péchyné Halász Lujzika és Fejes Sándorné állomásfőnök neje Siófokról, Rep-

Auguszt Márta és Mária, Barcs

csak Ilona Balatonkeneséről, Matuska Jánosné Szt.-Iván-gyógyfürdőből, Vargha Györgyné Balatonkeneséről, Mayer Irén áll. tanítónő pedig Mönichkirchenből keresett fel kedves és jöleső üdvözlő soráival, amit hálásan köszönünk és hasonlóval viszonzozunk.

A házassági frontról a következőket jelenthetem: Furo Klára kedves előfizetőnk és Bernáth Dezső a somogy megyei Vitézipusztán házasságot kötött. — Fülöp Dudy kedves előfizetőnk és Novák Endre Budapesten tartották esküvőjüket. — Felsővathai Vattay Klára kedves előfizetőnk a mezőhegyesi plébánia-templomban vezette oltárhoz Vaszary Sándor, m. kir. gazd. ellenőr. — Hermann Ili kedves előfizetőnk Budapesten feleségül vette ifj. Tóth Viktor. — Szebeni András és neje

fia, ifj. Szebeni András (Abony) eljegyezte özv. Füle Pálné leánykáját, Erzsikét, Ceglédről. — Lachita Elza kedves előfizetőnkkel házasságot kötött Christián Antal Békéscsabán. — Valamennyi jegyes- és házaspárnak szívből jövő, őszinte szerencsekívánatainkat küldjük.

Pihenőül elmondom Nagyságos Asszonyomnak egy pesti asszony esetét, aki kétségbeesésében a főkapitányságra rohant, mivel hogy az ura napokkal ezelőtt eltűnt. Véletlenül arra járt egy ismerőse is és kíváncsian megkérdezte:

— Hát maga mit csinál itt?

— Eltűnt az uram! — sopánkodik az asszony.

— Na és mi van?

— Hát Istennek, már majdnem megtalálták!

— Hogy-hogy?

— A kabátját, meg a kalapját már megtalálták a Margit-hidon...

Még mindig nyaraló kedves előfizetőinkről ezt a beszámolót állítottam össze: Szöllősy Ferencné áll. rendőrségi karnagy neje Hajdusoboszlón, Netkowszky Albertné Harkányfürdőn, dr. Fejjes Béláné Budapesten, Merkly Lászlóné Kámon, Németh Aranka Győrben, Sennovitz Kálmánné járásbíró neje Eisenachon, Szuhi Mária Parádafürdőn, Binder Frigyesné Hévizfürdőn, Mátyás Gézáne Semeringen, Gulyás Lajosné Tahitótfalun, dr. Kabdebó Antalné Budapesten, Tatár Gyuláné postatiszt neje Mátrafüreden, Czifrák Józsefné Sopronban, Kőszeghy Istvánné Balatonfüreden, Likmann Lászlóné Balatonfüreden, Ritter Mártonné Budapesten, Martinovits Ernőné ezredes neje Budapesten, özv. Ruchietl Lajosné Buhapesten, Vargha Györgyné Balatonkenesén, Makra Sylvesterné főmérnök neje Bácsalmáson élvezi a nyaralás örömeit.

Bejejezősül pedig el kell mondanom Nagyságos Asszonyomnak ezt a viccet, amely csak Pesten születhetett meg és csak most, ebben az agyonszanált, válság-bizottságos és aranypengős világban. Ugy történt a dolog, hogy Gelb úr csúnyán összevezett üzletársával, Grünnel. A veszekedés hevében Grün barátunkon erőt vesz az igazmondás láza és ilyenféle megállapításokat vagdos a társa fejéhez:

— Te egy utolsó, piszkos, svindler gazember vagy!

Gelb nyugodtan állja a sértéseket egy ideig, aztán, mielőtt tettelegességre vete-mednék, hideg, üzleti hangon odaszól pénztárosához:

— Schwarc úr, nézze csak meg, mennyi egy pofon aranypengőben?!...

Kezeit csókolom

Házi kozmetika

A hámlasztásról

Irta: dr. Földes Miklós kozmetikus orvos

A hámlasztás lényege, hogy erős izgató hatású gyógyszerekkel a bőrben mesterségesen gyulladást idézzünk elő. Az energikus hatás folytán a bőr felső hámrétege megduzzad, felemelkedik és pikkely-, vagy lemezformában leválik. A frissen hámlasztott bőr rózsaszínű, érzékeny és csak 8—10 nap múlva nyeri vissza eredeti színét.

A hámlasztást gyakran végezzük különböző szépséghibáknál. Leginkább zsiros, mitesszeres, pattanásos arc gyógykezelésénél kerül alkalmazásba. A legtöbb szer, melyet a zsiros pattanásos arcnál alkalmazunk, úgynevezett redukáló anyagokat tartalmaz és az arcbőrre koptató, hámlasztó hatású. Az arcszerek tartalmaznak többek közt szalicilt és ez hámlasztja a legfelső bőrréteget. A zsiros pattanásos arc specifikus gyógyszere a kén, púder, kenőcs és kénzsappan formájában. A kénpúder szárító hatásán kívül állandóan enyhén koptatja a bőrt. A különböző erősségű kén kenőcsökkel, különösen ha azokat más anyagokkal kombináljuk, erősebb hámlasztó hatást érhetünk el. Igen

kedveltek és egyszerűek a használatban a különféle gyógyszeres szappanok, melyek habjával érhetünk el erősebb vagy gyöngébb hámlasztást. A kén, szalicil, resorcinus gyógyszerzappanok, vagy ezek kombinációja hab formájában $\frac{1}{2}$ —1 óráig vagy egész éjjelre az arcon hagyva, meglehetősen intenzív hámlasztó hatást fejtenek ki.

Az energikus hámlasztás kényes művelet, csak orvosi felügyelet és ellenőrzés alatt végezhető.

A mitesszeres pattanásos arcot előzőleg gőzölve, kinyomkodjuk a mitesszereket, a pattanásokat megnyitva kiürítjük azok tartalmát. Csak az így megtisztított és kikézelt arcon szabad hámlasztókúrát végezni. A hámlasztókúra céljaira erős redukáló anyagok oldatát ecsetelés formájában alkalmazzák. A művelet kissé fájdalmas. Szükséghez képest naponta egyszer, vagy kétszer történik a hámlasztandó terület ecsetelése. Az első napokban az arcbőr vörös, duzzadt és gyulladt lesz. A harmadik napon az arcbőr fonnyadtan összeráncosodik és nagy pikkelyes lemezekben megkezdődik a felső réteg hámlása. A pattanásos arcnál a hámlasztásnak az az előnye, hogy a hámló felületek magukkal viszik és eltávolítják a pattanásokban lévő fertőző csirákat is. A tág porúság arcbőrnél is kiváló gyógyhatása van a hámlasztókúrának. Természetesen 6—8 napig — ennyi

ideig tart a hámlás lezajlása — az illető társaságba nem mutatkozhatik. Hangsúlyozni kívánom, hogy az arcbőr színes szépséghibáit, mint májfoltot és szeplőket halványítja ugyan az energikus hámlasztás, de nem szünteti meg azokat teljesen.

Jól bevált módja a hámlasztásnak a kvarcfénnyel való hámlasztás. Egyhuzamban hosszabb ideig sugároztatjuk be a hámlasztandó területet a kvarcfénnyel. A hámlást megelőző gyulladás még erősebb mint a gyógyszeres hámlasztásnál. De különösen mitesszeres pattanásos arcnál frappáns az eredmény, mivel a faggyúmirigyeket és azok kivezető csöveit zsugorítja.

★

KOZMETIKUS ORVOSUNK ÜZENETEI:

»30 Ősz, Csongrád.« Haja festésére a »Henné d'Orient« növényi hajfestőszert ajánlom. Szakértő fodrásszal tessék a hajfestést végeztetni, mert gyakorlatot igényel.

»Tyúkszem.« Ecsetelje tyúkszemét a következő folyadékkal másodnaponként. Rp. Collod. elast. gta. 10.0 Spirit vin. gta. 6.0 Aether sulfur. gta. 4.0 Acid salicyl. gta. 2.0 Acid. lact. gma. 1.0 M. D. S. külsőleg ecsetelésre.

MIT FŐZZEK?

Szeptember 21. Hétfő: Gulyásleves, daramorzsza ízzel. **Vacsora:** Kirántott borjúszelét vajban párolt babkörítéssel, gyümölcs.

Szeptember 22. Kedd: Húsleves, velőgombóc, főtt hús ecetestormával, kifliburgonya körítéssel, barátfüle réteges tésztából. **Vacsora:** Meleg sonkacsülök uborkával, sajt, gyümölcs.

Szeptember 23. Szerda: Lebbencsleves, vagdaltpecsenye zöldbabfőzelékkel, almásrétes. **Vacsora:** Tejfőles csirkepörkölt, gyümölcs.

Szeptember 24. Csütörtök: Karfiolleves, székelygulyás-szilváslepeny. **Vacsora:** Virsli tormával, gyümölcs.

Szeptember 25. Péntek: Savanyú tojásleves, kirántott hal, gyümölcs. **Vacsora:** Tojásrántotta uborkával, sajt, gyümölcs.

Szeptember 26. Szombat: Kenyérleves, párolt libamell káposztával, túrósrétes, gyümölcs. **Vacsora:** Gomba tojással, gyümölcs.

Szeptember 27. Vasárnap: Katarábelevés aprólékkal, pirított kacsamáj uborkával, kacsasült sült burgonyával, uborka- és paprikasalátával, csokoládészelet, gyümölcs. **Vacsora:** Hideg sült, vegyes kompót, rokfort vajjal, gyümölcs.

Szeptember 28. Hétfő: Köménymagleves, töltött paprika, darázsfejsek. **Vacsora:** Kirántott borjúvelő, sült paprikasaláta, gyümölcs.

Szeptember 29. Kedd: Paradicsomleves pirított zsemlyekockával, sodrott hús tökfőzelékkel, rizskoch kakaókrémmel. **Vacsora:** Szerbgulyás uborkasalátával, gyümölcs.

Szeptember 30. Szerda: Gombaleves, libaprólék rizzsel, uborkasalátával, almásrétes. **Vacsora:** Kirántott borjúláb uborkával, gyümölcs.

Egyszerű étlap

Szeptember 21. Hétfő: Almaleves, paprikás rostélyos makarónikörítéssel, uborkával, palacsinta. **Vacsora:** Kávét, vajkenyér, sajt, gyümölcs.

Szeptember 22. Kedd: Húsleves reszelt tésztával, főtt hús paradicsommártással. **Vacsora:** Tojásomlett gombával, uborka, gyümölcs.

Szeptember 23. Szerda: Zöldségleves, borjúvesés tökfőzelékkel, almáspité. **Vacsora:** Hideg sült, uborka, sajt, gyümölcs.

Szeptember 24. Csütörtök: Csontleves májgaluskával, kirántott borjúszelét káposztasalátával, krémes rétes. **Vacsora:** Zöldbab vajjal, borjúmáj uborkával, gyümölcs.

Szeptember 25. Péntek: Savanyúleves, vajban sült hal szeletekben sült burgonyával, túróslepeny. **Vacsora:** Karfiol vajjal, lágy tojás, gyümölcs.

Szeptember 26. Szombat: Tüdőstáskaleves, töltött paprika. **Vacsora:** Szilvásgombóc.

Szeptember 27. Vasárnap: Süritett leves, főtt hús levesbe tálalva, sertéskaraj pirosra sütve káposztakörítéssel, almáspité. **Vacsora:** Sült hidegen, uborkával, tészta, gyümölcs.

Szeptember 28. Hétfő: Köménymagleves, töltött paprika, gyümölcs. **Vacsora:** Szardínia vajjal, gyümölcs.

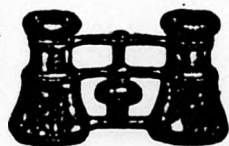
Szeptember 29. Kedd: Paradicsomleves pirított zsemlyekockával, rakottburgonya karikára vágott kolbásszal, paprikasalátával, gyümölcs. **Vacsora:** Tejberizs csokoládéval, sajt, gyümölcs.

Szeptember 30. Szerda: Gombaleves, szilvásgombóc. **Vacsora:** Kirántott borjúláb uborkával, gyümölcs.

CALDERONI és TÁRSA
LÁTSZERÉSZEK
Budapest, V., Vörösmarty-tér 1. sz.

TELEFON: AUT. 811—88

Látószöveg, szemüveg, orrcsipek, Fényképészet
készülékek és cikkek. Barométerek, hőmérők.

Bauer Urileány Otthon József körút 86. szám

Központi fűtés, állandó meleg víz, olcsó árak, kérjen prospektust.

HÁZTARTÁS

Sűrített leves. Öreg tyúkból jó erős levest főzünk rizzsel, a levest átszűrjük és a rizst áttörjük. Nyers uborkát meghámozunk, szeletekre vágjuk, vajban megpároljuk és finom szitán áttörjük, tojássárgáját és tejszínt keverünk hozzá. Ezen pürével a levest összekeverjük és forró csészében vagy tányérban felszolgáljuk. Ha a levest már összevegyítettük, többé főzni nem szabad.

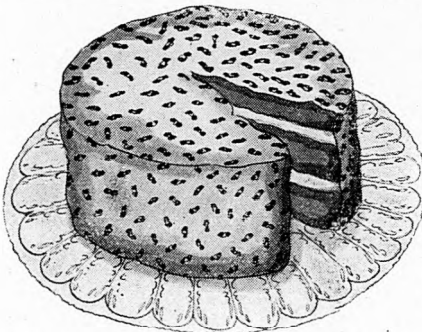
Párnaucseke. (Előétel.) Fél liter lisztet, 3 deka zsírt, 3 tojássárgáját és kevés sót összegyúrunk. Ha szükséges, veszünk hozzá egy kevés tejfelt, mert a tészta nem szabad kemény legyen. Ha meggyúrtuk, vékonyra kinyújtjuk, kockaalakú darabokra felvágjuk, hússal megtöltjük és sarokra hajtvva, derelyevágóval körülvágjuk és forró zsírban megsütjük. Zöldpetrezselymet a zsírban kissé kisütünk és tetejére tesszük. Töltelék: borjúhúst apró kockára vágdalunk és vöröshagymás zsírban kevés paprikával, egy kanál paradicsommal és sóval megpároljuk. Mikor a hús megpuhult, háromszor egymásután átdaráljuk és levébe visszatesszük, jól összekeverjük és a tésztát megtöltjük vele. Forrón tálaljuk.

Halpaprikás. Többféle halból készítség, annál ízletesebb. Vegyünk pontyot, márnát, harsát, kecségét stb. Tisztítás után vágjuk szeletekre. Egy lábos alját hintsük be apróra vágott hagymával, sózzuk meg, paprikázzuk meg és erre helyezzük el a halveszeleteket és csak éppen annyi vizet öntsünk rá, hogy elfedje. Erős tűzre tesszük, lefödjük és a lábost vízszintes irányban megrázogatjuk, mert kavarni a halat sohasem szabad, mivel könnyen szétesik. Ha félóra múlva a gőz fölét tartott kezünk tapad, akkor a hal eléggé párolt. Zsírban elkevert gyúrt metéltet adunk hozzá és abban az edényben tálaljuk, melyben készítettük.

Borjúhús ízletes készítése módja. Egy szép darab borjúcombot megmosunk, megveregyetünk, besózzuk és gyengén borssal behintjük. Felszeletelünk egy darab füstölthúst vagy sonkát kisujnyi szeletekre, úgyszintén szalonnát és füstölt marhanyelvet. Négy darab szárdellát, kevés zöldpetrezselymet és egy kevés hagymát finomra összevagdaltunk. A szalonnaszleteket ezzel megkenjük. A borjúhúsba késsel lyukakat szúrunk és felváltva sonkát, szalonnát és nyelvet tűzdelünk bele. Egy nagyobb vaslábosba

teszünk egy jó kanál zsírt, karikára vágott sárgarépát, egy fej hagymát, a húst ráfektetjük és ha minden oldalán színt kapott, borjúcsontokból főtt levest, később tejjel pároljuk, míg megpuhul. Majd kiemeljük pecsenyesütőbe, levét rászűrjük, zsírt a zöldséggel visszatesszük, egy kanál liszttel meghintjük, levestel felöntjük, fél citrom levével, tejjel felforraljuk s azután rászűrjük a húrra és tovább sütjük félóraig. Zsírban sült burgonyaszletekkel és rizzsel körítjük.

Görög pecsenye. Disznóhúsból fehérpecsenyét veszünk, ujjnyi vastag szeletekre felvágjuk, megveregyetjük és megsózzuk. Egy zománcos tepsit zsírral kikenünk, sorba rakjuk a szeleteket, erre két fej karikára vágott hagymát tesszünk, meghintjük kevés paprikával, azután 15 deka megmosott rizst, 6 db szeletekre vágott paradicsomot és zöldpaprikát, sőt, 4 deci tejfelt öntünk rá, felül olvasztott zsírral megöntözzük és sütőben másfél óráig pároljuk és addig sütjük, míg zsírjára sül és szép színt kap.

Diótorta tejszínhabbal bevonva, (a tejszínhab csokoládéhabbal behintve)

RECEPTEK

Grillás krémfánk. Gyúródeszkán 14 deka vajból, ugyanannyi törött cukorból, 2 egész tojásból, 9 deka lisztből eleinte késsel, azután kézzel tésztát gyúrunk, egyenlő részekre eldaraboljuk, kis hosszúságú, úgynevezett hajócska formákra kinyomjuk és kemencében formában világosbarnára kisütjük. Eközben a krémet az alábbiak szerint elkészítjük: 14 deka hámozott mandulát jól megszáritunk és mozsárban megtörünk. Mikor megvan, négy egyenlő részre elosztjuk s minden egyes részt egy egész tojással mozsárban jó finomra megtörünk, illetve összedörzsölünk. Egy tálban 14 deka vajat jól elkavarunk, adunk hozzá 14 deka porcukrot és hozzávegyítjük az előbbi tömeget és cukorban tört mandulával ízesítjük.

szük. Míg e krémet készítjük, az alatt a behintéshez szükséges grillást 7 deka mandulából és ugyanannyi cukorból elkészítjük, úgyhogy a cukrot edényben tűzön szárazon felolvasztjuk s mikor világosbarnára pirult, a mandulát beletesszük. Azután a tűzről elvesszük, kihűtjük és mozsárban megtörjük. A krémfánkot az alábbiak szerint állítjuk össze: a hajócskaformában megsült tésztát krémmel teletöltjük (természetesen a formából kivesszük) és végül az összetört grillással behintve, hűvös helyre tesszük, hol addig tartjuk, míg asztalra adjuk. *Török Gézaé, Vácduka*

Edison-torta. 14 deka vajat egy edényben jól eldörzsölünk, azután keverünk hozzá 14 deka törött cukrot és 10 tojássárgáját, egyiket a másik után. Eközben a sütőben 17½ deka csokoládét száraz állapotban megmelegítünk és egy kávéskanállal jól össze nyomkodjuk és a fenti tömeghez hozzákavarjuk. A tíz tojás habjából kemény habot verünk és lassan a tömeghez hozzákeverjük, azután még 7 deka finomra tört mandulát (együttesen a liszttel összevegyítve) óvatosan hozzákeverünk és ezen tömeget vagy egy nagyobb, vagy két kisebb formába töltve, háromnegyed órán át sütőben lassan kisütjük. Ha a torta kihült, mindeniket keresztben kétszer átvágjuk, hogy három lemezt kapjunk és ezeket fél liter tejszínből, 10 és fél deka vaniliás cukorral készített habbal megtöltjük. A tortát összerakjuk és csokoládémazzal bevonjuk. A tetejét lehámozott, finomra tört mandulával behintjük és kis ideig sütőben száradni hagyjuk.

Juhász Imréne, Törökszentmiklós

Jogász-torta. Tíz tojás sárgáját 20 deka cukorral jól elkeverünk, adunk bele 20 deka darált diót, egy marék morzsát és a 10 tojás kemény habját. Három részben kisütjük s a következő töltelékkel megtöltjük: 8 tojás sárgáját

ARANY, EZUST, ÉKSZER
valamint dísz tárgy szükségleteit

TILLEMANN SEBESTYÉN
CÉGNÉL

Budapest, V. Vilmos császár-út 12
szerezze be

E lap előfizetői 10% engedményben részesülnek

25 deka cukorral, két kanál erős fekete-kávéval óvatosan felforralunk, mikor kihült, 25 deka vaját keverünk bele s ezzel a tortát megtöltjük. Tetszészerinti jéggel bevonjuk.

Özv. Zettl Józsefné, Csikóstöttös

Özgerinc. 25 deka cukrot, 14 tojás sárgáját habosra elkeverünk, teszünk bele 20 deka őrölt mandulát, 4 evőkanál morzsát, egy citrom héját, 12 deka melegített, jól elkevert csokoládét és 10 tojás habját. Vajazott, lisztezett formában megsütjük. Ha kihült, csokoládéjéggel bevonjuk és hámozott, szeletekre vágott mandulával megtűzdeljük.

Özv. Zettl Józsefné, Csikóstöttös

ERNSZT ARANKA

angol és francia női ruháival és szabászi terme

Telefon: 129-66. Budapest, V., Koháry-u. 16. l. 2.

Harlekin-sütemény. 28 deka vajat 42 deka liszttel jól eldörzsölünk, egy tojással, 3 evőkanál tejjel és 14 deka cukorral jól összegyúrjuk. Fél cm vastagra kinyújtjuk és két részben kisütjük. Sütés előtt villával megszurkáljuk. Ha szép világosra megstült, kivesszük, hűlni hagyjuk és az egyik lapot baracklekvárral megkenjük, a másikat rátesszük és az egészet glazurral bevonjuk. A glazur készítése: 4 tojás sárgáját 10 deka cukorral habosra keverünk, egyenletesen rákenjük a tészta. Azután mazsolát, pisztáciát, citromadót, mandulát összeaprítunk és a glazurra ráhintjük. A tésztát langys sütőben szárítjuk, míg a glazur megkeményszik. Hosszúkas piszkótaalakra felvágjuk. Több hónapig is eltartható.

Dr. Graeser Károlyné, Fővényeshát

Csokoládészelet. 10 deka puhított csokoládét 12 deka vajjal, 15 deka cukorral, 3 tojás sárgájával habosra elkeverünk. Elegyítünk közé 10 deka lisztet s a három tojás fehérjéből vert kemény habot. Vajjal kikent tepsibe öntjük, darált mandulával meghintjük, lassú tűznél megsütjük, szeletekre vágjuk. Nagyon kiadós.

Saáry Alice, Őrszentmiklós

Orosz torta. 8 tojás sárgáját, 8 tetézett evőkanál cukorral habosra keverünk, azután adunk bele 5 kanál zsemlyemorzsát, 8 tojás fehérje kemény habját és három lapban kisütjük. Következő töltelékkel megtöltjük: 12 deka vajat 8 kanál cukorral habosra elkeverünk, ezalatt negyed kg darált diót tejszínnel vagy tejjel folytonos keverés közben sűrű péppé főzünk. Ha kihült, a vaj közé keverjük, adunk hozzá két kanál rumot, a tortát megtöltjük, fehér mázzal bevonjuk és dióval díszítjük.

Saáry Alice, Őrszentmiklós

Tanácsot kérnek

Németországban rokonnal, vagy ismerőssel bíró kedves olvasótársnőmet kérem, sziveskedjenek olyan társaséletet élő úri családok ajánlani, ahol megfelelő díjazásért teljes ellátást kapnék és családtagnak tekintenének. Szives értesítést »H. Gy., Nyírbátor« jellegére kérek.

Fiatal, jó megjelenésű úri leány vagyok, a falusi élet egyhangúságából szeretnék 2—3 hónapra a fővárosban, esetleg nagyobb vidéki városban katonatisztságnál megfelelő ellenszolgáltatás ellenében, kellemes társaságban szórakozni, ahol élénkebb társaséletben volna részem. »Vidéki földbirtokos leány« jellegére kérek szives értesítést.

Kérem kedves olvasótársnőmet, ajánljanak kipróbált, biztosan ható hajnövesztő, sűrítő szert, mert hosszú hajam van s több mint egy fél éve sem nem nő, sem nem sűrűsödik. Megemlítem, hogy háromheteként szoktam mosni. Sziveségüket előre köszöni

»Crisis longus«

Nagyon kérem kedves előfizetőtársnőmet, ki szenvedett Önök között izületi gyulladásban és utána minden mozdulatnál pattog, ropog minden porcikája: térde, karja, válla, bokája, ujjai, sőt a nyaka is. Minden orvos más tanácsot ad. Attól félek, hogy egy súlyos betegségnek: bénulásnak az előjelei. Szives tanácsukért viszontszolgáltatásra kész, örökre hálás társnőjük »Pestmegyei földbirtokos neje«.

Karácsonyra magam szeretnék csinálni kisrokonaim részére szánt meglepetésül magyar babákat és huszárt. Ha olvasótársnőim közül valakinek megvolna a szabásmintája, igen hálás köszönettel venném, ha elküldené. Viszonyosul szívesen küldenék bármilyen állatszabásmintát. A babák nagysága kb. 40—50 cm lehet fej nélkül. Szives választ »Babaképző, Magyaróvár« címre kiadéba kérek.

Rendkívül nagymértékben fellépett fejkorpázás ellen kérem kedves olvasótársnőim szives tanácsát. Megjegyzem, hogy arcom is hámlik. Szives tanácsukat várja és előre is hálással köszöni

B. L.-né, Fehérgyarmat

Kérem kedves olvasótársnőmet, sziveskedjenek lapunk útján valamely jó, kipróbált módszert ajánlani szívbj és vízkór ellen. Esetleg orvos címét, aki hasonló betegségből meggyógyította. Egy éve szenvedek érelmeszesedésben, szívgyöngeségben és vízkórban. Nemeslelkű olvasótársnőim szives választát kérve, hálással köszöntöm

»Ezredsné«

Gyógyszerészi pályán levő leányomat gyógyszerészcsaládnál szeretném elhelyezni teljes ellátásra. Szives ajánlatot kereszteni családoktól kér

Sterculáné Szentagh Magda, Endrőd

Azon kedves olvasótársnőmtől szeretnék érdeklődni, kinek petróleumgáz-kályhája van, hogy megkérdezzem, megvan-e vele elégedve? Mennyi petróleumot fogyaszt, elegendő hőt fejleszt-e és nem szükséges-e gyakran javítani? Szives válaszokat hálással köszöni

»Falusi jegyzőné«

A M. U. L. kedves olvasóihoz szól egy unatkozó leány. Ki volna hajlandó velem levelezni, hogy egyhangú életembe a jövő-menő levelek némi kis változatosságot hozzanak? Aki szívesen ír, írjon »Kiscigány« jellegére kiadóhivatálba.

Olvasóink köréből az alábbi dalok szövege közlését kérik: »Nótaképző« jellegére: »Esik eső hegyen-völgyön«, »Égerfaerdő újra zöldül«, »Fehér galamb száll a fehér falu felett«, »Feketeszárú cseresznye, szép menyecske«, »Megkérdeztem egy virágtól«, »Azt a fehér rózsát kitépem tövestől«, »Zwei Herzen« magyar szövegét, »Vágyom egy nő után«, »A ti utcátokba minden ablak zárva«, »Bartal Ilonka, Tápíószele« jellegére: »Tudom, maga vidám szóval dalol«, »Zöld ablakos kicsi háza«, »Badacsonyi öreg hegynek«, »Mégis titkon hozzád kerget a lelkem.« »Szentesi kilány« jellegére: »Messze a nagy erdő«, »Ha majd egyszer a szerelem bekopogtat nálad«.

Üzenetek

»Nyiregyházi előfizető.« *Nagyságos Asszonyom azt kérdezi tőlem, el tudom-e képzelni, hogy a leszállított fizetésű tisztviselői osztály, vagy a magasabb adóval megterhelt polgárság átvergődhetik-e a mai válságos időkben és megőrizheti-e az életbe vetett hitét? Nem tántorodik-e el és nem zúlik el lelkileg, erkölcsileg a feljebb tártongó katasztrófális jövő láttán? Magam is rajta tartom kezem a nagy lázban, önkívületben lihegő gazdasági élet érévésén és feszülten várom, hogy egészséges álomba szenderüljön, hogy azalatt, míg az álom felűditi, erőhöz juttatja, megtegyük az előkészületeket és felébredésekor megfelelő táplálékhoz juttathassuk. Nagy betegünk: a mi édes, szegény hazánk s mi, akik vele szenvedő gyermekeiként körülálljuk, bár jól tudjuk, hogy sorsa kezünkben van letéve, még mindig habozunk, még mindig ki akarunk térni a legnagyobb áldozattól, amit érte kell hoznunk. Pedig óriás betűkkel mered ránk a medicina: t a k a r é k o s k o d n i ! Ijedt szemek üveges tekintettel tekintenek rá s mintha idegen volna értelme, csak nézik, nézik,*

míg görcsös vonaglás rángatja meg az ajkakat és kibuggyan belőle a sikoltó kérdés: de hogyan, de mivel? Mivel és hogyan szakítja át a lelkünk zuhogó áradatát a rémület sikongása. És mégis szeretném e keserű medicina értelmét úgy vetíteni a mi kedves olvasóink, barátaink elé, hogy elműljön tőle a szívek remegése és minden ajkon a felülkerekedés, a bizalom mosolya biztossá mindenkit jövőnk győzelmére. T a k a r é k o s s á g! Dübörög e szó végig az országon és megveri a paloták kristályablakát, hogy hatalmas urai fülbe belekengassa a rideg figyelmeztetést. Felkapja és viszi tovább az orkán és felkelti a legparányibb kunyhó lakóját is és fülbe súgja a mai élet szigorú követelményét. Száguldra rohan a városok fölött, egymásután zörrennek meg a becsukott ablakok és a láthatatlan szellem rákarcolja az egyetlen szót, ami meghozhatja a gyógyulást: t a k a r é k o s k o d n i! Izenem én is a barátai és rés sorsukban osztozó, velük küzdő érzésével: t a k a r é k o s k o d n i! Legyen ez az év a jövőnkbe vetett hitünk legnagyobb áldozata. T a k a r é k o s k o d j u n k, hogy az életet kapjuk érte ajándékkul. A t a k a r é k o s s á g legyen mindnyájunk ékesége, amit büszkén viselünk. Büszkén, felemelt homlokokkal hordjuk megkopott, foltozott, tiszta ruháinkat, foltos cipőnket, tavalyi kalapunkat. Ne vándoroljon egyetlen fillérünk se feleslegesen idegen zsebbe. Legyünk a magunk urai, akik nem szorulunk idegen segítségre. Asszonyaink varrják meg maguk a varrni valójukat és férfaink ne röstelkedjenek a férfi kezébe való háziüendők elvégzésétől. Ne szégyeljék az omladozó félszert megerősíteni, ne szégyeljék a tüzelőfát felaprántani és azt se szégyeljék, ha a közelgő tél havát sajátkezüleg takarítják el az otthon falai elől. És hogy erőre kapjon a súlyos betegen, mozdulatlanul fekvő Élet, bajaink logikája azt parancsolja jövőre, hogy minél halkabba tompítsuk le a jajeszezlő hangunkat és a legminimálisabbra redukáljuk igényeinket. Ne hassanak reánk addig hangzatos reklámok, melyek színházakba, mozikba csábítanak, míg véres verejtékkel keressük meg a mindennapi kenyerünket. Kulturális vágyainknak meg kell torpanni a kényszerűség előtt s szorakozásban mindazt, amit eddig az otthonon kívül találtunk meg, ezután csak családunk körében, otthonunk zárt falai között élvezzük. Társalghatunk magasan szántó gondolatokkal könyveinken keresztül, mert a legnagyobb szellemeket várszolhatjuk otthonunkba. Többet fogunk olvasni és nem hanyagoljuk el lelki szükségletünket. De meg kell ragadnunk a keresztet lehetőség legjelentékeltenebb alkalmat is, hogy fillérekkel növeljük meg-

dézmált jövedelmünket. Merítsük ki a kézimunkázás minden fázisát s ha csak egy falat kenyérral nagyobbíthatjuk vele gyermekeink táplálékát, ezért a falat kenyérért is zúgolódás nélkül dolgozzunk. Nekünk, férfiaknak, pedig arról a heti egy pohár sörről se legyen nehéz lemondani, amit talán eddig még megengedtünk magunknak. És szüntessünk be minden olyan felesleges vásárlást, ami nem okvetlenül szükséges. Látjuk, érezzük, hogy a fizetésre utalt tisztviselői osztály vállára kétszeres terhet szándékoznak két oldalról rárakni. Egyik oldalról a fizetésleszállítás terhét kell viselje és viseli is zúgolódás nélkül, mert az ország megmentése kívánja ez áldozatot, de a másik oldalról ott fenyegeti az árucikkek árainak elviselhetetlen emelkedése, ami ellen csak egy módon védekezhetik, ha hosszú időre beszüntet minden vásárlást, ami nem szorosan élelemre vonatkozik. Mert csakis a szigorúan betartott takarékosággal lehet megtörni a kartelek minősíthetetlen áremelését, amely bármerről is jön, mindig a tisztviselői osztály zsebének szegi fegyverét. Ne méltóztassanak félreérteni, de a megindult drága-

Fejfájásnál, ideges, csúzos és köszvényes fájdalmak esetén kiválóan beváltak a Togat tabletták. Kérdezze meg orvosát! — Ára: P 1.80.

zível is megismertessük. És mindaddig zúgva dübörög hangunk, míg a vihar nem vonul el fejünk felől.

Nagyságos Asszonyom, ez az én izenem és kérésem Önön keresztül minden kedves előfizetőnkhez és hiszem, hogy a feketé gondfelhők összetornonyosulása mégsem riasztja szét azokat, akik eddig is a takarékoság magas iskolájában szerették élettapasztalatukat. Ne essünk kétségbe a sanyarú napok, sőt hónapok bejelentése miatt, hanem vállvetve, a magunk erejéből bírkózzunk meg a lehetetlennel. is. Ne felejtjük el, hogy míg egy szál vessző könnyen eltörhető, addig egy köteg vessző meg sem hajlítható. S míg a hit és reményesség él bennünk, nem lesz meghajlítható a mi összakaratunk sem. Akaratunk teljes acélos frissességében várjuk a jövőnket jelentő napok érkezését.

Szív. üdv. Szerk.

Örömmel állapítottuk meg, hogy kedves előfizetőink az általunk ajánlott és az Angol-Magyar Cérnyágy által forgalomba hozott készítményeket szívesen használják és meggyőződtek a »Lánc« és »Horgony« jegyű fonalak kiváló minőségéről. Kérjük kedves előfizetőinket, hogy jövőben is használjanak horgoláshoz Coats-féle »Lánc« horgolócérnát, hímzéshez pedig Clark-féle »Horgony« mulinét, amelyekből a legtokéletesebb választék áll rendelkezésünkre. Midőn ezen világhírű gyártmányokra szíves figyelmüket felhívjuk, biztosítjuk, hogy csak saját érdekében cselekszenek, ha ezeket a gyártmányokat kérik és állandóan használják.

A kiadóhivatal

A Magyar Külügyi Társaság kebelében működő British-Hungarian Society (Angol-Magyar Társulat) és az American-Hungarian Society (Amerikai-Magyar Társulat) védősége alatt álló angolnyelvi tanfolyamok ez évben is V. ker. Markó-u. 18—20. alatt, az áll. Bolyai-reáliskola épületében nyílnak meg. Beiratások kezdőknek szeptember 28-tól október 1-ig, régi hallgatóknak és haladóknak október 2—5-ig d. u. 5—8 óráig az igazgatóságánál (V., Markó-u. 18—20.), a tanfolyamok megkezdése után pedig az előadási órákban. Első előadási nap október 7, szerda. Tanítási órák d. u. 4—9, kezdőknek heti 3, haladóknak 2 órában. Külön irodalmi, társalgó és kereskedelmi levelezési csoportok. Beiratási díj 14 P. *Tandíj nincs!* Bővebb felvilágosításokat szóbelileg készségesen ad az igazgatóság.

»H. Gy. Nyírbátor.« Németországi családok címével legnagyobb sajnálatunkra nem rendelkezünk. Kérését a »Tanácsot kérnek« rovatban hozzuk.

Szív. üdv. Szerk.

sági hullám azt mondatja velünk, hogy még a senmiből is takarékoskodnunk kell. Mert a teljes visszavonulással biztosíthatjuk gyermekeink kenyerét. Szüntessünk be minden társasösszejevetelt, zsúrt, hártunk el magunktól gyűjtési akciókat, amelyek megakadályoznak tervünkben. Egyetlen találkozási helyünk legyen a vasárnapi templomi összejevetelünk, ahol a közös sorsban összedobbannak szíveink. Végeredményben csak pár hónapi kitaratásról van szó és mint egy rossz álomból, szebb jövőre ébredünk. És mi, akik messzi-látó őrtonyunkból mindent átfogó tekintettel kísérjük a középszályunktól kért takarékoság a legnagyobb áldozatát, küzdő heroizmusát: bizakodó reménnyel kérjük, hogy e nehéz időkben higgyenek az összetartás áttörhetetlen erejében. Mi is résen leszünk, hogy együttesen védekezzünk a minimális jövedelmünk ellen irányuló drágasági offenzíva ellen. Ragaszkodjunk szigorúan »takarékosági« jelszavunkhoz, hogy minél előbb felszabadulhassunk a gondok lidércnyomása alól. Órszemként állunk a poszton és minden számunk vezércikkeiben felelősségünk tudatában nemcsak tájékoztatjuk a fejünk felett lebegő veszedelmek felől, de módját ejtjük, hogy a védekezés, elhárítás eszkö-

GYOMORÉGÉS egyedüli természetes ellenszere **Cigelka** »István« sóscarbónatamos, jódos forrászive. Kapható mindenütt Megrendelhető: V. Sas-utca 29. Telefon: 120-20

«**Esztergomi kispap**» részére 50 pengő adományt küldött »Jó Isten segített, én is segíték kísérétében: Szily Berta, lapunk kedves előfizetője. Az adományt eljuttattuk illetékes helyre. Nemeslelkű adományáért a magunk részéről is hála köszönetünket küldjük.

Szív. üdv. Szerk.

A **herceg két asszonya** című regényünk október 1-i számunkban való közlése megkezdésével kedves olvasóink bizonyára elvárják, hogy új regényünket, mint szakkkörökben mondanák: *beharangozzuk*. E beharangozás elől nem térünk ki, hiszen e regény nekünk is intenzív szívügyünk, mert rendkívül érdekes, az élet szinpadán lejátszódott cselekményének izgalmassága egyre fokozódik s aki az első fejezetet elolvasta, az nem mondhat le róla, hogy az egész regényt végig ne olvassa. Ezt a regényt az író az élet kifürkészhetetlen játéka után, mely megrendítő drámai részletekkel ragadja magát az olvasót, csak hűen lemásolta, ami éppen olyan művészet, mint a minden ízében összeillő, önmagában és fejezetenként is egész regény. Érezzük, hogy e regény alakjainak lélektanából, egymáshoz való viszonyukból nőnek ki az exotikus események, a történések folyamata, s amint a le-felesapódó hullámok összjátéka kápráztat el, ha az elemek vihara végigszárgul a száraz föld közé kényszerített tengerek fölött. Megcsodálhatjuk az emberi lélek egyszerű felemelkedését, az összetorlódtott tragédiák gigantikus harcát, a mindent elvesztés, vagy a mindent nyeres nagy pillanatait. A kicsinyes és nagy szenvedélyek grandiózus mérközése vonul végig az élet e regényén és heroikus szuszusok sem állíthatják meg a dráma kifejlődését. És míg e lüktető tempójú drámát olvassuk, amely nemcsak a gondolatunkat, érdeklődésünket ragadja magával, de a lelkünket is, mindannyiszor átéljük döbbenetes erejű forró cselekményeit, melyeknek minden fejezete önmagában is egy befejezett lebilincselő történet. Midőn olvasóink is fejezetről-fejezetre elérnek e regény befejezéséhez, konstatalhatják majd, hogy az előzetesen bejelentett nagysikerű regény meghatalmasodott méreteivel magas horizontokat ér el.

Kedves előfizetőinket csak arra kérjük, ne mulasszák elolvasni regényünk legelső fejezetét, mert a lázas ütemben előretörő események gyorsasága úgyis önkéntelenül magával ragadja a továbbiaknál, hogy a legkellemebben szórakozzanak.

Ezen számunkhoz csatolt szűrt sablonmellékletünkre midőn kedves kötelességünknek tartjuk igen tisztelt olvasóink figyelmét felhívni, e mellékletünk mintáit legyen szabad alábbiakban felsorolni. A rajzok leírását jobbról-balra adjuk. Jobb oldalon egy ovális tálcakendő

félméretű eredeti nagyságú madeira hímzéssel és azsurral kombinált rajza látható. E tálcakendő eredeti nagysága tehát 37×25 cm. Hímzéséhez »Horgony« mulinét használunk és két szállal varrjuk. A melléklet közepén egy 14×8 cm méretű magashímzéssel és riselővel elkészíthető motívumot találnak kedves előfizetőink. Ezen mintát alkalmazhatják kombiné díszítésére, kisebb terítők közepébe, mikor is a szélére csipkét alkalmaznak. E minta alatt levő három kis libát ábrázoló minta gyerekkötények, ruhák csinosítására szolgál. Egyszerű szálöltéssel színes »Horgony« mulinéval varrandó, mert ezen minőségű anyag selyemfényét a mosásban sem veszíti el. Tetszés szerint piros, kék, esetleg fekete szín is nagyon kiemeli a mintát, aszerint, hogy milyen színű a ruha anyaga. Baloldalon egy négyszög alakú tálcakendő most nagyon divatos modern mintáját adjuk. E tálcakendő mintája hosszú szálöltéssel, színes »Horgony« mulinéval hímzendő. A négy sarokban látható kis virágok három különböző színnel varrandók. Igen szép ha egyiket rózsaszínnel, másikat késsel, harmadikat sárgával készíjük. A leveleket zölddel. A kis csokrot összefogó díszítő részt lehet feketével, sötétkékkel, vagy bármely sötétszínnel hímezni. A sarkokban levő kockázott minta ugyanolyan színnel varrandó, mint a tálcakendő szélét slingelsszerűen díszítő minta. A tálcakendő széle tetszesszerű szélességű csipkével díszíthető. Végül AE és NA monogramot is találnak kedves előfizetőink a melléklet jobb sarkán. E szűrt sablonmelléklet előnyomásához szükséges kékpont kiadóhivatalunk 80 fillérért, vagy 80 fillér értékű bélyeg bevétele ellenében postafordultával megküldi. E minták összeállításánál tekintettel voltunk arra, hogy iskolagyerekek gyakorolhassák magukat a kézimunkában való kiképzésben is, anélkül, hogy szüleiknek költséget okozzanak, mert egy darabka vászon és maradék hímzőanyag minden háznál található.

»Emmus.« Kérjük szíves értesítését, hogy a beküldött dalszöveget ki részére küldte? Mert csak előfizetőink kívánóságára közlünk dalszövegeket.

Szív. üdv. Szerk.

Kedves Főszerkesztő Ur! Az elmúlt hetek katasztrófális gazdasági viharából egyetlen mentőgondolat vetődött ki: *takarékosság minden vonalon!* Mint-ha bizony az utóbbi tíz év alatt nem ez lett volna a magyar középosztály mindennap megismételt jellegje. Ezzel ébredtünk és ezzel hajtottuk gondokkal terhelt fejünket pihenőre, hogy ismét csak ez ébresszen munkára. Azt hittük, hogy kimerítettük a takarékoság alfáját és omegáját s most azzal vertek fejbe, hogy nem jól, nem eleget takaré-

koskodtunk. Hogy tökéletességre vigyük, erre is megtanítanak, hiszen csak a fizetést kell megnyirbálni és mi tudni fogunk levegőből, vagy még ennél is kevesebből: semmiből megélni. Nem kell gyötörjük magunkat magas számtani műveletekkel, hogy a havi fizetést elköltsük. De vajjon nem magasabb számtani művelet az, ha a megélhetéshez akkora összeget irányoznak elő a munkaadók, amelynek a hó harminc napjára való elosztásából olyan eredmény jön ki, amely nem fedezi a lét-fenntartáshoz feltétlenül szükséges minimumot sem? Kedves Főszerkesztő Ur, nem elégedetlenkedünk mi és nem is lázadozunk. Ha bűnhődniük kell sokak felelőtlen pazarlásáért, vállaljuk szó nélkül, mert nem magunkról van szó, hanem gyermekeinkről, azoknak jövőjéről. Értük pedig mindenre képesek vagyunk. Lemondunk arról az egyetlen ruháról, mellyel évente egyszer megletük magunkat és minden olyan felesleges toalettdarabról, amit nélkülözni tudunk. Lemondunk a hónaponkénti mozbijárásról és sajnos, lemondunk a színházról is. De ígérem, hogy *nem mondanak le a Magyar Uriasszonyok Lapjáról*, amely lelkünknek tápláléka, ami nélkül már nem is bírónk elviselni a lemondásnak ezt a megismétlődött súlyos próbáját. *A mi leghívebb, legigazabb, velünk együtt küzdő barátunkat nem hagyjuk el, nem válnak el tőle. Érette is takarékoskodni fogunk s ha másként nem lehet, mindennapi reggeli zsemlyénkről mondanak le és félretesszük perselybe a napi négy filléret, hogy félév után összespórolt 12 pengőnkkel hozzájáruljunk a mi gyönyörű szép lapunk előállításai költségeihez. Higyjen nekünk, kedves Főszerkesztő Ur, mi, kik a Magyar Uriasszonyok Lapjának előfizetői vagyunk, mind-mind takarékoskodni fogunk, mert a mi hűséges barátunknak nem szabad megszenvednie a mai helyzet kritikusa vajadását. A kedves lapom iránti szeretetem adta azt a gondolatot, hogy kiszámítsam, mennyit kell naponta megspórolnom, ha könnyebb minden nap félretennem az előfizetésre szükséges összeget s így jöttem rá, hogy csak 4 fillért kell félretennem, amiért még egy személyt sem vehetek. A lap pedig nemcsak mint vigasztaló, szórakoztató pótolhatatlan, de pótolhatatlan azért is, mert gyönyörű kézimunkáimtai után készített kézimunkáimmal eddig is sikerült annyit keresnem, hogy gyermekeim taníttatási költségeihez részben hozzájárulhattam és férjem gondjait kevesbíthettem. A M. U. L. finom, decens divatmodelljei és szabásmintája után magam készítem ruháimat, pedig varni, szabni nem tanultam. Ezért is az én igaz barátom, mert nemcsak elűzi a gondokat, szórakoztat, néha megkönnyeztet és sokszor megnevetet,*

de szebbnél-szebb kézimunkamintáival kézimunkázni is inspirál. Hiszem, hogy amennyire a M. U. L. nekünk barátunk, mi is kivétel nélkül ugyanúgy barátai vagyunk a M. U. L.-nak, akitől még a fejünk felett viharzó nincstelenség sem szakíthat el. Hű barátsággal

Batta Gyuláné

Nagyságos Asszonyom! Az emberi szív legfenségebb tüneményét csillogtatta meg előttünk, amelyben sokáig, nagyon sokáig gyönyörködtünk és jövőben is gyönyörködni fogunk. A lelkében lejátszódott, az életért, az étellel folytatott tusák délibáb-szerű képét tükrözik vissza gazdagságunk, jólétünk tükröszilánkjai és meghatódottan kúszik fel tekintetünk az asszonyi végtelen jószág, türelem, lemondás és legyőzhetetlen akaraterjét megláttató csodálatos monumentálisához. Az idők viharában gyöngye kezébe veszi a kormányt, hogy megküzdjön a lehetetlennel és hisz küzdelmének győzelmében. Szemében lángol a magyar asszonyok összesége hitének átható, az éggel összekötő szívárványa. Ez az a hid, mely átjáróként függ az ég és föld birodalma között s mi, kik gyarló embervoltunkban a kettő között bolyongunk, hol egyikhez, hol másíkhöz jutva közelebb, nehéz harcok között vívjuk meg létharcunkat. Mai életünk próbára teszi minden földrész emberének teherbíróképességét és a szükség tüzes vassal égeti be agyunkba a takarékoság egyedül kivezető mentő gondolatát. Nagyságos Asszonyomnak hálásan köszönjük biztató ígéretét és hogy miként gondoljuk a takarékoság egyedül biztosnak vélt sikerét, engedje meg, hogy »Nyíregyházi előfizetőnk«-nek adott üzenetünkben mondjuk el, aki a takarékoság mikénti módja iránt érdeklődött.

Szív. üdv. Szerk.

»Pécsi előfizető.« Kedves »kíváncsiszkodásá«-ra örömmel válaszolunk és dehogys »titkoljuk« tovább jövő évi ajánlékunkat. Az előbbi évi kézimunkaajándékainktól eltérően, melyeket az otthon díszítésére választottunk, a jövő évben kedves olvasóink személyes használatára terveztünk egy nagyon finom pasztel-színezésű művészi értékű gobelin retikült. E gobelin retikült teljesen készen 80 pengő értékét jelent. Reméljük, hogy úgy Nagyságos Asszonyomnak, mint minden előfizetőnknek ezen ajándékunkkal is kellemes meglepetést és örömet szerezhetünk.

Szív. üdv. Szerk.

»Töprengő.« Ünnepi köntösbe öltöztetett érzések, hangulatok, gondolatok lejtik táncukat ritmusok és rímek közé ékelten. Különösen figyelemre méltó a »Két öreg jószág«, »Szappanbuborékok«, »Ha a szívemet« verseinek eredetisége. Néhol azonban témáját nem oldja meg azzal a művészettel, amire pedig feltétlenül hivatottsága van. Valóban szépek

is gondolatai és érdemes tovább is foglalkoznia verseléssel, de — ne haragudjon — tizenhétéves fiatalsága megérzik rajtok. Mindenesetre hiszek egy erőteljesebb kibontakozásban és ennek reményében magam is kívánom, hogy még odaadóbban foglalkozzon költészettel.

Szív. üdv. Szerk.

»Somogyemei tanító felesége.« Nagyságos Asszonyom, mindent elkövetünk, hogy lapunk előfizetőinek a mai súlyos viszonyok között megkönnyítsük a további előfizetést. Nagyságos Asszonyom azon ajánlatát, hogy havi 3 pengős részletekben szeretné az előfizetési díjat fizetni, mert ezen összeget könnyen nélkülözhetné, készséggel elfogadjuk. Ha nekünk a havi részletekben való fizetés több könyvelési, levelezési és általában adminisztrációs munkát jelent is, nem törődünk vele, többet fogunk dolgozni, de lapunk barátainak minden módon megkönnyítjük, hogy ne kelljen lapunkról lemondaniok. Elfogadjuk bármely összegű havi részletfizetést. Aki csak 2 pengőt fizethet, az fizessen csak 2 pengőt havonta, vagy 3—4 pengőt, ahogyan büdseje bírja. Senkinek előfizetőink közül nem szabad megéreznie, hogy a Magyar Uriasszonyok Lapját csak áldozatok árán fizetheti elő. E gondolat vezérel, hogy a legminimálisabb összegű részletfizetést felajánljuk mindazon kedves előfizetőinknek, akiket a megtépzott fizetés lemondásra kényszerít. Hisszük, hogy fenti ajánlatunkkal nagyban megkönnyítjük és lehetővé tesszük, hogy ne kelljen lapunkról lemondaniok még ezekben a gazdaságilag katasztrofális időkben sem. Minden gondolatunk akörül forog, hogy a magunk részéről minden áldozat árán meggátoljuk a gazdasági vihar rombolását s hogy előfizetőink sebesülés nélkül kerüljenek ki a most folyó ádáz harcokból. Feltétlenül kérjük még intenzívebb figyelemmel kísérni vezéreikünket.

Szív. üdv. Szerk.

Szép, biztos és nyugodt ekzsisztenciát biztosít hölgyek részére a modern kozmetikának a megtanulása. Dacára a mai rossz gazdasági viszonyoknak, ebben a szakmában még igen táj elhelyezkedési lehetőség mutatkozik úgy is mint alkalmazottaknak, de főleg új kozmetikai intézetek alapítása által. Ugyanis még a legtöbb bel- és külföldi városban, dacára az egyre növekvő keresletnek, igen nagy hiány van teljesen modernül és a mai kor színvójának mindenben megfelelő ilyen intézetekben, amelyekben az individuális kezelés individuális szépítőszerek eladásával jár karöltve. Wien város tanácsának fennhatósága alatt nemrégiben nyílt meg az első internacionális kozmetikai iskola, amelyben diplomás kozmetikusnők lesznek kiképezve. Prospektusokat feltérre ingyen küld a Direktion der Wiener Kosmetikschule, Wien, I. Kärntnerstrasse Nr. 21.

hódítás titka

az egészség és az ifjúság. Határozottabbá és bátrabbá teszi a föllépését az a tudat, hogy arcán az egészség hamvas színe virul és telt ajkáról az ifjúság üde bíbora mosolyog. Ha nem szép, meg sem látják, de ha szép: az Öné az egész világ. A siker és a hódítás győző fegyvere: a »Khasana Superb Creme« és a »Khasana Superb ajakpirosító«.

A Khasana Superb ajakpirosító minden színtónusú bőrhöz pompásan alkalmazkodik. Tartósan, izlésesen és feltűnés nélkül lopja az ajakra az ifjúság hódító üdeségét. Aki látja, nem is sejtji, hogy festett az ajka. Ehhez már csak a Khasana Superb Creme-t kell eldörzsolni az orcáján, hogy az egészség friss pirjától legyen százszor szebbé, mint volt. A Khasana Superb hatásán nem fog sem szél, sem eső, sőt a csók sem. Nem fest: az arcról és az ajkáról csak szappannal és vízzel mosható le.

KHASANA SUPERB

Mindenütt kapható!

Még ma tegyen próbát egy kis csomag Khasana Superb ajakirral, ára: P 1.20 és arópirosítóval, ára: P 1.50

Magyarországi központ: Mihály Ottó, 80 K 2/1. gyógyárunagykereskedés, Budapest, VI., Podmanibzky-u. 43.

Dr. M. Albersheim, Frankfurt a. M., Paris, London

»T. Margaret, Pécs.« A kozmetikai kurzus gondolatát a Juno kozmetikai intézet nem vetette félre. Amint megfelelő számú növendék összetöborzódik, a kurzus megnyílik. Levélben részletesen értesíti nevezett kozmetikai intézet.

Szív. üdv. Szerk.

A KIADÓHIVATAL POSTÁJA

Tisztelettel kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, szíveskedjenek ezen rovatunkat figyelemmel kíséreni, mert kiadóhivatali ügyekben hozzáink forduló előfizetőinknek itt válaszolunk. Ha valaki jelígelre kívánja a feleletet, úgy annak szíves közlését kérjük.

Tisztelettel közöljük i. t. romániai előfizetőinkkel, hogy jövőben lapunk részére szóló mindenmennyiségű pénzküldeményeiket szíveskedjenek kizárólag romániai megbízottunk címére: Török János, Baci, 456. Posta Turches Jud Brasov küldeni, mivel a Brassói Népbankkal megszűntük az összeköttetést.

P. A. Gáborné, Nagybereki. Kérjük még 2 pengő szíves pótlását, hogy ajándékunkat megküldhessük. Félévi előfizetési díjunk 12 pengő.

W. A.-né, Lugo. Előfizetése 1932 január hó 1-ig rendezve van.

V. J.-né, Debrecen. Ajándékunkat augusztus 31-én elküldtük, mely azóta valószínűleg megérkezett.

Dr. B. Zoltán, Szege. Mivel a régi címet Nagyságod nem közölte, egy másik hasonló nevű előfizetővel cseréltük össze.

Cs. Antalné, Bataapáti. Legutóbbi ajándékunkban november hónap részült. Mivel egy évben egy ajándékot adunk, ismét novemberi újításkor részült újabb ajándékunkban. Kérjük szíves türelmét.

B. Rozália, Sumuleu. Ajándékunkat elküldtük és b. előfizetése január 1-ig rendezve van.

K. K.-né, Nagyatád. Futóajándékunkban február havában részült. Ajándékunk évente esedékes, tehát újabb ajándékunkat a februári újítás alkalmával fogja megkapni.

G. Gy.-né, Eger. A bekötési táblát megküldtük. A késést az okozta, hogy nem méltóztattott feltüntetni a csekkre az összeg rendelkezését.

B. I.-né, Nagyberki. Évi előfizetés után járó ajándékunk párnafedőlap 15 motring selyemmulinéval. Más ajándékot előfizetés után nem adunk.

S. Pálné, Csénye. Ajándékunkat elküldtük.

Sz. Imréné, Szege. Előfizetése 1932 január 1-ig van rendezve, ajándékunkat elküldtük.

K. Anna, Nyiregyháza. A jelzett összeget köszönettel megkaptuk, előfizetése november 1-ig rendezve van.

S. István, Turda. Mi mindenkor a legnagyobb pontossággal adjuk lapjainkat postára és az csakis postai kezelésben kallóthatott el. A hiányzó számokat pótoljuk.

Cs. Jolán, Mezőhegyes. B. előfizetése az átutalt összeggel január hó 1-ig rendezést nyert és ajándékunkat elküldtük.

L. G., Miskolc. Köszönjük szíves sorait és örülünk, hogy ajándékunk megnyerte tetszését. A lapot méltóztassék megtartani.

Dr. J. Pálné, Pécs. Lapunkat ismét régi címére küldjük. Ajándékunkat augusztus hó 26-án postára tettük.

G. S.-né, Veszprém. Kérését sajnós nem teljesíthetjük, mert a kérdéses ajándékunkból már teljesen kifogytunk.

K. L.-né, Balatonboglár. Párnaajándékunkat augusztus hó 8-án postára tettük, ha nem érkezett volna meg, kérjük értesítését, hogy megreklamálhassuk.

F. D.-né, Terpes. Párnaajándékunkat augusztus 29-én postára tettük.

T. Blanka, Móz. Kérését sajnós nem teljesíthetjük, mivel a kért számból teljesen kifogytunk.

Özv. S. Döméné, Jászberény. Legutóbb október 6-án részült ajándékunkban. Azóta csak félévi újítás történt. A második félévi díj átutalása után azonnal megküldjük ajándékunkat.

Sz. F.-né, Kisujszállás. Előfizetése november hó 1-ig rendezve van.

Özv. M. Mihályné, Debrecen. Ajándékunkat azonnal megküldjük, ha a félévi előfizetési díjat beküldi.

P. Mária, Herend. Előfizetése szeptember 1-én járt le. Kérjük szíves újítását.

K. S.-né, Enying. A jelzett összeget megkaptuk, előfizetése január 1-ig rendezést nyert. A tévedést az okozta, hogy az összeg rendelkezése a csekken nem volt feltüntetve.

G. Berta, Békéscsaba. Ha félévi 12 pengő átutalt, ajándékunkat azonnal elküldjük. Futógaritúra ajándékunkat mult év október 20-án postára adtuk, ha ez nem érkezett volna meg, úgy kérjük szíves értesítését, hogy megreklamálhassuk.

K. D.-né, Csikéria. Az átutalt összeget köszönettel megkaptuk. Előfizetése június hó 1-ig rendezve van.

H. J.-né, Budapest. A jelzett félévi díjat megkaptuk s előfizetése márciustól szeptember 1-ig rendezést nyert. Ha a most lejárt előfizetését megújítja, ajándékunkat azonnal megküldjük.

P. T. Gyöngyös. Előfizetése 1932 január hó 1-ig rendezve van és ajándékunkat elküldtük, mely már valószínűleg megérkezett.

A. I.-né, Nádudvar. Az átutalt összeget köszönettel megkaptuk. Előfizetése október hó 1-ig rendezve van. Ajándékunk az októberi újítás alkalmával lesz esedékes, mivel egy évi előfizetési díj rendezése szükséges annak elküldéséhez.

Sz. Ernőné, Balassagyarmat. B. előfizetése október 1-én jár le. A hiányzó lapszámokat pótoltuk. Csakis postai kezelésben vehettek el. Ha a jövőben valamelyik lapszám nem érkezne meg pontos időre, kérjük azt elsősorban az ottani kézbesítő postahivatalnál megreklamálni.

Felelős szerkesztő, kiadó és tulajdonos:

KERTÉSZ BÉLA

Szerkesztő: tordai BÓJTHE ETELKA

Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vaastagbát betűkkel szedett első díja 20 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 F. Jelígel hirdetésekre érkez levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 P utalandó át.

Hadiözveggy, intelligens asszony, hosszú hávezetőnői bizonyítványokkal magános úrnőhöz, vagy úrhoz hávezetőnőnek ajánlkozik. Kitűnően főz, az összes háziteendőkből nagy gyakorlatl rendelkezik. Megbízható, lelkiismeretes. Szíves megkeresést »Menekült» jelígelre kiadóhivatalba kér.

Gyöngyös-visontai fajborok, 1928. évi termés, cirka 50 literes kölcsönhordókban, melyek 2 héten belül bérmentve visszaküldendők. A borok értékét utánvételem és azok kiváló minőségét garantálom. Kadarka nemes siller P 42. Ezerjó, kitűnő, P 44. Rajnai rizling, pecsenyebor P 60. Leánykabar, a borok gyöngye P 66. Muskotály, csemegebör P 68. Carbenet vörösbör tüzes P 62. Továbbá szállított cirka 5 literes kosárüvegben édes aszúbtör, fehér vagy üveges, postán utánvéttel P 2.30 literenként, üveget gratis adom. Báró Orczy János, Gyöngyös.

Vargányagomba napon szárítva, elsőrendű minőség, 11 P utánvétellel kilonként. Ha a pénz előre lesz beküldve, a csomagot bérmentesen. Gyöngyösi vékonyhajú dió 80 fillér, mandula, héjas, 70 fillér. Kormos Mihály, Gyöngyös.

Két vidéki diák vagy főiskolai hallgató különálló szobát és kitűnő ellátást kaphat fővárosi őracsálnál. Cím: »Mérsektől ár» jelígelre alatt kiadóban.

Szegénysorsú pappnővendék középiskolás gyerekek házi tanítását nagyon csekély díjazással vállalja. Szíves megkeresést »Lelkiismeretes» jelígelre kiadóba kér.

Női divatszalon a legutolsó divat szerint léteszen készíti női ruhát a legújatóságban áron. Bogrnányi VI., Vilmos császár-út 45. I. em. 1/b.

Fiatall úriúrnő 1-2 gyermek mellé ajánlkozik vidékre. Szíves megkereséseket »Gyermekszertető» jelígelre kérek.

Elmennék idősebb úrnő vagy kisebb gyermekek mellé. Háztartásban, irodában segédkeznek. Szilágyi Erzsébet, Rákócscsaba, Templomköz 5.

Párizsba költözöm. Gyönyörű ebédlőm, zongora, őriszoba, szőnyegek eladó. Megtekinthető 9-11-ig és 2-5-ig. Telefon: aut. 140-21. Csáky-u. 23. IV. 4.

Perfekt szabónő házakhoz ajánlkozik. V. Leontin, Logodi-u. 19. ajtó 2.

Szegedi egyetemre vagy főiskolába járó úriúrnét teljes ellátással elfogadok. H. B.-né, Kálvária-sor 16. III. lépcső 3. Városi bérpalota.

Középkorú nő alkalmazást keres kis háztartásban. Mészáros Ella, Pápa, Rohonczy-u.

Német nevelőnő, ki leányomat kiváló eredménnyel tanította, 1-3 gyermek családnál felnapit elfoglaltságot keres. Esetleg német órát is vállal. Cím: Utráta Pálné, III., Nagyszombat-u. 2.

Magyar óvónő hosszú bizonyítványokkal délelőtti elfoglaltságot keres gyermekek mellé. Leveleket Dr. Méri, Kelety Károly-u. 13. alá kér.

Elsőrangú géphímzés készült, fehér és színes alanti címen, valamint művészi függöny- és terítőösszeállítás, montirozás. Egyes gépzútelek kirakataiba kitért legzsebb munkák saját elsődíjnyertes munkáim. Olcsó árak. P. M., Kispest II., Szent István-körút 10. I. 6.

Teljesen árva 26 éves úriúrné elmenne társalkodónőnek vagy gyermekek mellé nevelőnőnek. Esetleg más állásba is. Címe: »Székely» jelígelre alatt kiadóban.

Középkorú úriúrné, jól főz, bizonyítványokkal, hávezetésre vagy anyahelyettesnek ajánlkozik. Cím: Meszlényi L., Turkeve, Szolnok m.

Nagyintelligenciájú, néméletl is beszélő középkorú úrnő elhelyezkedne előkelő magányosnál, részben mint társalkodónő, részben mint hávezetőnő. Pözésen, fehéremű rendbentartásán kívül fizikai munkát nem vállal. Fizetés nem fontos, de úri elbánásra reflektál. Címe: özv. László Józsefné, Szentés, Horváth Mihály-u. 2.

Szerénygényű fiatal tanítónő elmenne házi tanítónak, nevelőnőnek. Kása Judit, Kecskemét, Mezei-u. 17.

Ének és zongoratanítás, korrepetálás akadémiai módszerrel, olcsón, keresztény okleveles zenetanárnőnél. Cím: I., Logodi-u. 65. I. 8.

Fiatall úriúrnő hávezetőnő, anyahelyettesi vagy hasonló minőségben állást keres, ahol 3 éves kislánya is vele maradhatna. Nem nagy fizetés, de nyugodt otthont és jó bánásmódot keres. Leveleket »Gyermekemért» jelígelre a kiadóhivatal továbbít. Cím: József-körút 13. II. 19. Smiják Istvánné.

25 éves úriúrnő elmenne puztára vagy vidékre gyerekek vagy idősebb úrnő mellé kevesebb fizetésért, csak úri bánásmódot a fontos. Címe: »Egy szomorú fiatalasszony» jelígelre alatt.

Akadémiát végzett zongoratanárnő volt Thomann-nővendék, órát vállal. Littmann, Budapest VII., Dohány-u. 34.

Lakótársul elfogad azonnalra magányos úriúrnő foglalkozással bíró intelligens leányt, B. N.-né, VII., Aréna-út 23., fsz. 2.

Zongora, ótéves, fekete Petroff, gyönyörű hangú, nagyon jó karban, 1200 pengőért eladó. Bodor Rezső, VII., Murányi-u. 30.

Okleveles hegedűzenetanárnő mérsektől díjazással még néhány nővendéket a jövő tavévre elvállal. A fővárosban és környékén házánál is tanít. Cím: Boglár Anya zenetanárnő, Ujpest, Dobó-u. 22.

Gyermekszertető úriúrnő, ki varnri, főzni tud, gyermekek mellé házikisasszonynak vagy kis családhoz hávezetésre ajánlkozik. Cím: Meszlényi M., Budapest, I., Alkotás-u. 39/a. IV. 12.

A legmérsékeltebb áron készítenek utcai, estélyi, otthoni ruhákat, kosztümöket, gyermekruhákat, fehéreműt. Bármely kézimunka varrással, fehér és színes himzést, gobelint stb. vállalok, úgyszintén rendkívül olcsón montirozok függönyt, ágycitit, diványpárnát stb. Szíves megkeresést kér: Schusztar Hugoné, Budapest, IX., Mátyás-utca 5. II. 1.

Jómegejelenésű, középkorú, r. kath. vallású, intelligens, megbízható úriúrnő, ki a háztartás külső és belső munkáiban nagy jártassággal bír, lézetlen főz, pedáns, tisztá, rendezetű, hávezetőnő állást vállal. Szíves megkeresést »Megbízható» jelígelre kiadóhivatalba kér.

Okleveles gyorsírótanárnő jutányosan tanít gyors- és gépirást, csoport- vagy magánórakon. Címe: József-körút 53. II. 14.

Okleveles ref. 20 éves tanítónő ajánlkozik házitanítónőnek, nevelőnőnek, zongorát is tanít. A gyermekek nagyon szereti, türelmellel foglalkozik velük. Háztartásban is segédkezik. Falura, tanyaúra is elmegy. Címe: »Erdélyi» jelígelre alatt kiadóban.

Lencse, kiváló szép nagyszemű, zsírszikes, 72 fillér, gyöngyösi fehér gyöngyűbár 32 fillér, mák, kék, elsőrendű 90 fillér kilonként. Csemegezőlő egy 5 kilós rekesz P 3.50 postán utánvétellel. Kormos Mihály, Gyöngyös.

KERESZTREJTVÉNY

1		2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12
	13						14						15
16		17				18	19				20		
21		22	23		24		25			26			
27			28			29				30			
31					32			33					
34		35		36		37	38				39		
	40		41		42	43	44		45			46	
47	48	49	50		51		52		53		54		
55				56		57	58						
59			60			61				62			
63		64			65		66		67				
	68				69		70			71			
72													

CZIGÁNY ADÉL

VIRÁGKERESKEDÉSEI

BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÜT 60.

TEL.: AUT. 150-70 ~ VI., ANDRÁSSY-
ÚT 50. ~ TEL.: AUT. 224-15 ~ ÚJPEST,
ÁRPÁD-ÚT 67 ~ TELEFON: 956-47

Koszorú és csokorkötészet

Estélyek, bálók díszítését vállalom

Dél-szaki növények kölcsönzése

Az ország legnagyobb növénylerakata!

Függőleges :

1. Belga szocialista író és politikus, több műve magyarul is megjelent.
2. Azonos mássalhangzók.
3. Rövid bőjt.
4. Minden emberben kell, hogy legyen.
5. Bünhődik vétkeiért.
6. Gép két vége.
7. J. . n Fernandez.
8. Játékszer.
9. Testrészt.
10. Külföldi folyócska.
11. Ott — németül
12. Szabadságot biztosító írat klasszikus neve
16. Öröl.
18. Megszólítás.
20. Vonalzó.
22. Tenniskifejezés.
24. Arab rang a fordítottja.
25. Élődsdi állapot.
26. Amerikai keresztnév.
28. Nem édesszülő.
30. Akták halmaza.
36. Turfműszó.
38. Indulatszó, de németül.
43. Görög betű.
45. Jókvedy jele.
46. Mitológiai alak.
47. Okmány.
48. Bolond egy hónap.
49. Jófajta felvágott.
51. Ligeti Torna Club.
54. Verskellék — volt (?)
56. Nem egyszer mulatságos.
58. Egy «se»-el a végén bolygó.
61. Fűszer.
64. A világháborúból ismert név.
66. S. Z. Z.
68. Ókori súlyegység.
69. Az ezüst vegyjele.
70. T-vel vidék.
71. Rövidítés külföldi városnevek előtt.

Vízszintes :

1. Műtetre szorul.
13. Néha-néha egy sirt takar.
14. Mind egyforma betűk.
15. Tagadószó mássalhangzói.
17. Címzésrövidítés.
19. A függőleges 3., a vízszintes 53., és 31. vízszintes szavak kezdőbetűi.
20. Azonos mássalhangzók.
21. Idegen nyelv névelője.
23. Hatalmas szélvihar.
26. Ide fut be a hajó.
27. Röviden: lopja.
29. Egy világhírű artista neve (nő-imitátor).
31. Anton Flettner találmánya.
32. Tésztára teszik.
33. Kör németül.
34. Híres festőművésziünk monogramja.
35. Vissza: izmos.
37. Egyforma betűk.
39. És — latinul.
40. Fel is vezet, le is vezet.
41. Állóvíz.
42. Limited rövidítése.
44. Tojásdad.
47. A kvarc csíkozott változata, féldrágakő.
49. I-vel benne vaspálya.
50. Brit-India fővárosa.
52. Rövidítés menetrendekben.
53. Nem párom, sem párja.
55. Hallgat róla.
57. Egy híres opera egyik főszereplője.
59. Stb — latinul.
60. Világhírű olasz énekesnő.
62. Atletikai egyesület.
63. Tegnapiútán.
64. . . mars.
65. Német kötőszó.
67. Rövidítés.
68. Zamat.
70. Fűszer.
72. Egy népszerű tangósláger címe volt pár évvel ezelőtt.

Megfejtési határidő: október 10

(A nyertesek névsorát október 20. számunkban közöljük)

JUTALOMDIJAK:

1. és 2. díj: Heilig harisnyaház (Budapest, VII., Kazinczy-utca 7.) egy-egy pár selyemharisnya ajándéka.
3. és 4. díj: egy-egy értékes fémtükör ajándékban.
5. és 6. díj: Korányi gyógyszerár (Budapest, Népszínház-u. 22.) egy-egy Lili-krém, szappan, puder ajándéka.
7. díj: Cadeau csokoládégvár (Budapest, VI., Izabella-u. 38.) 1/4 kg.-os diszdobozos bonbonajándéka.
- 8—12. díj: Palásti László egy-egy regénye.
- 13—14. díj: egy-egy kg. Hóvirág-mosópor és két kotta.

Pattanások, szeplők s az arc egyéb tisztátalanságai ellen használjon

Lili krém szappan pudert

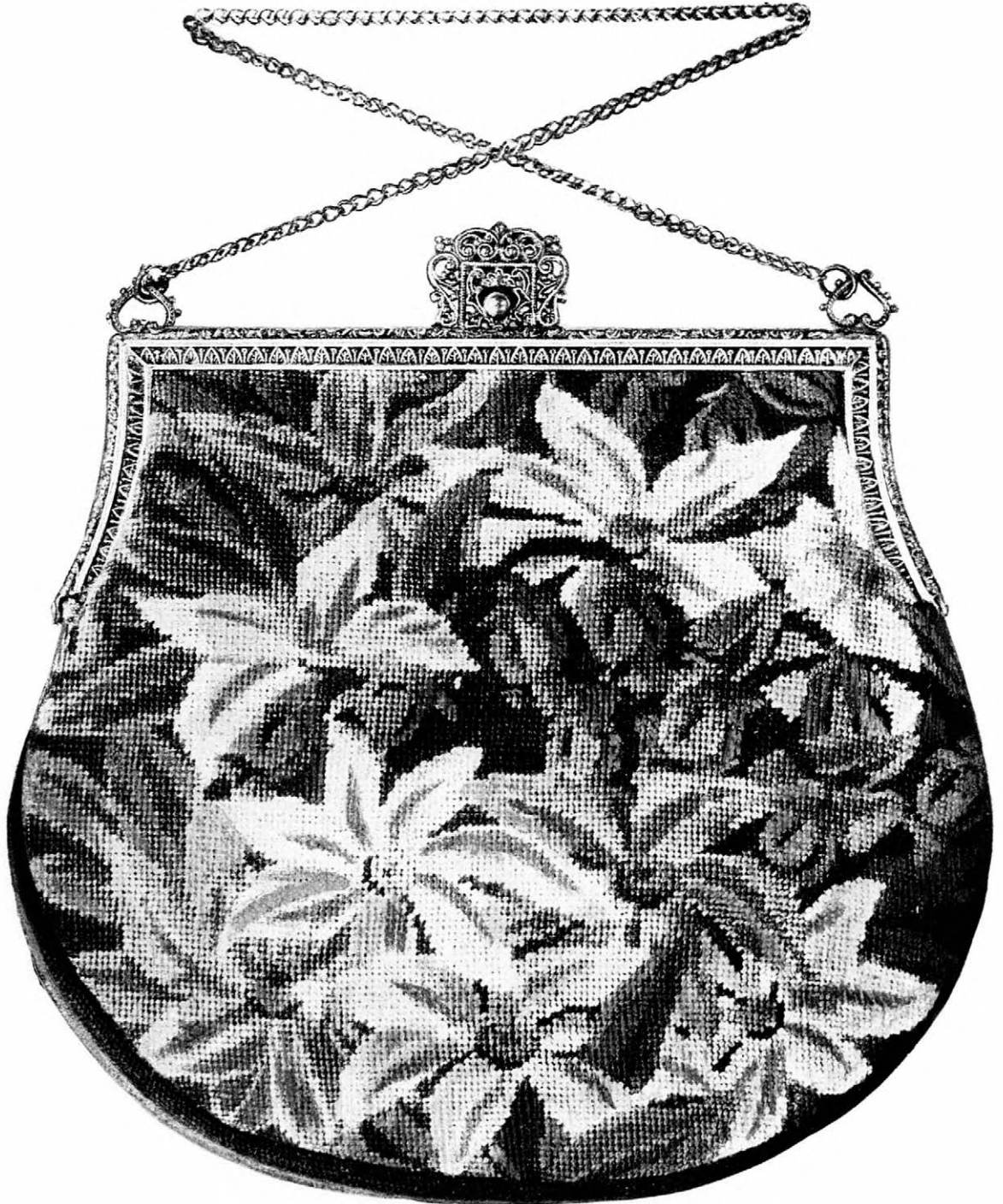
Kapható mindenütt.

Készíti: KORÁNYI gyógyszerár, Budapest, Népszínház-utca 22. sz.

CADEAU

CSOKOLÁDÉGYÁR R.-T. KÉSZÍTMÉNYEI A LEGJOBBAK
Budapest, VI. Izabella-utca 38

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

JÖVŐ ÉVI AJÁNDÉKUNK!

Ennek a gobelin-retikülnek kézzel festett, színes alapanyagát és 12 nagy motring színes himző-mulinét adunk ajándékba a jövő évre kedves előfizetőinknek, kivétel nélkül. A retikül eredeti nagyságban 19 cm. széles és 21 cm. magas. ~ A részletes tudnivalókat legközelebb közöljük.